

تاریخ آزمون
جمعه
۱۴۰۴/۰۵/۱۷

دفترچه
شماره ۱

پایه دوازدهم رشته انسانی

دوره دوم متوسطه
آزمون شماره (۳)
سال تحصیلی
۱۴۰۴ - ۱۴۰۵

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۹۰	مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال	مدت پاسخگویی
				آز	تا
۱	ریاضی و آمار	ریاضی و آمار ۲	اجباری	۱	۱۰
		ریاضی و آمار ۱		۱۱	۲۰
		ریاضی و آمار ۳	اختیاری	۲۱	۳۰
۲	علوم و فنون ادبی	علوم و فنون ادبی ۲	اجباری	۳۱	۴۰
		علوم و فنون ادبی ۱		۴۱	۵۰
		علوم و فنون ادبی ۳	اختیاری	۵۱	۶۰
۳	جامعه‌شناسی	جامعه‌شناسی ۲	اجباری	۶۱	۷۰
		جامعه‌شناسی ۱		۷۱	۸۰
۴	روان‌شناسی		اجباری	۸۱	۹۰

ریاضیات

۱- کدام استدلال، مغالطه است؟

$((p \Rightarrow q) \vee q) \Rightarrow p$ (۴) $((p \Rightarrow q) \vee p) \Rightarrow q$ (۳) $((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$ (۲) $((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow q$ (۱)

۲- قاعده قیاس استثنایی کدام می تواند باشد؟

$((\sim p \vee q) \wedge q) \Rightarrow p$ (۴) $((\sim p \vee q) \wedge p) \Rightarrow q$ (۳) $((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$ (۲) $((p \Rightarrow q) \vee p) \Rightarrow q$ (۱)

۳- اگر x قیمت فروش و y قیمت خرید باشد، نمایش ریاضی چه تعداد از گزاره های توصیفی زیر درست است؟

الف) ده درصد قیمت فروش کالا به علاوه قیمت خرید آن برابر ۵۰۰ است. $\leftarrow 0.1x + y = 500$

ب) دو برابر سود حاصل از فروش کالا، چهار برابر مربع قیمت خرید کالا است. $\leftarrow 2x - y = 4y^2$

ج) چهل درصد قیمت فروش کالا با خمس سود آن برابر است. $\leftarrow 0.4x = \frac{x-y}{5}$

د) تفاضل سه برابر قیمت خرید از پنج برابر قیمت فروش کالا برابر سود آن است. $\leftarrow 3y - 5x = x - y$

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۴- اگر $0 < a < b$ ، $c < 0$ آن گاه چه تعداد از روابط داده شده صحیح است؟

الف) $a + c < b + c$ (الف) ب) $ac < bc$ (ب)

ج) $\frac{a}{c} < \frac{b}{c}$ (ج) د) $a - c < b - c$ (د)

ه) $ac^2 < bc^2$ (ه)

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۵- ضابطه تابع با جدول زیر کدام است؟

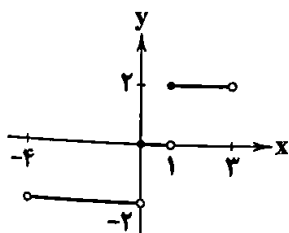
$f(x) = -x^2 + 2$ (۱)

$f(x) = -2x^2 + 2$ (۳)

$f(x) = -2x^2 - 1$ (۲)

$f(x) = -2x^2 + 1$ (۴)

x	-2	-1	0	1
y	-9	-3	-1	-3

$f(x) = \begin{cases} 2 & 1 \leq x < 3 \\ 0 & 0 \leq x < 1 \\ -2 & -4 < x < 0 \end{cases}$ (۲)

$f(x) = \begin{cases} 2 & 0 \leq x < 1 \\ 0 & 1 \leq x < 3 \\ -2 & -4 < x < 0 \end{cases}$ (۴)

۶- ضابطه تابع زیر کدام است؟

$f(x) = \begin{cases} 1 & 0 \leq x < 1 \\ 3 & 1 \leq x < 3 \\ -4 & -4 < x < 0 \end{cases}$ (۱)

$f(x) = \begin{cases} 3 & 1 \leq x < 2 \\ 0 & 0 \leq x < 1 \\ -4 & -4 < x < -2 \end{cases}$ (۳)

۷- تابع f در مجموعه اعداد حقیقی به گونه ای تعریف شده است که برد آن تنها یک عضو دارد. اگر m و n دو عدد حقیقی دلخواه باشند، چه

تعداد از روابط زیر همواره درست است؟

الف) $f(mn) = f(m)$

ب) $8f(m) - 6f(n) = f(n) + f(m)$

ج) $\frac{1}{3}(f(m) + f(n)) = \frac{1}{3}f(m+n)$

د) $5f(3m+2n) = 2f(3m) + 3f(2m)$

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۸- $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & x < 1 \\ 2 & 1 < x \leq 2 \\ -2x + 3 & 2 < x < 4 \end{cases}$ اگر حاصل $3f(\frac{3}{4}) - 2f(\frac{9}{4}) - 4f(-\frac{1}{4})$ کدام است؟

۱۴ (۴)

۱۲ (۳)

۱۰ (۲)

۸ (۱)

۹- $f(x) = \begin{cases} 2x + 1 & x > 1 \\ 3 & -1 \leq x \leq 1 \\ 1 - 2x & x < -1 \end{cases}$ برد تابع $f(x)$ کدام است؟

 $y \geq 3$ (۴) $y > 3$ (۳) $y \geq 1$ (۲) $y > 1$ (۱)

۱۰- اگر تابع $f(x) = \frac{2x^3 + ax^2 + bx + c - 2}{2x^2 + 3x - 1}$ همانی باشد، حاصل $a + b + 2c$ کدام است؟

۸ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

رابطه‌های زیر

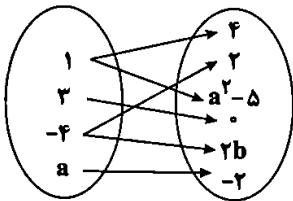
۱۱- اگر رابطه $\{(1, 2), (-1, m+1), (m, n-3), (-1, 2m), (2, 0)\}$ یک تابع باشد، مقدار $m+n$ کدام است؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۱۲- اگر رابطه پیکانی زیر معرف تابع باشد، مقدار $a-b$ کدام است؟

۲ (۱)

-۲ (۲)

۴ (۳)

-۴ (۴)

۱۳- اگر $f: \{1, a\} \rightarrow \{2b, -4\}$ و $f(x) = \frac{2x-1}{x+2}$ آن‌گاه مقدار $a+b$ کدام است؟

 $\frac{1}{6}$ (۴) $-\frac{1}{6}$ (۳)

۱ (۲)

-۱ (۱)

۱۴- تابع خطی f از نقاط $(-1, 4)$ ، $(2, -5)$ و $(-k, 2k+3)$ می‌گذرد. اگر شیب و عرض از مبدأ تابع به ترتیب m و h باشند، مقدار $\frac{m+h}{k}$ کدام است؟

-۱ (۴)

۲ (۳)

-۲ (۲)

۱ (۱)

۱۵- در تابع خطی f داریم، $f(\frac{1}{4}) = 4$ و $f(-1) = 1$. اگر برد تابع f در بازه $-1 \leq y < 4$ باشد، دامنه آن در کدام فاصله قرار می‌گیرد؟

 $\frac{1}{4} \leq x < 2$ (۴) $-\frac{1}{4} \leq x < 2$ (۳) $-2 \leq x < \frac{1}{4}$ (۲) $-2 \leq x < 2$ (۱)

۱۶- نمودار خط $y = mx + 2m - 1$ به ازای هر عدد منفی m از کدام ناحیه محورهای مختصات می‌گذرد؟

چهارم (۴)

سوم (۳)

دوم (۲)

اول (۱)

۱۷- می‌خواهیم با یک طناب به طول ۸۰ متر، زمینی به شکل مستطیل که یک طرف آن دیوار است، محصور کنیم. بیشترین مساحت این زمین چقدر است؟

۸۰۰ (۴)

۶۰۰ (۳)

۴۰۰ (۲)

۲۰۰ (۱)

۱۸- به ازای چه حدودی از a نمودار تابع درجه دوم $y = (a+1)x^2 - ax + \frac{1}{4}(a+3)$ دارای ماکزیمم است و محور x ها را قطع نمی‌کند؟

هیچ مقدار a (۴)هر مقدار a (۳) $-1 < a < -\frac{3}{4}$ (۲) $a < -1$ (۱)

۱۹- یک شرکت هولدینگ دارای دو کارخانه A و B است. اگر توابع درآمد و هزینه برای تولید x عدد محصول در کارخانه A به ترتیب $16x - 2x^2$ و $8x + 6$ و در کارخانه B به ترتیب $12x - x^2$ و $2x + 9$ واحد باشد (هر واحد معادل یکصد میلیون تومان) ماکزیم سود این هولدینگ چند واحد است؟

۱۴ (۴)

۱۲ (۳)

۱۰ (۲)

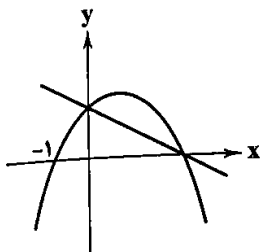
۸ (۱)

۲۰- نمودار توابع خطی $f(x) = mx + h$ و سهمی $g(x) = ax^2 + bx + c$ مطابق شکل، مفروض است. اگر داشته باشیم $f(2) = 1$ و تابع خطی از

نقطه $(-\frac{5}{4}, 9)$ عبور کند، مقدار $\frac{c+h}{a+b+m}$ کدام است؟

۸ (۱)

۶ (۲)

 $\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴)

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سؤالات ۲۱ تا ۳۰ درس ریاضی و آمار (۳) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

سؤال دوازدهم انسانی

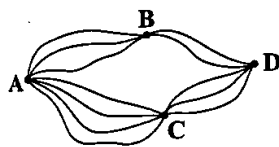
۲۱- با توجه به شکل مقابل به چند طریق می توان از شهر A به شهر D سفر کرد؟

۶ (۱)

۱۲ (۲)

۱۸ (۳)

۲۴ (۴)

۲۲- چند عدد چهاررقمی بخش پذیر بر ۱۰ می توان نوشت که فقط شامل ارقام زوج باشد؟

۱۰۰ (۴)

۸۰ (۳)

۶۴ (۲)

۲۴ (۱)

۲۳- اگر $\frac{(n-2)!}{(n-4)!} = 20$ ، حاصل $n^2 - 3n + 4$ کدام است؟

۳۶ (۴)

۳۴ (۳)

۳۲ (۲)

۳۰ (۱)

۲۴- خانواده ای شامل والدین، دو دختر و سه پسر به چند طریق می توانند کنار یک دیگر بنشینند به طوری که والدین کنار هم و دخترها نیز کنار هم باشند، ولی پسرها کنار یک دیگر نباشند؟

۴۸ (۴)

۲۴ (۳)

۳۶ (۲)

۱۲ (۱)

۲۵- با ۱۴ نقطه بر روی محیط یک دایره چند مثلث می توان رسم کرد؟

۳۶۴ (۴)

۳۱۶ (۳)

۲۸۸ (۲)

۲۶۴ (۱)

۲۶- از بین ۷ مهره قرمز و ۵ مهره آبی به چند طریق می توان ۴ مهره طوری انتخاب کرد که ۳ تای آنها قرمز باشند؟

۲۰۵ (۴)

۱۹۵ (۳)

۱۸۵ (۲)

۱۷۵ (۱)

۲۷- کدام آزمایش تصادفی نمی باشد؟

(۲) زوج بودن مجموع دو عدد صحیح

(۱) خارج کردن دو مهره از کیسه ای شامل ده مهره سفید

(۴) کوچک تر شدن معکوس هر عدد از خود آن عدد

(۳) بزرگ تر شدن مربع هر عدد از خود آن عدد

۲۸- یک تاس را پرتاب می‌کنیم، اگر عدد رو شده بزرگ‌تر از ۴ باشد آن‌گاه دو سکه می‌ریزیم؛ در غیر این صورت یک تاس و یک سکه پرتاب

می‌کنیم. فضای نمونه‌ای این آزمایش تصادفی چند عضو دارند؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۴۸ (۳) ۵۶ (۴) ۶۲

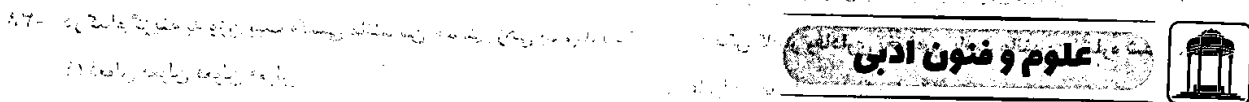
۲۹- با استفاده از ارقام ۰، ۳، ۴، ۵، ۶، ۸ می‌توان a عدد چهاررقمی زوج، با ارقام متمایز و b عدد چهاررقمی فرد، با ارقام متمایز نوشت. a-b

کدام است؟

- (۱) ۹۶ (۲) ۱۰۸ (۳) ۱۴۸ (۴) ۲۰۴

۳۰- تعداد جایگشت‌های حروف کلمه «BAHARAN» که در آن‌ها حروف A یک در میان قرار گیرند، کدام است؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۲۰ (۳) ۲۴ (۴) ۴۸

۳۱- در همه گزینه‌های زیر، به ویژگی‌های ادبی «سبک عراقی» اشاره شده است؛ به جز

- (۱) قصیده از رونق افتاد و غزل عارفانه و عاشقانه رواج یافت.
(۲) لغات فارسی اصیل قدیم کم شده و جای آن‌ها را لغات غربی گرفته است.
(۳) در شعر این دوره کاربرد غزل بیشتر شد و جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت گردید.
(۴) توجه به علوم ادبی از جمله «بیان» و «بدیع» بیشتر شد.

۳۲- با توجه به قلمرو فکری «سبک عراقی»، معشوق در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) در ازل پرتو حسینت ز تجلی دمی زدن عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد (شاهانوردی)
(۲) دل خسته و بسته مسلسل مویی است / خون گشته و کشته بت هندویی است (سعدی)
(۳) ای با عدوی ما گذرنده ز کوی ما / ماهروی شرم نمداری ز روی ما (سعدی)
(۴) پنداری تیغاله خردک بدیده است / برگرد عقیق دولیب دلبهر عیار (سعدی)

۳۳- در کدام عبارت کلمه دخیل ترکی به کار رفته است؟

- (۱) فوق آن اعانت بود که در ایام تغلب روس، همه خلق آن سرزمین را ز خرید کردند و بر عموم خلق آذربایجان فرض است که حق‌گزاری کنند.
(۲) هم‌چنان که این سفر را به صفای نیت و شوق خدمت شاهنشاه روحنا فداه کردند و دیدند که اقتضای فصل زمستان، اعتدال موسم بهار شد.
(۳) از پذیرفتن نصایح آن عالیجاه و حکومت فریدون میزرا عاز و انکاری داشته باشند؛ یا با همین قشون‌ها روانه شوند و به اردوی ما بایند.
(۴) سپاه آذربایجان به رفع خودسری‌ها مأمور است و این‌گونه تفوق و زبردستی که برای مردم این ولایت به هم رسیده از این‌زهکذر است.

۳۴- کدام گزینه اطلاعات نادرستی درباره «ویژگی‌های زبانی نثر سبک عراقی» ارائه می‌دهد؟

- (۱) نثر فنی در این دوره به اوج شکوفایی رسید.
(۲) در تاریخ‌نویسی این دوره، توجه به نثر ساده رواج یافت.
(۳) از ویژگی‌های نثر این دوره، ورود لغات قبایل مختلف ترک و مغول به زبان فارسی است.

(۴) ساختار دستوری جملات نثر این دوره، به سبکی و ضعف دچار بود.

۳۵- واژه «سینه» در کدام گزینه کاربرد مجازی دارد؟

- (۱) عشق آمد دست رد بر سینه عشاق زد
(۲) جان به شکرانه کنم صرف گر آن دانه در دست
(۳) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق
(۴) مدعی خواست کنه آید به تماشاگاه راز

۳۶- واژه «سر» در همه گزینه‌ها کاربرد مجازی دارد، به جز

- (۱) منم این بی‌تو که پروای تماشا دارم
- (۲) ای سیم‌تن سیاه‌گیسو
- (۳) نداشت این دل شوریده تاب سودایش
- (۴) دو چشم در سر هر کس نهاده‌اند ولی

۳۷- در کدام گزینه، نمونه‌ها به ترتیب با ارکان (وزن واژه) «مفاعیلن - مفاعیلن - فاعلن - مفتعلن» هم‌وزن‌اند؟

- (۱) چرا رفتی - بیا بیا - آتشین - می‌ستانم
- (۲) تو را دیدم - کنار من - می‌دوم - گریه من
- (۳) رها کردم - شتاب کن - خاطرات - آتش جان
- (۴) زمین خوردی - چه گفته‌ای - گردباد - سوخته‌ام

۳۸- در کدام گزینه به وزن بیت «کسی مانند من جستی زهی بدعهد سنگین دل / مکن کاندلر وفاداری نخواهی یافت ماندم» اشاره شده است؟

- (۱) فعولن فعولن فعولن فعولن
- (۲) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن
- (۳) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن
- (۴) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۳۹- وزن کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) عیش‌ها دارم در این آتش که بینی دم به دم
- (۲) خسته تیغ فراقم، سخت مشتاقم به غایت
- (۳) من دگر در خانه نشینم اسیر و دردمند
- (۴) هر کسی بی خویشتن، جولان عشقی می‌کند

۴۰- کدام گزینه، با بیت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- «چه غم دیوار اَمّت را که دارد چون تو پشتیبان»
- (۱) فعل او خار از درون و بیرون
- (۲) این همه تکیه‌ها غم و هوس است
- (۳) در ره دین نت حجاب تو است
- (۴) سر چه پوشی که در بهاران گیل

- «چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان»
- ذات او برتر از چگونگی و چوون
- تکیه‌گه رحمت خدای بس است
- هستی تو برتر، نقاب تو است
- راز پنهان ندارد اندر دل

ادبی و فکری (تک‌گزینه‌ای)

۴۱- کدام عبارت درباره شعر فارسی در «قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم» نادرست است؟

- (۱) شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوّت و استحکام یافت.
- (۲) حماسه ملی ایران و شعر حماسی با فردوسی به اوج رسید.
- (۳) مدیحه‌سرایی رفته‌رفته در میان شاعران جایگاه خود را از دست داد.
- (۴) داستان‌سرایی و قصه‌پردازی و آوردن حکایت‌ها و مثل‌ها نیز در شعر این دوره آغاز گشت.

۴۲- عبارت زیر برگرفته از کدام اثر است؟

«و این ضحاک را اژدها به وی، از آن گفتندی که بر کتف او دو پاره گوشت بود بزرگ بر رُسته دراز، و سر آن به کردار ماری بود و آن را به زیر جامه اندر داشتی، و هر گاه که جامه از کتف برداشتی، خلق را به جادوی چنان نمودی که این دو اژدهاست و ازین قیل، مردمان ازو بترسیدندی؛ و عرب او را ضحاک گفتند ...»

- (۱) تاریخ بلعمی
- (۲) شاهنامه ابومنصوری
- (۳) ترجمه تفسیر طبری
- (۴) مرصادالعباد

۴۳- در زمان سامانیان، «عمده‌ترین مرکز فرهنگی» کدام شهر بود؟

- (۱) غزنه
- (۲) سمرقند
- (۳) بخارا
- (۴) سیستان

۴۴- زبان «فارسی میانه» در چه دورانی رواج داشت؟

- (۱) ۷۰۰ ق.م تا حدود ۳۰۰ م (۲) ۳۰۰ م تا حدود ۷۰۰ م (۳) ۳۰۰ ق.م تا حدود ۷۰۰ م (۴) ۷۰۰ م تا حدود ۹۰۰ م

۴۵- سراینده نخستین قصیده حکمی و اندرزی (تعلیمی) در شعر فارسی کیست؟

- (۱) ناصر خسرو (۲) رودکی سمرقندی (۳) ابوالقاسم فردوسی (۴) کسایی مروزی

۴۶- تأثیر موسیقایی «سجع»ها در کدام گزینه، بیشتر است؟

- (۱) تنی چند متفق سیاحت بودند و شریک رنج راحت.
(۲) محبت را غایت نیست؛ از بهر آن که محبوب را نهایت نیست.
(۳) یکی را از تخت شاهی فرو آرد و دیگری را در شکم ماهی نکو دارد.
(۴) فلان را کرم بی شمار است و هنر بی حساب، دارای عزمی است متین و طبعی کریم.

۴۷- در همه گزینه ها «سجع متوازی» به کار رفته است؛ به جز

- (۱) مروت ندیدم در چنان حالی ریش درویش را به ملامت خراشیدن و نمک پاشیدن.
(۲) قصه ای بی پایان است، و درد بی درمان است.
(۳) قدمی بهر خدا نهند و درمی بی من و اذی ندهند.
(۴) گشاینده در فهمم، زداینده زنگ وهم، پابسته تکلیفاتم، شایسته تشریفات.

۴۸- با توجه به ابیات زیر در چند واژه، حرف «و» به عنوان «صامت» به کار رفته است؟

از ضـمیرش مـلتـی صـورت پذیر	«تربـت آن خـسـرو روشن ضـمیر
یک نفس بنشین که داری بوی دوست	پیش ما ای آشنای کوی دوست
قدسیان تسبیح خوان بر : لاک او»	ملتـی را داد ذوق جسـمت وجو
۱ (۴)	۲ (۳)
	۳ (۲)
	۴ (۱)

۴۹- وزن کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) ز خورشید پرسی که گردون چه سان بُد
(۲) دلم رو به دیوار کرده ست از آن دم
(۳) گر آن گل نچیدی چه بوی است این بو؟
(۴) بنوش ای ندیمی که هم خرقه ای

۵۰- مضمون کدام گزینه، متفاوت است؟

- (۱) تحصیل عشق و رندی، آسان نمود اول
(۲) اتفاق است آن که هر دشوار را آسان نمود
(۳) گرفتم سهل، سوز عشق را اول، ندانستم
(۴) سپند او شدم تا از خودی آسان برون آیم

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سؤالات ۵۱ تا ۶۰ درس علوم و فنون ادبی (۳) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

سؤال ۵۱

۵۱- در همه گزینه ها به عوامل اصلی ایجاد نهضت بازگشت ادبی اشاره شده است؛ به جز

- (۱) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان
(۲) تاراج کتابخانه اصفهان
(۳) رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی و ترجمه و نشر کتاب های غربی
(۴) تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری

۵۲- موضوع کتاب «خداوندنامه» کدام است؟

- (۱) منظومه‌ای عرفانی در بیان صفات خداوند و روش سیر و سلوک عارفان
- (۲) یک مثنوی تاریخی درباره جنگ‌های شاه عباس و پیروزی‌های وی
- (۳) حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلیری‌های حضرت علی (ع)
- (۴) منظومه‌ای مذهبی درباره داستان زندگی پیامبران و کتاب‌های آسمانی

۵۳- در کدام بیت به نام شخصیتی اشاره شده که ریاست انجمن ادبی خاقان را به عهده داشت؟

- (۱) غم نمی‌خواهی، مجو شادی نشاط
- (۲) کشید آنچه خاشاک از برق سوزان
- (۳) جمشید زمان فتحعلی‌شاه که آمد
- (۴) ریخت تا از کلک مشتاق این غزل

۵۴- گزینه درست را طوری انتخاب کنید که ابیات در آن به ترتیب یادآور نام «شاعران مقلد سبک خراسانی و سلجوقی» و «شاعران مقلد سبک عراقی» باشند.

- (الف) حاسدان وطن از چاه تهی چشم‌ترند
- (ب) گر می‌کند به خلوت ما آن پری گذر
- (ج) سپند آتش غم کرده‌ای مرا، ای دوست
- (د) مست نشاط و عیش کجا گردد آدمی؟
- (ه) دل از هستی نمی‌چیند فروغی
- (الف) تا به کنگان نرسیده است صبا را دریاب
- (ب) بگذار تا گذار نپاشد سروش را
- (ج) مکن، که سوخته از مجمر تو برخیزم
- (د) دور فلک چو باده به جامش نگون دهد
- (ه) نفس در کشور آیینه، شام است

(۱) ب - ج (۲) ه - ب (۳) د - الف (۴) ج - ه

۵۵- در متن زیر چند اشتباه وجود دارد؟

«فرخی یزدی از شاعران شاخص دوره بازگشت است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند. آشنایی با شعر، خاقانی طبع فرخی را شکوفا ساخت. در دوره ششم مجلس نماینده مردم تهران شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی‌خواهانه و وطن‌دوستانه برنداشت و در نهایت جان‌ش را در راه آزادی فدا کرد. بیت زیر سرآغاز یکی از سروده‌های اوست:

جنگ ننگ است در شریعت من

جز پی پاس دین و حفظ وطن»

عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«او توانست به‌خاطر شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. شعرهای او که به زبان ساده و طنزآمیز در راه

مبارزه با استبداد و عشق به وطن به چاپ می‌رسید، در بیداری مردم بسیار مؤثر بود.»

(۱) ایرج میرزا

(۲) عارف قزوینی

(۳) فرخی یزدی

(۴) سید اشرف‌الدین گیلانی

۵۷- نام نخستین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت، در کدام گزینه آمده است؟

(۱) میرزا حسن خان بدیع

(۲) میرزا آقا تبریزی

(۳) محمدباقر میرزا خسروی

(۴) ناصرالدین میرزا

۵۸- از نظر زمان انتشار، کدام نشریه دوره بیداری تقدّم دارد؟

(۱) مجله «تاریخ»

(۲) مجله «نوبهار»

(۳) مجله «دانشکده»

(۴) مجله «آیین»

۶۴- عبارت درست در ارتباط با «سکولاریسم» کدام است؟

- (۱) همه ظرفیت‌های انسان، متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی می‌شود - در بخش‌های مختلف فرهنگ غرب نظیر هنر، ادبیات و حقوق بروز یافته است.
 (۲) مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است - ابعاد معنوی انسان و جهان به صورت گزینشی در خدمت اهداف و نیازهای دنیوی قرار می‌گیرد.
 (۳) به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این‌جهانی به هستی است - به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است.
 (۴) پاسخ فرهنگ معاصر غرب به پرسش‌های هستی‌شناسانه بشر است - ابعاد معنوی انسان و جهان به فراموشی سپرده می‌شود.

۶۵- مقایسه رفتار «دنیاگرایانی که در جهان معنوی و دینی زندگی می‌کنند» و «دیندارانی که در جهان سکولار زندگی می‌کنند»، در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟ (به ترتیب)

- (۱) خواسته‌های دنیوی و این‌جهانی خود را بدون آن‌که نیازی به توجیه الهی و آسمانی داشته باشند، پی می‌گیرند - ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این‌جهانی می‌کنند.
 (۲) نفس‌پرستی خود را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند - به دلیل غلبه سکولاریسم به عنوان جهان‌بینی و هستی‌شناسی دنیوی از آشکار کردن آن پرهیز می‌کنند و به تدریج رفتارهای دینی خود را انکار می‌کنند.
 (۳) از آشکار کردن آن پرهیز می‌کنند و رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند - مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی و بیان مفید بودن آن برای سلامت بدن
 (۴) رفتار دنیوی خود را وسیله‌ای برای رسیدن به اهداف معنوی قرار می‌دهند - عقاید و رفتارهای دینی، آثار دنیوی ندارند و بیان آثار دنیوی هنجارهای دینی و آبادی دنیا، هدف مستقلی نیست.

۶۶- به ترتیب هر یک از موارد زیر به کدام یک از تحریفات مسیحیت قرون وسطی اشاره دارد؟

- با قبول تثلیث، از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

- مسیحیان و آباء کلیسا به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند.

- مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد.

(۱) در سطح اندیشه و نظر - در سطح اندیشه و نظر - در سطح زندگی و عمل

(۲) در سطح اندیشه و نظر - در سطح زندگی و عمل - در سطح اندیشه و نظر

(۳) در سطح زندگی و عمل - در سطح زندگی و عمل - در سطح اندیشه و نظر

(۴) در سطح زندگی و عمل - در سطح اندیشه و نظر - در سطح زندگی و عمل

۶۷- به ترتیب کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

قرن هفدهم و هجدهم	(ج)	دنیسم
قرون نوزدهم و بیستم	حسن‌گرایی، نفی عقل و وحی	(الف)
پایان قرن بیستم	(ب)	(د)

- (۱) دانش ابزاری - افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی - عقل‌گرایی، نفی وحی - بحران معرفتی
 (۲) علوم تجربی سکولار - عقل‌گرایی و نفی وحی - حسن‌گرایی، نفی عقل و تجربه - بحران معرفت‌شناختی
 (۳) دانش ابزاری - افول تجربه‌گرایی، افول حس و تجربه، نفی وحی - عقل‌گرایی، نفی وحی - بحران روشنگری
 (۴) علم تجربی سکولار - افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی - حسن‌گرایی و نفی وحی - بحران روشنگری

۶۸- به ترتیب هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

- شکل‌گیری نظامی که نه می‌توانست به دنبال حاکمیت ارزش‌های الهی باشد و نه می‌خواست عملکرد یا خطاهای دنیوی خود را توجیه دینی نماید.
 - بازگشت فرهنگ غرب به فرهنگ یونان و روم باستان
 - ظهور پادشاهان و قدرت‌های محلی

(۱) لیبرالیسم - عبور از تفسیر غیرتوحیدی - فرو ریختن اقتدار کلیسا

(۲) سکولاریسم، اومانیسم، روشنگری - حذف پوشش دینی - مواجهه اروپاییان با مسلمانان

(۳) لیبرالیسم - تفاسیر پروتستانی از دین - انتقاد به عملکرد آباء کلیسا

(۴) باورها و ارزش‌های بنیادین غرب - بسط و گسترش ابعاد دنیوی - فرو ریختن اقتدار کلیسا

۶۹- به ترتیب، هر عبارت به کدام دوره تاریخی و زمانی اشاره دارد؟

- رفتارهای دنیوی، توجیه دینی می‌شد.

- فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت.

- مجموع نوآوری‌های فنی و اقتصادی که برای اولین بار در انگلستان پدید آمد.

(۱) قرون وسطی - غرب جدید - قرن هجدهم (۲) یونان و روم - رنسانس - اواسط قرن هجدهم

(۳) قرون وسطی - رنسانس - اواسط قرن هجدهم (۴) رنسانس - قرون وسطی - قرن هجدهم

۷۰- در بین عبارتهای زیر، کدام موارد نا درست است؟

(الف) در دوران رنسانس به نام دین بر تمایلات و خواسته‌های دنیوی سرپوش گذاشته می‌شد.

(ب) لیبرالیسم، اندیشه سیاسی جدیدی است که خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند.

(ج) در فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان، با غفلت از نگاه توحیدی به عالم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.

(د) در هفت قرن اخیر اروپا، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی بوده است که آن را با نام فرهنگ غرب می‌شناسیم.

(۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ج - د

۷۱- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با «لایه‌های عمیق جهان اجتماعی» درست نیست ولی در ارتباط با «لایه‌های سطحی جهان اجتماعی» درست است؟

(۱) اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد - نقش حیاتی و اساسی ندارند.

(۲) تغییر آن‌ها تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد - با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم می‌یابد.

(۳) امکان تغییر بیشتری دارند - به آسانی تغییر نمی‌کنند.

(۴) تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند - تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند.

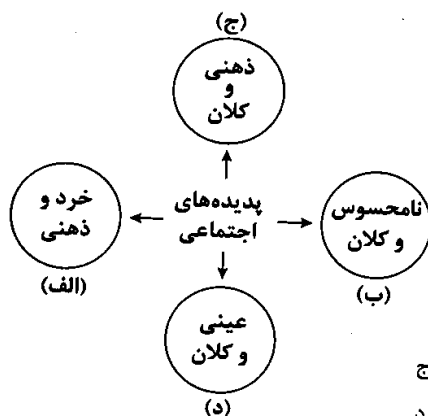
۷۲- عبارتهای زیر به ترتیب با کدام قسمت نمودار مرتبط هستند؟

- برقراری صلح جهانی

- علاقه به نویسنده خاص

- دیدار از سالمندان یک شهر در روز تکریم سالمندان

- متأثر شدن از مرور خاطرات واقعه مسجد گوه‌رشاد

(۲) ب - الف - د - ج

(۴) ب - الف - ج - د

(۱) ج - الف - ج - د

(۳) الف - ب - د - ج

۷۳- کدام مطلب، درست است؟

(۱) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی است، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

(۲) شرک و بت‌پرستی و نگاه نژادی و قبیله‌ای، از اعتقادات و ارزش‌های سطحی جهان اجتماعی شبه‌جزیره عربستان بود.

(۳) با ظهور اسلام، عقاید و ارزش‌های سطحی جامعه جاهلی نابود شد.

(۴) تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۷۴- کدام عبارت ویژگی جهان‌های اجتماعی در عصر هم را بیان نمی‌کند؟

(۱) هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد.

(۲) فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند.

(۳) جهان‌های اجتماعی با روابط متقابلی که دارند، می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند.

(۴) همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را طی می‌کنند.

۷۵- به ترتیب «پی بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی»، «وظیفه جامعه‌شناسی در جهان غرب» و «مطرح شدن انتقاد به خودمداری فرهنگ غرب»

و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها با مفاهیم کدام گزینه مرتبط است؟

- (۱) گشودن چشم خود بر جوامع دیگر - مطالعه جوامع ساده و ابتدایی - جامعه‌شناسان
- (۲) توجه کردن به جهانی که در آن متولد شدیم - مطالعه جوامع صنعتی و پیشرفته غربی - جامعه‌شناسان
- (۳) رجوع کردن به تاریخ گذشته خود - مطالعه جوامع صنعتی و شهری پیشرفته غربی - مردم‌شناسان
- (۴) مقایسه کردن جهان خود با جهان‌های دیگر - مطالعه جوامع ساده و ابتدایی - مردم‌شناسان

۷۶- انسان در قبال فرهنگی که از طریق به او منتقل می‌شود، است. تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و هم‌چنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها،

سبب پیدایش می‌شود. بنابراین جهان اجتماعی انسان‌ها، ندارد و همواره تغییرات و در آن به وجود می‌آید.

- (۱) وراثت - صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده - لایه‌های عمیق جهان اجتماعی - شکل یکسانی - تحولاتی در یکسانیت
- (۲) تربیت - صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده - جهان‌های اجتماعی هماهنگ - اشکال متفاوتی - مشابهت‌هایی در یکسانیت
- (۳) وراثت - کنشگری فعال و تأثیرگذار - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی - اشکال متفاوتی - تحولاتی در یکسانیت
- (۴) تربیت - کنشگری فعال و تأثیرگذار - جهان‌های اجتماعی مختلف - شکل یکسانی - تفاوت‌هایی

۷۷- ویژگی «جهان اساطیری»، «جهان دنیوی» و «جهان معنوی» به ترتیب، کدام است؟

- (۱) در این جهان، طبیعت هیچ‌گونه معنا، هدف و غایتی ندارد - به خداوندگار و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است - تصرف انسان در طبیعت، مقید به اراده حکیمانه الهی است.

- (۲) فرهنگ این جهان، هستی را فراتر از طبیعت می‌بیند - طبیعت صرفاً ماده خامی در اختیار انسان است که می‌تواند به میل خود در آن دخل و تصرف کند - منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از محدودیت‌های آن است.

- (۳) امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد - این جهان دارای فرهنگ سکولار است - طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند.

- (۴) محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است - همه ظرفیت‌ها و استعداد‌های انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد - انسان در این فرهنگ از محدوده مرزهای این جهان عبور کرده، چهره‌ای آسمانی و ملکوتی پیدا می‌کند.

۷۸- در رابطه با «فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان متجدد از نظر ماکس وبر» کدام گزینه درست است؟

- (۱) جهان متجدد، رویکرد دنیوی و این جهانی دارد و در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد - در این جهان اجتماعی، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم اجتماعی استفاده می‌کنند.

- (۲) علوم اجتماعی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد - در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند به شدت رواج می‌یابند.

- (۳) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند - انسان‌ها به تدریج اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌شوند که مثل قفس آهنین همه ابعاد وجود آن‌ها را احاطه می‌کند.

- (۴) در جهان متجدد عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند و جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده که اکثر آن‌ها در اختیار و کنترل بشرند - جهان متجدد، علومی را که از روش‌های تجربی و فراتجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند.

۷۹- هر عبارت به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- در تمامی جهان‌های اجتماعی وجود دارد ولی انواع و اشکال متفاوتی دارند.
- جایگاه انسان در جهان و تفسیرش از زندگی و مرگ
- صاحبان کشورهای نفت‌خیز از اهمیت نفت و وضعیت کشورهای صنعتی و نیاز ضروری آن‌ها به نفت اطلاع کافی نداشتند.

- (۱) نماد اجتماعی - عقاید کلان - مفقود بودن بُعد عینی و کلان نفت
- (۲) نهاد اجتماعی - عقاید کلان - مفقود بودن بُعد عینی و کلان نفت
- (۳) نماد اجتماعی - عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی - مفقود بودن بُعد ذهنی و معنایی نفت
- (۴) نهاد اجتماعی - عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی - مفقود بودن بُعد ذهنی و معنایی نفت

۸۰- کدام عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

- الف) جهان‌های اجتماعی براساس هنجارها و ارزش‌های کلان خود، متنوع‌اند.
 ب) زندگی اجتماعی انسان‌ها همانند زندگی سایر موجودات زنده، متنوع است.
 ج) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به هم وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.
 د) رابطه دوسویه نظم و آزادی از پیامدهای الزامی هر جهان اجتماعی است.
- (۱) الف - ب (۲) الف - ج (۳) ج - د (۴) ج - ب

روان‌شناسی

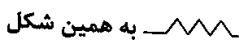

۸۱- کدام گزینه به تفسیر دریافت‌های حسی انتخاب‌شده اشاره دارد؟

- (۱) بوی غذای سوختگی به مشام آرزو می‌رسد.
 (۲) هنگامه سرش را به سمت صدای بلند پدرش برمی‌گرداند.
 (۳) مونا در خانه را می‌بندد و می‌گوید هوا خیلی سرد شده است.
 (۴) سارا به دلیل بیماری کرونا هیچ بویی را احساس نمی‌کند.
- ۸۲- آرش یک طراح دکوراسیون است که در مهمانی‌های خانوادگی، به نوع چیدمان وسایل منزل توجه می‌کند. آرزو در فرودگاه منتظر خواهرش است که از مسافرت بیاید، بنابراین هر خانم چادری‌ای را خواهر خود می‌پندارد. کدام عبارت زیر، در مورد این افراد صحیح است؟
- (۱) آرش و آرزو هر دو از اطلاعات موجود در حافظه خود استفاده کرده‌اند.
 (۲) موقعیت آرش از نظر منابع توجه، بیانگر تحریک حواس و موقعیت آرزو، بیانگر اطلاعات موجود در حافظه است.
 (۳) آرش گوش به زنگ بوده است، اما آرزو در این کارکرد توجه، ضعیف بوده است.
 (۴) منابع توجه در آرزو شامل سبک پردازش و انتظارات افراد و در آرش شامل اطلاعات موجود در حافظه می‌شود.
- ۸۳- سارا به مغازه لوازم آرایشی می‌رود. او وقتی که وسایل مورد نیاز خودش را خریداری می‌کند، فروشنده وسایل را در یک کیسه قرار می‌دهد که روی آن کیسه، برند معروفی از لباس نوشته شده است. بعد از مدتی سارا به پاساژ خرید لباس می‌رود و می‌خواهد از برندی که روی کیسه وسایل لوازم آرایشی بود، خریداری کند. مثال داده‌شده به کدام مفهوم در روان‌شناسی اشاره می‌کند؟

- (۱) خوگیری (۲) توجه متمرکز (۳) آماده‌سازی (۴) گوش به زنگی

۸۴- به ترتیب پاسخ هر یک از عبارت‌های زیر کدام است؟

- مهم‌ترین عامل رها کردن گوش به زنگی
 - ادراک پدیده‌های بدون احساس
 - در این صورت، اثر منفی انجام دادن چند تکلیف همزمان کاهش می‌یابد.
 - هر چه بیشتر باشد، توجه هم ارادی‌تر است.
- (۱) تعداد عوامل انحرافی - خطای ادراک - دو تکلیف شبیه به هم نباشند - دقت
 (۲) خستگی - توهم - فرد مهارت لازم را برای انجام تکالیف نداشته باشد - آگاهی
 (۳) تعداد عوامل انحرافی - توهم - فرد مهارت لازم را برای انجام تکالیف نداشته باشد - دقت
 (۴) خستگی - خطای ادراک - تکالیف مورد نظر دشوار باشند - آگاهی
- ۸۵- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر، به کدام اصل گشتالت مربوط می‌شود؟
- خانمی با پوشش مقنعه در بین خانم‌های چادری، «کم‌حجاب» و در بین خانم‌های دارای روسری، «باحجاب» ادراک می‌شود.
 - گرایش به ادامه دادن تصویر به همین شکل
 - دیدن طرح نیمه ترسیم‌شده چهره انسان به صورت یک چهره کامل

(۲) شکل و زمینه - استمرار - تکمیل

(۴) شکل و زمینه - تکمیل - استمرار

(۱) مشابهت - استمرار - مجاورت

(۳) مشابهت - تکمیل - مجاورت

۸۶- در عبارت زیر، کدام فنون بهسازی حافظه به کار رفته است؟

«رضا در هنگام مطالعه درس عربی، سعی می‌کند علاوه بر واژگان، معانی آن‌ها را نیز بفهمد، سپس هنگام مطالعه، نکات مهم درس را به صورت چکیده درمی‌آورد و سعی می‌کند از مثال‌های مختلف برای شرح مطالب استفاده کند. هم‌چنین او در نهایت سعی می‌کند، تفاوت بین مفاهیم را مشخص نماید.»

- (۱) مرور کارآمد - استفاده از چند روش حرکتی - مطالعه چندحسی - تمایزبخشی
- (۲) یادآوری عمیق - استفاده از رمزگردانی معنادار - روش پس‌خبا - بسط معنایی
- (۳) مرور کارآمد - ساماندهی مطالب - مطالعه چندحسی - روش پس‌خبا
- (۴) یادگیری عمیق - استفاده از چند روش حرکتی - بسط معنایی - تمایزبخشی

۸۷- کدام خطای حافظه زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) احسان نام استاد راهنمای پایان‌نامه خود را به خاطر نمی‌آورد.
- (۲) مرجان هنگام خواندن شعر سعدی، چند بیت را جا می‌اندازد.
- (۳) محسن هنگام بازگو کردن خلاصه داستانی که خوانده است، بخشی از آن را حذف می‌کند.
- (۴) فائزه ماجرای دعوای بچه‌های مدرسه را طوری تعریف می‌کند که بقیه می‌گویند چنین اتفاقی نیفتاده است.

۸۸- درستی (ص) یا نادرستی (غ) هر یک از عبارت‌های زیر چگونه است؟

- شباهت حافظه حسی و بلندمدت در مرحله دوم حافظه است.
- پاسخ به سؤال «آخرین فیلمی که دیدید چه نام دارد و کی بوده است؟» مربوط به حافظه رویدادی است.
- «شیر» و «مورچه» زودتر از «پرنده» و «زرد بودن» بعد از شنیدن واژه «قناری» تداعی می‌شوند.
- محاسبه هزینه‌های دخل و خرج روزانه مربوط به حافظه کاری است.
- تمرین، یکی از ساده‌ترین راه‌های انتقال اطلاعات به حافظه حسی است.

(۱) غ - ص - غ - غ - ص (۲) ص - غ - ص - ص - ص (۳) ص - ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص - غ - غ

۸۹- امیرعلی به دلیل تصادف ناگواری که چند سال پیش تجربه کرده است و خاطرات دردناک آن، هر چه فکر می‌کند، نام بیمارستانی را که در آن

بستری بوده است، به یاد نمی‌آورد. این عامل به کدام عوامل مؤثر بر فراموشی اشاره دارد؟

- (۱) گذشت زمان
- (۲) عوامل عاطفی
- (۳) عدم رمزگردانی
- (۴) مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی

۹۰- آزمون مکرر برای تقویت کدام مرحله حافظه بیشتر کاربرد دارد؟

- (۱) رمزگردانی
- (۲) اندوزش
- (۳) ذخیره‌سازی
- (۴) بازیابی

تاریخ آزمون
جمعه
۱۴۰۴/۰۵/۱۷

دفترچه
شماره ۲

پایه دوازدهم رشته انسانی

دوره دوم متوسطه
آزمون شماره (۳)
سال تحصیلی
۱۴۰۴ - ۱۴۰۵

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۱۰	مدت پاسخگویی: ۱۱۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال از	مدت پاسخگویی
۱	زبان عربی	۱۰	اجباری	۹۱	۳۰ دقیقه
				۱۰۱	
			اختیاری	۱۱۱	
۲	تاریخ	۱۰	اجباری	۱۲۱	۲۰ دقیقه
				۱۳۱	
۳	جغرافیا	۱۰	اجباری	۱۴۱	۲۰ دقیقه
				۱۵۱	
۴	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۱۶۱	۳۰ دقیقه
				۱۷۱	
		۱۰	اختیاری	۱۸۱	
۵	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۹۱	۱۰ دقیقه

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ أَوْ الْمَفْرَدَاتِ (٩٦ - ٩١):

٩١- «إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا»:

- (١) «تقوای الهی پیشه کنید تا برایتان نیروی تشخیص حق از باطل را قرار دهد»
- (٢) «چنانچه اهل تقوا شوید، قدرت تشخیص حق از باطل از آن شما خواهد بود»
- (٣) «اگر از خدا پروا کنید، برایتان نیروی تشخیص حق از باطل قرار داده می شود»
- (٤) «اگر از خداوند پروا کنید، برای شما قدرت تشخیص حق از باطل را قرار می دهد»

٩٢- «أَخَافُ أَنْ يَهْجُرَنِي أَحِبَّتِي وَ يَعْمَلُوا مَا يُفَرِّحُ عِدَاتِي»:

- (١) ترس دارم از این که یارانم هجرت کنند و کاری را انجام دهند که دشمنانم دوست دارند
- (٢) می ترسم دوستانم از من جدا شوند و چیزی را انجام دهند که دشمنانم را شاد می کند
- (٣) خوف دارم که یاران من، مرا رها کنند و انجام بدهند چیزی را که با آن دشمنانم شاد می شوند
- (٤) می ترسیدم که یارانم از من دوری کنند و کاری کنند که دشمنانم شاد شوند

٩٣- «وَجَدْتُ رَائِحَةَ الْوَدِّ إِنْ شَمَمْتُ رِفَاتِي»:

- (١) اگر استخوان پوسیده ام را بو کنی، بوی عشق را می یابی
- (٢) هرگاه خاک قبرم را بو کنی، رایحه عشق را در آن می یابی
- (٣) اگر استخوان پوسیده ام را بو می کردی، بوی عشق را می یافتی
- (٤) چنانچه جسم بیمار من را ببویی، بوی عشق را از آن می شنوی

٩٤- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) لماذا سَمِّيَ الطَّائِرُ الْبُطْرَانُ بهذا الاسم؟! برای چه مرغ مگس به این اسم، نامگذاری شده است؟!
- (٢) مَنْ يَفْكَرُ قَبْلَ أَنْ يَتَكَلَّمَ يَقُلْ خَطْوَةً: هر کس اندیشه نماید قبل از آن که حرف بزند، خطایش را کم می کند
- (٣) الرَّبُّ الرَّحْمَنُ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا كَانَ لَا يَعْلَمُهُ: پروردگار بخشاینده به انسان تعلیم داد آن چه را که نمی دانست
- (٤) هَذَانِ الْفَرِيقَانِ يَتَعَادَلَانِ مَرَّةً ثَانِيَةً: این دو تیم، دوباره مساوی می کنند

٩٥- «أَيُّ پَسْرَكَم، هَازَر دُوسْت بَگِير و يَك دُشْمَن نَگِير»؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (١) یا ولدي! اِتَّخَذْتُ أَلْفَ صَدِيقٍ وَ لَا تَتَّخِذْ عَدُوًّا وَاحِدًا
- (٢) یا بَنِيَّ! اِتَّخِذْ أَلْفَ أَصْدِقَاءٍ وَ لَا تَتَّخِذْ وَاحِدًا عَدُوًّا
- (٣) یا ولدي! اِتَّخِذْ أَلْفَ أَصْدِقَاءٍ وَ لَا تَتَّخِذْ الْعَدُوَّ الْأَوَّلَ
- (٤) یا بَنِيَّ! اِتَّخِذْ أَلْفَ صَدِيقٍ وَ لَا تَتَّخِذْ عَدُوًّا وَاحِدًا

٩٦- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ التَّضَادُّ:

- (١) تَغَيَّرَتْ حَالِي وَ أَحِبَّتِي هَجْرُونِي كَمَا تَشَاءُ عِدَاتِي
- (٢) إِنْ تَشَمَّ رِفَاتِ الْحَبِيبِ تَجِدُ رَائِحَةَ الْوَدِّ فِيهِ
- (٣) عِبَادُ الرَّحْمَنِ هُمُ الَّذِينَ يَذْكُرُونَهُ فِي الْغَدَاةِ وَ الْعِشَاءِ
- (٤) أَرَى فِي بَعْدِ الْحَبِيبِ عَذَابًا وَ فِي قُرْبِهِ سَلَامَةٌ

■ عَيْنُ الْمُنَاسَبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٠٠ - ٩٧):

٩٧- عَيْنُ اسْمِ الْفَاعِلِ مَأْخُودًا مِنَ الْفِعْلِ الْمَجْرُودِ الثَّلَاثِي:

- (١) اَعْلَمْ أَنَّ الْمُسْلِمَ الْحَقِيقِيَّ مِنْ يَخْدُمُ الْآخِرِينَ
- (٢) إِنَّ النَّاسَ لَا يَحِبُّونَ رَاضِيًا عَنْ نَفْسِهِ
- (٣) الْعِلْمُ لَا يَضِيعُ عَمْرَكَ بَلْ هُوَ يَكُونُ مَفِيدًا لَكَ
- (٤) أَرْسَلَ اللَّهُ الْأَنْبِيَاءَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ

٩٨- عَيْنُ «مَا» جَاءَ لِلنَّفْيِ:

- (١) مَا نَرِيدُهُ مِنْكَ هُوَ الصَّبْرُ أَمَامَ الصَّعَابِ
- (٢) مَا رَأَيْكَ عَنِ الْحُضُورِ فِي حَفْلَةِ الزَّوْجِ
- (٣) مَا تَكْتَسِبِي الْآنَ مِنَ الْعُلُومِ تَنْفَعُكَ غَدًا
- (٤) مَا مِنْ طَائِرٍ إِلَّا وَ لَهُ جَنَاحَانِ وَ يَطِيرُ

۹۹- عین الخطأ:

- (۱) من جَرَبَ المَجْرَبُ حَلَّتْ به الندامة: اسم مفعول من فعل له حرف واحد زائد!
- (۲) مضى الزمان و قلبي يقول إني: اسم فاعل من المجرد الثلاثي
- (۳) يستخدم المصنّع عملاً هذه السنة: اسم مبالغة من فعل «عمل»
- (۴) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ المتَوَكِّلِينَ»: اسم فاعل من باب «تفعل»

۱۰۰- عین ما ليس فيه اسم المبالغة:

- (۱) لا تُصادق الأحمق فهو يضرك بجهله
- (۲) لا تَضَع الجِوَال بالقرب منك أثناء الليل
- (۳) كُن سِتَار العيوب و لا تَفْضَح أحداً
- (۴) النَّاس لا يُحِبُّونَ كُلَّ متَكَبِّر جباراً

سؤال دوازدهم انسانی

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة أو المفهوم أو الحوار (۱۰۶ - ۱۰۱):

۱۰۱- «ينكسر ضوء الشمس في قطرات الماء عند نزول المطر و هذه الظاهرة كانت تحير الناس سنوات طويلة»:

- (۱) هنگام بارش باران، نور خورشید در قطره‌های آب می‌تابد و این پدیده سال‌های طولانی مردم را متحیر کرده است!
- (۲) نور خورشید هنگام بارش باران در قطره‌های آب شکسته می‌شود و این پدیده سال‌های دراز مردم را حیران می‌کرد!
- (۳) وقت باریدن باران، اشعه‌های آفتاب در قطره آب وارد می‌شود و این شگفتانه سال‌های طولانی مردم را حیران می‌کرد!
- (۴) نور خورشید، زمان بارش باران‌ها، در قطرات آب شکست و این پدیده، ملت‌ها را سال‌های بسیاری حیران کرد!

۱۰۲- «هل تُصدِّقُ أنه بعد ست سنوات من المحاولة المستمرة استطعتُ أخيراً أن أشتري سيارة قديمة؟»:

- (۱) آیا باور می‌کنی که بعد از شش سال تلاش مداوم، سرانجام توانستم یک ماشین قدیمی بخرم؟
- (۲) آیا راست می‌گویی که پس از شش سال تلاش مستمر، عاقبت توانستی یک ماشین قدیمی بخری؟
- (۳) آیا او راست می‌گوید که بعد از شش سال کار مستمر توانسته یک ماشین قدیمی بخرد؟
- (۴) آیا باورت می‌شود که بعد از نه سال کار مداوم نتوانستم یک ماشین قدیمی بخرم؟

۱۰۳- «لاحظي هذه الغيمة السوداء التي قد أثارتها رياح قوية فستمطر السماء»:

- (۱) این ابرهای سیاهی را که بادهایی قوی آن را برانگیخته است، ملاحظه کن، پس آسمان خواهد بارید!
- (۲) این ابر سفیدی را که بادهایی نیرومند آن را به وجود آورده است، ملاحظه کن، پس برف خواهد بارید!
- (۳) این ابر سیاهی را که بادهایی نیرومند آن را برانگیخته است، ملاحظه کن، پس آسمان خواهد بارید!
- (۴) آن ابر سیاهی را که بادی قوی آن را برمی‌انگیزد، ملاحظه کنید، پس آسمان می‌بارد!

۱۰۴- عین الخطأ:

- (۱) أئنتها الطالبات رجاء حافظن على الهدوء في المكتبة: ای دانش‌آموزان! لطفاً در کتابخانه، آرامش را حفظ کنید!
- (۲) يَنْتَفِع جميع سَكَّان القرية من بناء المستوصف: ساختن درمانگاه به همه اهالی روستا سود می‌رساند!
- (۳) يَشْعُر المواطنون الإيرانيون بالفخر عندما يَرْتَفِع علم بلادهم في المسابقات: هم‌وطنان ایرانی زمانی که در مسابقات پرچم کشورشان بالا می‌رود، احساس افتخار می‌کنند!

۴) ما أحسن مطالعة عشر صفحات من كتاب يوميّاً: روزانه مطالعه ده صفحه از یک کتاب، چه خوب است!

۱۰۵- «إني مسؤول و إنكم مسؤولون»: مِيز الأقرب من المفهوم:

- (۱) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز / که ایزد در بیابانت دهد باز
- (۲) گر صبر کنی، زغوره حلوا سازی!
- (۳) هر آن‌کس که دندان دهد، نان دهد!
- (۴) هر کس را وظیفه و عملی است / رشته‌ای بود و رشته‌ای تار است

۱۰۶- عین الجواب المناسب لهذا السؤال: «كيف وجدت إيران؟»

- (۱) قد جئت إلى إيران عدّة مرّات
- (۲) لا، ليست أیة تفرقة بين أقوام إيران
- (۳) إيران بلاد كبيرة و جميلة!
- (۴) نعم، سأسافر إلى إيران مرّة أخرى

■ عین الصحیح فی الجواب عن الأسئلة التالية (۱۱۰-۱۰۷):

۱۰۷- عین الصحیح فی العدد و المعداد:

- (۱) عندنا مدرسة واحدة مثاليّة و سبع مدارس عاديّة في المدينة
(۲) عشرون و أربعة من اللاعبين حاضرون في المسابقة
(۳) يوجد كرسيّ مكسور في الصفّ الاثنان
(۴) قرأت ثلاث مقالة علميّة قبل أن أحضر في الجلسة

۱۰۸- في أيّ عبارة جاء الفعل المتعدي أكثر من الأخرى؟

- (۱) إذا قال أحد كلاماً يفرّق المسلمين فاعلموا أنّه جاهل أو عالم يُحاول إيجاد التفرقة بين صفوف المسلمين.
(۲) «و ما ظلّمناهم ولكن ظلّموا أنفسهم»
(۳) إني أشاهد سقوط الأسماك من السماء كأنّ السماء تُمطرُ أسماكاً.
(۴) السفينة انكسرت ولكنّها ما غرقت فوصلوا إلى جزيرة مجهولة.

۱۰۹- عین نوع أبواب الكلمات التي أشير إليها بخطّ حسب الترتيب:

«لماذا تتعجبون؟ أولئك هم الذين استشهدوا في الحرب و بعد انتصارهم على العدو، انتقلوا إلى بلادنا.»

- (۱) تفعل - استفعال - افتعال
(۲) تفعل - استفعال - انفعال
(۳) افتعال - استفعال - انفعال
(۴) تفعل - استفعال - انفعال

۱۱۰- عین فعلاً له ثلاثة حروف زائدة:

- (۱) قال بصوت منقطع: ما استرجعنا الأمانة!
(۲) تشتغل العاملة من الصباح إلى المساء!
(۳) سيخرج الطلاب في هذه المرحلة بعد أربع سنوات!
(۴) يستمع الولد الصالح إلى نصائح أبيه!

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سؤالات ۱۱۱ تا ۱۲۰ درس عربی، زبان قرآن (۳) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

عربی (تخصصی)

■ عین الأنسب فی الجواب للترجمة أو المفردات أو المفهوم (۱۱۶ - ۱۱۱):

۱۱۱- «ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين»:

- (۱) «آن کتاب، هیچ شکّی در آن نمی باشد، هدایتی است برای پرهیزکاران»
(۲) «آن کتاب که هیچ شکّ و تردیدی در آن نیست، مایه هدایت پرهیزکاران بوده است»
(۳) «هیچ شکّی در آن کتاب نیست، برای خدا ترسان مایه هدایت است»
(۴) «آن کتابی که هیچ تردیدی در آن نمی باشد، هدایت است برای خدا ترسان»

۱۱۲- «لا عاقل يفخر بنسبه لانه يعلم أنّ قيمة كلّ إنسان بما اكتسبه من أدب و عقل»:

- (۱) عاقل هیچ گاه به اصل و نسب نمی بالد، زیرا می داند که ارزش آدمی تنها به ادب و خردی است که آن را به دست آورده است!
(۲) هیچ خردمندی به اصل و نسبش نمی بالد، زیرا می داند که ارزش هر انسانی به آن چه از ادب و خرد به دست آورده است، می باشد!
(۳) هیچ عاقلی به دودمان خود افتخار نمی کند، چون دانسته است که ارزش انسان به چیزی است که از ادب و عقل به دست آورده است!
(۴) عاقل هرگز به اصل و نسب خود افتخار نمی کند، زیرا می داند که هر انسانی به اندازه ای که از ادب و عقل به دست آورده، ارزشمند است!

۱۱۳- عین الصحیح:

- (۱) ليت والدنا العزيز يغفر خطانا هذا! اي كاش پدر عزیزمان این اشتباه ما را ببخشد!
(۲) لا تجلس أحداً في مكان لا يتعلّق به! احدى نباید در مکانی که به او تعلّق ندارد، بنشیند!
(۳) من علم علماً نافعاً يحزه الله في الآخرة! هر کس علم سودمندی را یاد بگیرد، خداوند در آخرت به او پاداش می دهد!
(۴) سخر متي أحد زملائي في الصفّ فانقطع التواصل بيننا! یکی از همکلاسی هایم در کلاس مرا مسخره کرد، پس ارتباط میانمان را قطع کرد!

۱۱۴- «خلق الإنسان من طينة و هو لحم و عظم و عصب: آدمی از خلق شده و آن گوشت و و پی است!» عین المناسب للفراغين:

- (۱) خاک آمیخته به آب - رگ (۲) گِل - استخوان
(۳) استخوان - رگ (۴) گِل - پوست

۱۱۵- «أَيُّهَا الْإِنْسَانُ اكْتَسَبَ الْعِلْمَ طُولَ حَيَاتِكَ، فَإِنَّهُ نَوْرٌ يُضِيءُ عَقْلَكَ فَتُبْصِرُ مَا حَوْلَكَ كَمَا هُوَ»: أَيُّ إِنْسَانٍ

- (۱) در تمام زندگانیات کسب دانش کن، زیرا آن نور است نوری که عقلت را روشنایی می بخشد و آن چه را پیرامونت است آن طور که هست به تو نشان می دهد
- (۲) علم را در طول زندگانیات به دست آور، زیرا آن نور است که عقل تو را روشن می کند، پس چیزهایی را که در اطرافت هست همان گونه که هست، می بینی
- (۳) در طول زندگانی کسب دانش کن، چرا که آن نور است که عقلت با آن روشن می شود و چیزهای اطرافش را آن گونه که هستند، مشاهده می کنی
- (۴) در تمام زندگانیات علم را به دست آور، چرا که آن نور است که عقل تو را روشن می سازد تا چیزهای پیرامونت را آن گونه که هست، مشاهده کنی

۱۱۶- (هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ)؛ عَيْنٌ غَيْرُ الْمُنَاسِبِ عَمَّا يَعَادِلُ الْمَفْهُومَ:

- (۱) جهل خواب است و علم بیداری
- (۲) قول «لا أعلم» نصف العلم
- (۳) ز دانش بود جان و دل را فروغ
- (۴) لا فقر أسوأ من الجهل

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۱۲۰ - ۱۱۷):

۱۱۷- «إِنَّ حَيَاةَ الْإِنْسَانِ وَحِيداً عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ تَبْدُو مُسْتَحِيلَةً»؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي إِعْرَابِ مَا تَحْتَهُ خَطٌّ:

- (۱) اسم إنّ و منصوب - حال - حال
- (۲) مضاف - حال - مفعول به
- (۳) اسم الحرف المشبّه بالفعل - صفة - حال
- (۴) اسم إنّ و مرفوع - صفة - حال

۱۱۸- عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ صِيَاغَةِ «لَا» النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ:

- (۱) لا قيمة لمن يُقَلِّلُ من شأن الآخرين
- (۲) لا قيمة لمن يُقَلِّلُ من شأن الآخرين
- (۳) لا القيمة لمن يُقَلِّلُ من شأن الآخرين
- (۴) لا لمن يُقَلِّلُ من شأن الآخرين قيمة

۱۱۹- عَيْنٌ مَا يَدُلُّ عَلَى الرَّجَاءِ:

- (۱) يا ليتنا كنّا معك يا أبا الشهداء!
- (۲) التلميذة لعلّها تهتمّ بقراءة الدروس!
- (۳) كَأَنَّ الْمُشْتَرِيَّ مُتَرَدِّدٌ فِي شَرَاءِ الْبِضَاعَةِ!
- (۴) إِنَّ الرَّبِيعَ فَصْلُ الْإِعْتِدَالِ وَالسَّرُورِ!

۱۲۰- عَيْنٌ مَا لَيْسَ فِيهِ مِنَ الْحُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ بِالْفِعْلِ:

- (۱) عليكنّ المثابرة في الطريق نحو الأهداف السامية!
- (۲) توبوا إلى الله إنّه يغفر الذنوب جميعاً
- (۳) ربّي الكريم لعلّه يرحمني رغم ذنوبي!
- (۴) لا أظنّ أنّك تصبح فائزاً!

تاریخ

۱۲۱- روند شکل گیری و شکوفایی تمدن اسلامی از چه زمانی و چگونه آغاز شد؟

- (۱) از فاصله سال های ۱۳ تا ۲۳ هجری - با پذیرش اسلام توسط مردم متمدن مصر، شام و ایران
- (۲) از دوره خلافت عمر بن خطاب - با افزایش منابع اقتصادی مسلمانان و درآمدهای مالیاتی جدید
- (۳) از دوره خلافت عثمان بن عفان - با استیلای اعراب بر اقوام مختلف با فرهنگ ها و زبان های گوناگون
- (۴) از فاصله سال های ۲۳ تا ۳۵ هجری - با گسترش قلمرو خلافت و توسعه و نفوذ اسلام

۱۲۲- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«توزیع ناعادلانه درآمدهای خزانه میان مسلمانان از زمان خلافت آغاز شد؛ او»

- (۱) خلیفه دوم - بعد از ابوبکر، حدود ۱۲ سال بر قلمرو اسلامی خلافت کرد.
- (۲) عمر - از جمله مهاجرین حاضر در سقیفه بنی ساعده بود.
- (۳) خلیفه سوم - محدودیت هایی که عمر برای ثروت اندوزی سران قریش ایجاد کرده بود را نادیده گرفت.
- (۴) عثمان - خویشاوندان اموی خود را بر سر کار آورد و دست آنان را در اداره امور خلافت باز گذاشت.

۱۲۳- کدام گزینه درباره فتح مصر توسط مسلمانان نادرست است؟

- (۱) ابوبکر در اواخر دوران خلافت خود، چندین سپاه را به سوی این منطقه گسیل داشت.
- (۲) فرماندهی سپاه اعراب مسلمانان در حمله به این منطقه، عمرو عاص عهده دار بود.
- (۳) فتوحات مسلمانان در این منطقه، بیشتر نتیجه مقاومت نکردن مردم این سرزمین در برابر سپاه اسلام بود.
- (۴) تا این فتح و پیروزی، هیچ سپاهی برای مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا مهیا نشد.

۱۲۴- کدام یک از افراد زیر حاضر به بیعت با یزید بن معاویه نشد؟

- (۱) عبداللّه بن زبیر (۲) مغیره بن شعبه (۳) عمر بن عبدالعزیز (۴) عبدالرحمان بن اشعث

۱۲۵- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«سقوط خلافت اموی و تأسیس خلافت عباسی مقارن با زمان حیات بود؛ ایشان»

- (۱) امام سجاد (ع) - نقش تعیین‌کننده‌ای در عرضه تعالیم اسلامی در مدینه داشتند.
(۲) امام صادق (ع) - آغازگر پیدایش منظومه‌ای از معارف اسلامی با عنوان «مکتب اهل بیت» بودند.
(۳) امام سجاد (ع) - عمده کوشش خود را بر ترویج اسلام و مبارزه با جریان‌های فکری منحرف متمرکز ساختند.
(۴) امام صادق (ع) - شاگردان زیادی را در معارف دینی مانند فقه، حدیث و تفسیر تربیت کردند.

۱۲۶- کدام گزاره‌ها، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«حکومت پس از»

- (الف) امویان اندلس - فتح شهر قرطبه توسط عبدالرحمان بن معاویه تأسیس شد.
(ب) فاطمیان - فتح مصر به دست عبیدالله مهدی پایه‌گذاری شد.
(ج) فاطمیان - مرگ مستنصر، دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد.
(د) امویان اندلس - سرکوب شورش‌های داخلی و دفع حملات مسیحیان تا اوایل قرن پنجم هجری به حیات خود ادامه داد.
(ه) امویان اندلس - روی کار آمدن منصور، خلیفه عباسی، به صورت مستقل از خلافت عباسی، تشکیل شد.

- (۱) الف - ب - ه (۲) ب - ج - د (۳) الف - د - ه (۴) الف - ب - ج

۱۲۷- در سیر تاریخ عباسیان، ترتیب وقوع حوادث زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(الف) دوران فرمانروایی برمکیان

(ب) تغییر رنگ لباس و پرچم عباسیان از سیاه به سبز

(ج) قتل ابن مقفع متفکر ایرانی

(۱) «الف» پیش از «ج» و پس از «ب»

(۲) «الف» پس از «ج» و پیش از «ب»

(۳) «ب» پس از «الف» و پیش از «ج»

(۴) «ب» پیش از «الف» و پس از «ج»

۱۲۸- همه گزینه‌ها مربوط به دوره خلافت امویان است؛ به جز

- (۱) لشکرکشی به عراق بر علیه امام حسن (ع)
(۲) برگرداندن خط و زبان دیوان از فارسی به عربی
(۳) شکست مسلمانان از مسیحیان در جنوب فرانسه
(۴) کوچ صدها هزار نفر از اعراب به داخل ایران

۱۲۹- با توجه به رابطه «علت - معلول» کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) همکاری برخی دهقانان و قبایل عرب ساکن سواد با مسلمانان - شکست رستم فرخزاد در نبرد قادسیه
(۲) مهاجرت گسترده قبایل عرب به ایران در قرن اول هجری - تحکیم سلطه مسلمانان بر ایران
(۳) تداوم سلطه اعراب و برخی اقدامات خلفای عباسی از قبیل قتل ابومسلم - برانگیخته شدن خشم و نارضایتی مردم و بروز قیام‌های مردمی بر ضد عباسیان

(۴) بهبود موقعیت سیاسی و اجتماعی ایرانیان در عصر خلافت عباسی - شتاب گرفتن گرایش به اسلام در ایران

۱۳۰- چه تعداد از عوامل زیر در موفقیت داعیان عباسی در جلب طرفدار برای خود در خراسان مؤثر بود؟

(الف) دوری از مرکز خلافت

(ب) درگیری‌های قبیله‌ای میان مهاجران عرب و ایرانی‌ها

(ج) نارضایتی‌های برخی نومسلمانان این منطقه از خلفای اموی به دلیل اجبار شدن به پرداخت جزیه

(د) استفاده داعیان عباسی از سیاست «دعوت به حکومت آل محمد» به منظور جذب طرفداران اهل بیت به خود

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۳۱- پس از مرگ اسکندر مقدونی، کدام فرمانده هندی تبار علیه یونانیان شورش کرد و اقدام به تأسیس چه حکومتی نمود؟

- (۱) چندرا گوپتا - گوپتا (۲) چندرا گوپتا - موريا (۳) آشوکا - موريا (۴) آشوکا - گوپتا

۱۳۲- شی هوانگ تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین چه کرد؟

- (۱) مقیاس وزن ها، اندازه ها و عیار سکه ها را یکسان کرد.
(۲) بخش های مختلف دیوار بزرگ چین را به یکدیگر متصل کرد تا دژی محکم در برابر یورش اقوام کوچرو در جنوب چین ایجاد شود.
(۳) تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد.

(۴) شبکه گسترده ابریشم را برای اتصال بخش های مختلف سرزمین چین به هم پدید آورد.

۱۳۳- یونانیان با بهره گیری از دستاوردهای کدام تمدن های باستانی، به پیشرفت های چشمگیری دست یافتند؟

- (۱) ایران، هند و مصر (۲) مصر، بین النهرین و ایران (۳) مصر، ایران و روم (۴) ایران، چین و بین النهرین

۱۳۴- چه تعداد از عبارت های زیر در مورد حوادث و رویدادهای ما بین قرن های ۶ تا ۳ قبل از میلاد در تاریخ روم باستان درست است؟

- (الف) رومیان بر شاه این شهر شوریدند و حکومت جمهوری رم را تأسیس کردند.
(ب) جمهوری رم با شکست رقیبان و دشمنان خود گسترش یافت و بر سرتاسر شبه جزیره ایتالیا مسلط شد.
(ج) در این دوره، تشکیلات حکومتی و نهادهای سیاسی جمهوری رم تکامل یافت.
(د) رومیان با توسعه طلبی نظامی بر سراسر دریای مدیترانه و سرزمین های پیرامون آن مسلط شدند.
(ه) کنستانتین با انتخاب بیزانتیوم به پایتختی، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم آورد.
- (۱) ۳ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۲

۱۳۵- «پریکلس» که بود؟

- (۱) فیلسوف بزرگ یونانی که با تکیه بر استدلال های عقلانی و منطقی، درباره موضوعات مختلف به بحث و گفت و گو می پرداخت.
(۲) پزشک نامدار یونانی در عهد باستان که به «پدر علم پزشکی» معروف است.
(۳) سیاستمداری آزادی خواه که در زمان رهبری او، آتن در مسیر توسعه طلبی سیاسی و نظامی قرار گرفت.
(۴) فیلسوف و ریاضی دان مشهور یونانی که اصول هندسه را کشف کرد.

۱۳۶- تا حدود دو قرن پیش، مورخان ایرانی، تاریخ ایران عهد باستان را براساس می نوشتند و نوشته های آن ها

- (۱) آثار مورخان اروپایی و الواح گلی به جا مانده از عهد باستان - متکی بر کاوش های باستان شناسی نبود.
(۲) الواح گلی به جا مانده از عهد باستان و آثار مورخان اروپایی - نادرست و بر مبنای افسانه بود.
(۳) ترجمه خدای نامه ها و داستان های شاهنامه - ترکیبی از افسانه و واقعیت بود.
(۴) داستان های شاهنامه و ترجمه خدای نامه ها - تنها محدود به اطلاعاتی در مورد ساسانیان بود.

۱۳۷- چه تعداد از گزاره های داده شده، عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«در پی علاقه اروپاییان به فعالیت های باستان شناسی در ایران بیشتر شد و»

- (الف) مطالعه نوشته های هرودت و تاریخ نویسان رومی - جهانگردان اقدام به تهیه گزارش و تصویر از آثار باستانی به خصوص در فارس کردند.
(ب) مسافرت جهانگردان خارجی به ایران - کاوش های باستان شناسی از انحصار فرانسویان خارج شد.
(ج) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در عصر قاجاریه - افراد زیادی به عنوان سفیر، جهانگرد و بازرگان به کشور ما آمدند.
(د) خوانده شدن خط میخی در زمان محمد شاه - دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش های باستانی را در سراسر ایران به دست آورد.

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۳۸- کدام گزینه درباره علت ضعف تاریخ نگاری در ایران باستان صحیح است؟

- (۱) پایین بودن سطح آگاهی تاریخی ایرانی ها نسبت به سایر تمدن ها
(۲) بی توجهی ایرانی ها به ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم تاریخی
(۳) علاقه و عادت ایرانی ها نسبت به حفظ سینه به سینه مطالب در طی قرن ها و حتی هزاره ها
(۴) عدم حضور مورخان بزرگ در عرصه تاریخ نگاری

۱۳۹- ترتیب وقوع تاریخی عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(الف) ستایش اینشوشیناک در معبد چغازنبیل

(ب) پیدایش نخستین سکونتگاه‌ها در کرمان

(ج) ورود گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قاره هند به فلات ایران

(۱) «ج» پیش از «الف» و پس از «ب» (۲) «ب» پیش از «ج» و پس از «الف»

(۳) «ج» پس از «الف» و پیش از «ب» (۴) «ب» پیش از «الف» و پس از «ج»

۱۴۰- کدام گزینه دربارهٔ چگونگی تشکیل حکومت ایلام در حدود ۲۶۰۰ ق.م. صحیح است؟

(۱) بومیان فلات ایران پس از استقرار در نواحی پایکوهی، ایجاد نخستین سکونتگاه‌ها و کشت غلات، به تدریج اقدام به تشکیل حکومت ایلام کردند.

(۲) گروهی از اقوام هند و اروپایی پس از ورود به فلات ایران به سمت مرکز و به سمت غرب فلات ایران پیشروی کرده و در این مناطق استقرار یافتند و حکومت ایلام را به وجود آوردند.

(۳) یورش‌ها و غارتگری‌های پیاپی آشوریان، زمینهٔ اتحاد قبایل پراکندهٔ ساکن در فلات ایران را فراهم آورد و در نتیجه حکومت ایلام تشکیل شد.

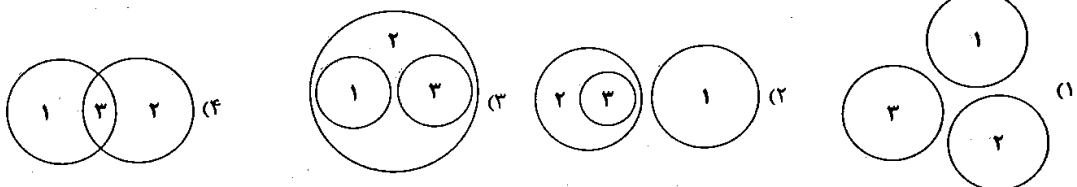
(۴) لشکرکشی پیاپی فرمانروایان سومری و اکدی، به مناطق کوهستانی زاگرس جنوبی و میانی موجب اتحاد حاکمان مستقل و کوچک ایلامی و در نتیجه، تشکیل پادشاهی ایلام شد.

جغرافیا

سوال دوازدهم انسانی

۱۴۱- با توجه به انواع هوازدگی فیزیکی (۱)، شیمیایی (۲) و زیستی (۳) کدام رابطه درست است؟

۱۴۲- به ترتیب عوامل فرسایش و هوازدگی در کوهستان‌ها کدام است؟

(الف) آب‌های جاری

(ج) یخچال‌ها

(۱) فرسایش: الف - ب / هوازدگی: ج - د

(۳) فرسایش: ج - د / هوازدگی: الف - ب

(ب) اختلاف دمای شب و روز

(د) یخ بستن آب در شکاف‌ها

(۲) فرسایش: الف - ج / هوازدگی: ب - د

(۴) فرسایش: ب - د / هوازدگی: الف - ج

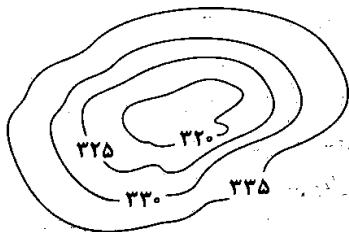
۱۴۳- نیمرخ توپوگرافی داده‌شده، می‌تواند مربوط به کدام‌یک از پدیده‌های طبیعی زیر باشد؟

(۱) تپهٔ چغامیش

(۲) فلات تبت

(۳) درهٔ ماداگاسکار

(۴) کوه الوند

۱۴۴- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«گیاهان، هستند که»

(۱) تنها عنصر زندهٔ بوم‌سازگان - می‌توانند با عمل نورساخت، غذا تولید کنند.

(۲) یکی از موجودات زندهٔ تولیدکننده در بوم‌سازگان - حیات دیگر موجودات به آن‌ها وابسته است.

(۳) یکی از عناصر بخش غیرزنده بوم‌سازگان - برای تولید غذا به نور خورشید نیازمندند.

(۴) موجودات تولیدکنندهٔ زنده‌ای - با عمل فتوسنتز اکسیژن آزاد می‌کنند.

۱۴۵- موارد A و B هر کدام به یکی از نواحی زیستی زمین اشاره دارد. با توجه به آن‌ها چه تعداد از عبارات‌های داده‌شده، صحیح است؟

از نظر تنوع زیستی
و تنوع فرهنگ‌های بومی
حائز اهمیت است.

(B)

۳۳ درصد سطح
زمین را پوشانده‌اند.

(A)

(الف) از جمله قابلیت‌های هر دو ناحیه A و B می‌توان به وجود معادن اشاره کرد.
(ب) تغییرات آب و هوایی در هر دو ناحیه A و B مشکلاتی را به وجود آورده است.

(ج) در ناحیه B برخلاف ناحیه A، حمل و نقل و راهسازی مشکل است.

(د) محدودیت خاک در ناحیه A برخلاف ناحیه B، فعالیت‌های کشاورزی را با مشکل مواجه می‌کند.

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۴۶- به ترتیب رابطه میان «شیب دامنه‌ها و ضخامت خاک» و «ارتفاع و فصل رویش گیاهان» از چه نوعی است؟

(۴) معکوس - معکوس

(۳) معکوس - مستقیم

(۲) مستقیم - مستقیم

(۱) مستقیم - معکوس

۱۴۷- با توجه به عبارات‌های زیر، کدام رابطه صحیح است؟

(الف) افزایش تعداد سخنگو در برخی زبان‌ها

(ج) پخش فرهنگی غیرمستقیم

(۱) «الف» علت «ج» و «د» پیامد «ب» است.

(د) کاهش وسعت برخی نواحی زبانی در جهان

(۲) «ب» معلول «ج» و «د» علت «الف» است.

(۴) «د» نتیجه «ب» و موارد «الف» و «ج» معلول «د» است.

(۳) «ج» پیامد «ب» و «الف» نتیجه «ج» است.

۱۴۸- درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارات‌های زیر درباره خانواده‌های زبانی «هند و اروپایی»، «چینی - تبتی» و «آفرو - آسیایی» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(الف) خانواده زبانی «هند و اروپایی» برخلاف «آفرو - آسیایی» در بیش از یک قاره گسترش یافته است.

(ب) خانواده زبانی «آفرو - آسیایی» هم‌چون «چینی - تبتی» یکی از زبان‌های رسمی سازمان ملل متحد است.

(ج) خانواده زبانی «چینی - تبتی» برخلاف خانواده زبانی «هند و اروپایی»، در جنوب شرقی آسیا، پرسخن‌گوترین زبان است.

(۴) غ - غ - ص

(۳) ص - غ - غ

(۲) غ - ص - غ

(۱) ص - ص - ص

۱۴۹- «خلق چشم‌اندازهای فرهنگی» معلول چیست و کدام عنصر فرهنگی نقش مهمی در پیدایش آن‌ها دارد؟

(۱) نوع فعالیت اقتصادی ساکنان یک ناحیه - هنر و معماری

(۲) قالب معماری، هنر، نقاشی و ایجاد مکان‌های مقدس و زیارتگاهی - باورها و اعتقادات

(۳) تغییرات ایجادشده در محیط طبیعی توسط انسان - دین

(۴) آداب و رسوم، باورها و اعتقادات مردم - زبان

۱۵۰- با توجه به تعریف پدیده پخش فرهنگی و انواع آن، کدام عبارات‌ها مرتبط با طر‌واره زیر است؟

(الف) گسترش فلسفه ارسطویی در ایران دوره اسلامی

(ب) رواج زبان عربی در مرزهای جنوب غربی ایران

(ج) ساخت بناهای کارت‌پستالی به تقلید از معماری اروپایی در ایران عصر قاجار

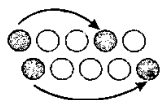
(د) گسترش دین اسلام در سرزمین‌های شمال آفریقا

(۴) ج - د

(۳) الف - ب

(۲) ب - د

(۱) الف - ج

جغرافیای ایران

۱۵۱- با کمک کدام گزینه می‌توان به تکمیل اطلاعات موجود در متن زیر پرداخت؟

«پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران (الف: سنوزوئیک / ب: مزوزوئیک) مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره (الف: ترشیاری / ب: کواترنر)، ناهمواری‌ها شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر (الف: فرسایش / ب: برخورد صفحات زمین) تغییر شکل می‌یابند. عواملی مانند آب‌های روان، باد، اختلاف دما و یخچال‌ها به همراه (الف: عملکرد انسان / ب: لغزش و رانش زمین)، موجب تغییر شکل ناهمواری‌ها در ایران شده است.»

(۴) ب - الف - ب - الف

(۳) الف - ب - الف - ب

(۲) ب - الف - ب - ب

(۱) الف - ب - الف - الف

۱۵۲- چه تعداد از عبارت‌های داده‌شده، درباره منطقه کوهستانی A نادرست است؟

- (الف) رشته‌کوه ارسباران (قره‌داغ) در غرب این منطقه قرار گرفته است.
 (ب) جهت رشته‌کوه‌های آن شمالی - جنوبی است.
 (ج) آب‌های جاری از کوهستان‌های آن با سرعت به دریای خزر وارد می‌شود.
 (د) یکی از کانون‌های عمده فعالیت‌های اقتصادی کشور به شمار می‌رود.
 (ه) دو توده کوهستانی مهم این منطقه، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است.

۴ (۲)

۲ (۱)

۳ (۴)

۵ (۳)

۱۵۳- با توجه به پدیده‌های طبیعی مناطق کوهستانی کشورمان و علت پیدایش آن‌ها، چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- (الف) گنبد‌های نمکی ← فعالیت‌های آتشفشانی در منطقه زاگرس
 (ب) ناهمواری‌های مریخی ← فعالیت‌های کوه‌زایی مواد رسوبی در شمال سیستان و بلوچستان
 (ج) گل‌فشان‌ها ← فعالیت‌های زمین‌ساختی در اطراف چاله جازموریان در کرمان
 (د) کوه‌های مینیاتوری ← فرسایش در رشته‌کوه‌های بشاگرد در منطقه مکران

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۴ (۱)

۱۵۴- با توجه به رابطه «علت ← معلول» کدام عبارت‌ها نادرست است؟

- (الف) انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین ← شکل‌گیری دشت کاکان در فارس
 (ب) تغییر در الگوی پراکندگی ریزش‌های جوی و بروز خشکسالی ← تغییرات اقلیمی
 (ج) وقوع توفان‌ها و بادهای شدید در دشت‌ها ← تغییر بستر رودها و دشت‌های ریگی از نظر وسعت و مکان
 (د) وجود معادن گچ، نمک و امکان فعالیت‌های کشاورزی ← ارزش اقتصادی دشت‌ها

۴ الف - د

۳ ب - ج

۲ الف - ب

۱ ج - د

۱۵۵- کدام گزینه درباره «جلگه‌ها» درست است؟

- (۱) ساختمان زمین، عمق آب و فرسایش از مهم‌ترین علل پیدایش آن‌ها هستند.
 (۲) در کنار همه دریاها و دریاچه‌ها و رودهای پرآب ایران، دیده می‌شوند.
 (۳) وسعت آن‌ها در نیمه شرقی کشور بیشتر است.
 (۴) فعالیت‌های انسانی مرتباً مکان و وسعت آن‌ها را دچار تغییر می‌کند.

۱۵۶- سازمان هواشناسی کشور از تصاویر پی‌درپی ماهواره‌ای به چه منظور استفاده می‌کند؟

- (۱) بررسی مجموعه عناصر جوی غالب در یک منطقه
 (۲) اندازه‌گیری میزان بارش و دما در عرض‌های مختلف جغرافیایی
 (۳) مطالعه نوع توده‌های هوا و سرعت و جهت آن‌ها
 (۴) پیگیری مسیر عبور توده‌های هوا پس از شکل‌گیری مراکز کم‌فشار و پرفشار

۱۵۷- با توجه به انواع توده‌های هوایی که در طول سال وارد کشورمان می‌شوند، کدام گزینه به ترتیب، عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟

(الف) توده هوای در دوره سال، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد.

(ب) این توده هوا، در دوره گرم از به ایران نفوذ کرده و موجب بارش در کشور می‌شود.

(۲) الف: گرم و خشک - گرم ب: اقیانوس اطلس - غرب

(۱) الف: مرطوب غربی - سرد ب: عربستان - نواحی داخلی

(۴) الف: موسمی - گرم ب: سبیری - سواحل شمالی

(۳) الف: سودانی - سرد ب: اقیانوس هند - جنوب شرق

۱۵۸- با توجه به انواع آب و هوای کشور، نواحی ساحلی خلیج فارس و دریای خزر، به ترتیب در کدام ویژگی‌های آب و هوایی، اشتراک و اختلاف دارند؟

(۲) اختلاف کم دما - میزان بارندگی

(۱) میزان بارش - میزان تبخیر

(۴) اختلاف شدید دما - خشکی هوا

(۳) میزان رطوبت - اختلاف دما

۱۵۹- کدام گزینه درباره دشت کویر (الف) و بیابان لوت (ب) صحیح است؟

- (۱) مورد «الف» برخلاف «ب» در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای قرار گرفته است.
 - (۲) میانگین بارش در «ب» از «الف»، بیشتر است.
 - (۳) به ترتیب موقعیت آب و هوایی و موقعیت مطلق در شکل‌گیری «الف» و «ب» تأثیرگذار بوده است.
 - (۴) مورد «الف» در سال ۱۳۹۵ به عنوان اولین اثر طبیعی ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار گرفت.
- ۱۶۰- با توجه به تغییراتی که در حالت عادی (۱) و حالت وارونگی دما (۲) صورت می‌گیرد، کدام گزینه درست است؟
- (۱) در حالت (۱) هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سنگین‌تر از لایه‌های بالایی است.
 - (۲) در حالت (۲) هوای سرد و سنگین در لایه‌های بالاتر قرار می‌گیرد و مانع صعود هوا می‌شود.
 - (۳) در حالت (۱) هوای سرد به راحتی صعود می‌کند.
 - (۴) در حالت (۲) لایه هوای گرم بالایی، مانع از حرکت هوای سرد مجاور زمین می‌شود.

فلسفه و منطق

۱۶۱- وقتی می‌گوییم: «یونان، مهد تفکر فلسفی است»؛ یعنی نخستین بار

- (۱) تفکر عقلانی از یونان باستان آغاز شد.
- (۲) در آن‌جا تفسیر جهان با روش عقلانی رایج شد.
- (۳) اندیشه پیرامون مسائل اساسی و بنیادین از آن‌جا آغاز شد.
- (۴) تفکر فلسفی و نخستین فیلسوفان در یونان باستان ظهور کردند.

۱۶۲- کدام عبارت درباره «فیلسوفان ایونی» درست است؟

- (۱) تالس، نخستین اندیشمند یونانی می‌باشد که به مسائل فلسفی پرداخته است.
- (۲) فیثاغورس، به گونه‌ای خاص، ریاضیات را با هندسه و عرفان، در هم آمیخت.
- (۳) پارمنیدس، بر اعتبار حواس برای رسیدن به حقیقت جهان، تأکید می‌کرد.
- (۴) هراکلیتوس، وجود تضاد واقعی میان پدیده‌های جهان را انکار می‌کرد.

۱۶۳- چرا تالس آب را اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزها می‌دانست؟

- (۱) زیرا معتقد بود آب قابل تغییر و تبدیل است و به هر شکلی می‌تواند درآید.
- (۲) چون آب را ماده‌ای نامعین و دارای بُعد نامتناهی و نامحدود می‌دانست.
- (۳) چون می‌خواست تفسیر اسطوره‌شناختی را جایگزین روشی عقلانی کند.
- (۴) زیرا معتقد بود آب شکل دیگری از تمام موجودات جهان هستی است.

۱۶۴- پارمنیدس چگونه به این نتیجه رسید که «نیستی» نمی‌تواند «وجود» داشته باشد؟

- (۱) از طریق وحدت اضداد هراکلیتوس
- (۲) به واسطه حواس و ادراکات حسی
- (۳) به واسطه امکان تفکر درباره نیستی
- (۴) از طریق امتناع اجتماع نقیضین

۱۶۵- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) سوفیست‌ها با انتقاد از آرا و نظریات گوناگون و غالباً متضاد نخستین جهان‌شناسان یونانی، اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند.
- (۲) نتیجه و ثمره اختلاف نظر اولین جهان‌شناسان یونانی درباره عنصر خمیرمایه چیزها، بی‌اعتمادی مردم نسبت به دانش و اندیشه شد.
- (۳) چون سوفیست‌ها، پیروزی بر رقیب را هدف خود قرار دادند، در آموزش علوم بیشتر به فن سخنوری توجه می‌کردند.
- (۴) دلیل بیهودگی سخنان جهان‌شناسان یونانی از نظر سوفیست‌ها، تضاد آرا و در نتیجه عدم دستیابی به تفسیر درستی از جهان است.

۱۶۶- کدام عبارت، درست است؟

- (۱) احیای تفکر عقلانی سبب شد که سقراط نزد همه مردم آتن، چهره‌ای دوست‌داشتنی داشته باشد.
- (۲) مقصود اصلی سقراط از گشت و گذار میان مردم، شناساندن افکار مغالطه‌آمیز سوفیست‌ها بود.
- (۳) براساس سخنان سقراط، هر چیزی را مورد پرسش قرار دادن، حق طبیعی هر انسانی است.
- (۴) پس از این‌که سقراط به اعدام محکوم گردید، به قهرمانی ملی و چهره‌ای بحث‌برانگیز تبدیل شد.

۱۶۷- راز نهایی پیام سروش معبد دلفی چیست؟

- (۱) سقراط، داناترین افراد میان مردم است.
- (۲) هر کس نادانی دیگران را آشکار کند، دانا است.
- (۳) انسان‌ها بدون آن‌که بدانند، ممکن است نادان باشند.
- (۴) سقراط به دانش‌هایی که مردم به آن جهل دارند، دانا است.

۱۶۸- کدام گزاره، ممکن است مورد پذیرش سقراط باشد؟

- (۱) پرداختن به جسم و مال و ثروت پسندیده نیست و انسان باید از این امور، دوری کند.
- (۲) انسان باید به اخلاق توجه کند و راه رسیدن به آن، به کمال رساندن نفس آدمی است.
- (۳) فیلسوفان باید در برخورد با افراد جامعه، حقیقت را مستقیماً در اختیار آن‌ها قرار بدهند.
- (۴) پذیرش صفات و آثار یک چیز در ذهن انسان، پیش از پذیرش خود آن چیز رخ می‌دهد.

۱۶۹- سقراط، در برابر حکم دادگاه، چه واکنشی از خود نشان داد؟

- (۱) در ادامه دفاعیات خود با روش دقیق و لحنی مطمئن نشان داد که سخنان مطرح‌شده در دادگاه، حقیقتی ندارد.
- (۲) نه تنها پس از استماع حکم دادگاه، سراسر سکوتی موقرانه اختیار کرد، بلکه از پذیرش آن نیز خودداری ورزید.
- (۳) علاوه بر به چالش کشیدن مشروعیت دادگاه و حکم صادره، سعی کرد تا خود را از برخی تهمت‌ها تبرئه کند.
- (۴) از حکم مرگ به خاطر این‌که سبب می‌شود با درگذشتگانی بهتر از مردم این جهان همنشین شود، استقبال کرد.

۱۷۰- کدام گزینه را نمی‌توان از دفاعیات سقراط در دادگاه نتیجه گرفت؟

- (۱) آمادگی سقراط برای پذیرش مرگ
- (۲) ترسیم تصویری جدید و متمایز از دانایی
- (۳) بی‌اعتبار کردن ادعاهای میلتوس
- (۴) دستیابی سقراط به اسرار آسمان و زمین

۱۷۱- کدام گزینه در مورد مفاهیم جزئی و کلی، مطلب درستی را بیان نمی‌کند؟

- (۱) ارتباط هر دو مفهوم با عالم لفظ و خارج غیرقابل انکار است.
- (۲) قابلیت «فرض داشتن افراد ذهنی» مهم‌ترین تفاوت آن‌ها است.
- (۳) با جزئی و کلی بودن در مبحث قضایای محصوره، یک معنا هستند.
- (۴) منشأ تقسیم برخی از قضایا به دو دسته اصلی هستند.

۱۷۲- کدام گزینه مطلب درستی را بیان می‌کند؟

- (۱) صرفاً به افراد و اشیایی که در جهان خارج وجود دارند، مصادیق مفهوم کلی و جزئی گفته می‌شود.
- (۲) مدلول لفظ یک مصداق است که جایگاه آن در ذهن است و دارای مصادیق خارجی فراوانی است.
- (۳) مفهوم و مصداق رابطه معکوس دارند، زیرا هر چه به مفهوم اولیه مفهوم اضافه شود، مصداق کاهش می‌یابد.
- (۴) برای کلیه مفاهیم کلی مانند انسان و دایره لوزی، می‌توان مصادیق غیرواقعی و واقعی فرض کرد.

۱۷۳- در مفاهیم کدام گزینه، نسبت عموم و خصوص مطلق وجود ندارد؟

- (۱) دانشجو - باهوش - جسم رشدکننده
- (۲) منطق‌دان - کتاب منطق - کتاب منطق دهم
- (۳) معلم - غیرمعلم - دبیر فلسفه
- (۴) دانشجو - دانش آموز - غیرانسان

۱۷۴- به ترتیب، کدام گزینه درباره شکل‌های زیر، مطلب درستی را بیان می‌کند؟ (به ترتیب از راست به چپ)

- (۱) «ب» می‌تواند مصداقی اختصاصی داشته باشد - متداخل دو قضیه سالبه کلیه در مورد آن صادق است.
- (۲) «الف» دارای حداقل یک مصداق مشترک با «ب» است - حداکثر دو قضیه سالبه در مورد آن صادق است.
- (۳) یک قضیه موجبه کلیه با موضوع «ب» در مورد آن صادق است - دو قضیه با کیفیت یکسان در مورد آن صادق است.
- (۴) یک قضیه کلی با موضوع «الف» درباره آن صادق است - موضوع و محمول در قضایای آن جابه‌جا می‌شوند.

۱۷۵- کدام گزینه مطلب درستی را درباره تعریف و استدلال بیان می‌کند؟

- (۱) اگر انسان توانایی استدلال نداشت، هیچ قضیه‌ای را نمی‌شناخت.
- (۲) در هنگام اتصاف قضیه‌ای به یک تصور، آن را تعریف کرده‌ایم.
- (۳) تعریف همان تنظیم مفاهیم پیشین جهت کشف ماهیت شیء است.
- (۴) برای استدلال کردن، چند مفهوم و تصدیق معلوم را تنظیم می‌کنیم.

۱۷۶- به ترتیب کدام تعریف برای مفاهیم «فرشتگان» و «موجود مادی ای که تا به حال کسی آن را ندیده» مناسب نیست؟

- (۱) مفهومی - مصداقی
(۲) استفاده از مفاهیم عام و خاص - لغوی
(۳) مصداقی - مفهومی
(۴) مصداقی - مصداقی

۱۷۷- کدام گزینه تصور کامل تری از مفهوم مجهول به ما ارائه می‌دهد؟

- (۱) قضیه شرطی: لفظ مرکب تام خبری غیرقطعی با قابلیت صدق و کذب؛ هوای بهاری مطلوب است.
(۲) عقل نظری: از اقسام خرد که در آن به شناخت هست‌ها می‌پردازد؛ از جمله خدا.
(۳) استدلال: نوعی از تفکر که با چینش تصدیقات به دانش جدید می‌رسیم؛ بهار فرا رسید.
(۴) تبیین: جدایی، نسبت بین مفاهیم کلی بدون مصداق مشترک؛ انسان و قلبش.

۱۷۸- یک تعریف قطعاً زمانی دوری محسوب می‌شود که

- (۱) شناخت تعریف‌کننده و تعریف‌شونده متوقف بر مفهوم دیگری باشد.
(۲) با هم مترادف باشند و یا تعریف‌کننده، عام‌تر از تعریف‌شونده باشد.
(۳) بدون فهم هر یک از مفاهیم، نتوان معنای مفهوم دیگر را فهمید.
(۴) تعریف‌کننده و تعریف‌شونده به صورت مشترک لفظی باشند.

۱۷۹- به ترتیب در تعریف «نماز» و «فلز» به: «عمل عبادی واجب» و «جسم رسانای الکتریسته»، به ترتیب می‌توان گفت:

- (۱) دوری است - جامع و مانع نیست.
(۲) جامع و مانع نیست - جامع نیست.
(۳) جامع و مانع نیست - مانع نیست.
(۴) واضح و روشن نیست - مانع نیست.

۱۸۰- در کدام گزینه، همه مفاهیم به درستی طبقه‌بندی شده‌اند؟

- (۱) آزمون - کنکور - امتحان منطق - امتحان نهایی
(۲) علم فلسفه - فلسفه اولی - فلسفه اخلاق - علم
(۳) اتومبیل - اتومبیل پژو - اتومبیل پژو ۲۰۶ - موتور اتومبیل
(۴) جسم - جسم رشدکننده - انسان - دانش آموز

توجه: داوطلب گرامی، می‌توانید به سؤالات ۱۸۱ تا ۱۹۰ درس فلسفه (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

۱۸۱- کدام مفهوم قابلیت حمل و انطباق بر موضوعات بی‌شمار و مصادیق گوناگون را دارد و ویژگی مهم آن چیست؟

- (۱) وجود - وجه مشترک واقعیات است.
(۲) ماهیت - می‌توان آن را از واقعیات جدا کرد.
(۳) ماهیت - وجه متمایز واقعیات است.
(۴) وجود - نمی‌توان آن را از ماهیات جدا کرد.

۱۸۲- وقتی کودکی می‌گوید: «این چیست؟»؛ یعنی

- (۱) از ویژگی اختصاصی آن مفهوم آگاه است.
(۲) به دنبال فهم هستی یک موجود است.
(۳) وجود آن را در جهان خارج از ذهن پذیرفته است.
(۴) مغایرت خارجی وجود و ماهیت را پذیرفته است.

۱۸۳- با در نظر داشتن گام سوم از مغایرت وجود و ماهیت، کدام گزاره پذیرفتنی است؟

- «هستی و چیستی
- (۱) در عالم معنا یک چیز هستند.
(۲) در عالم مصادیق، عینیت دارند.
(۳) انفکاک و جدایی مصداقی دارند.
(۴) در ذهن بر دیگری حمل نمی‌شوند.

۱۸۴- نوع کدام حمل متفاوت است؟

- (۱) سه زاویه بر مثلث
(۲) ابزار ساز بر انسان
(۳) پرنده بر حیوان
(۴) گاز بر هیدروژن

۱۸۵- کدام عبارت درست است؟

- (۱) برهان وجوب و امکان، از پایه‌های مغایرت وجود و ماهیت است.
(۲) ابن‌سینا برای نخستین بار به مغایرت وجود و ماهیت توجه کرد.
(۳) آکوئیناس تا حدودی تحت تأثیر ابن‌سینا و بیشتر ابن‌رشد بود.
(۴) آکوئیناس، زمینه‌ساز ارتباط مجدد اروپا با فلسفه ارسطو شد.

۱۸۶- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسب‌تری کامل می‌کند؟

- «این سینا، هستی و چیستی از یک موجود را می‌کند، اما هستی و چیستی از یک موجود را»
 (۱) دو جزء بودن - تأیید - انتزاع دو معنای مختلف - نمی‌پذیرد.
 (۲) انتزاع دو مفهوم مختلف - رد - دو جزء بودن - تأیید می‌کند.
 (۳) وجود خارجی دو امر جداگانه - تأیید - دو جزء بودن - رد می‌کند.
 (۴) دو جزء بودن - رد - انتزاع دو جنبه مختلف - می‌پذیرد.

۱۸۷- اگر وجود عین ماهیت باشد، لازمه‌اش این است که:

- (۱) تسلسل به وجود آید.
 (۲) هیچ ماهیتی در جهان، واقعاً وجود نداشته باشد.
 (۳) تمامی ماهیت‌های جهان، عین هم باشند.
 (۴) به محض تصور ماهیتی، در ذهن وجود پیدا کند.

۱۸۸- اگر تمایز وجود و ماهیت صرفاً تمایزی ذهنی باشد، آن‌گاه

- (۱) هیچ‌گونه مغایرت هستی‌شناختی در جهان خارج میان وجود و ماهیت نخواهد بود.
 (۲) هر مفهومی را که با وجود بسنجیم، عقلاً نمی‌توان از دلیل حمل آن سؤال کرد.
 (۳) دلیل حمل وجود بر هر ماهیتی تنها از طریق عقل محض قابل شناسایی است.
 (۴) وجود در جهان خارج، تحقیقی غیر از تحقق ویژگی‌های ماهیت خواهد داشت.

۱۸۹- رابطه میان موضوع و محمول در کدام گزینه به ترتیب «امکانی» و «وجوبی» است؟

- (۱) مثلث، شکلی منتظم‌الاضلاع است - کتاب از جنس کاغذ است.
 (۲) اسب، حیوانی پستاندار است - قورباغه در خشکی زندگی می‌کند.
 (۳) سربازهای ایران، پلیس هستند - دایره ضلع ندارد.
 (۴) خنک‌کننده هوا با آب کار می‌کند - استوانه ضلع دارد.

۱۹۰- در زمینه وجه اختلاف یا اشتراک قضایای امکانی با قضایای دیگر، کدام گزینه صحیح است؟

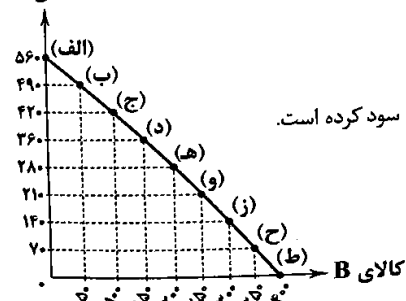
- (۱) قضایای امکانی همانند قضایای دیگر، گاهی صادق و گاهی کاذب هستند.
 (۲) صدق و کذب قضایای امکانی را باید در واقعیت و با ذکر دلیل اثبات کرد.
 (۳) قضایای امکانی همانند قضایای دیگر، همواره و در هر حالتی صادق نیستند.
 (۴) در قضایای امکانی برخلاف قضایای دیگر، فقط محمول را از موضوع سلب می‌کنیم.

اقتصاد

۱۹۱- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر و این فرض که قیمت هر واحد کالای A، ۱۰ دلار و هر واحد کالای B، ۲۱ دلار باشد، کدام گزینه نادرست است؟

کالای A

- (۱) اختصاص تمام منابع به کالای B، درآمد بیشتری به دنبال دارد.
 (۲) هیچ حرکتی روی PPF بدون متحمل شدن هزینه فرصت نخواهد بود.
 (۳) در صورتی که مجموع هزینه‌های تولید کالای A و B در نقطه «د»، ۶۷۰۰ دلار باشد، فروشنده سود کرده است.
 (۴) هزینه فرصت حرکت از نقطه «ح» به «و»، ۱۵۰۰ دلار است.

۱۹۲- چرا افزایش میزان تولید در یک محصول در منحنی مرز امکانات تولید، هر بار هزینه فرصت بیشتری برای ما به بار می‌آورد؟

- (۱) به منظور جبران منافی که از دست رفته است، باید هزینه فرصت بیشتری پرداخت شود تا بین محصول تولیدی و محصول صرف نظر شده تعادل برقرار شود و آن کارگاه تولیدی بتواند از منحنی عبور کند.
 (۲) با افزایش سطح تولید یک محصول هر بار سطح بالاتری از منابع مصرف شده و با چشم‌پوشی از مقدار بیشتری کالای نوع دیگر، هزینه فرصت بیشتری پرداخت می‌شود.
 (۳) به تناسب افزایش حجم تولیدات هر محصول، هزینه تولید آن محصول نیز افزایش می‌یابد و سطح سودآوری کاهش یافته، پس باید از هزینه‌های بیشتری چشم‌پوشی کرد.
 (۴) تخصیص مساوی منابع و امکانات بین تولیدات مختلف یک کارگاه سبب می‌شود هر بار که میزان تولید یک محصول افزایش می‌یابد، متناسب با آن هزینه فرصت هم افزایش یابد.

۱۹۳- کدام گزینه در رابطه با واقعیت صحیح است؟

- (۱) به طور کلی بهتر است یک شرکت، به جای تولید بر روی مرز امکانات تولید، در درون مرز امکانات، تولید کند.
- (۲) مرز امکانات تولید، مرزی است بین آن چه یک کسب و کار با استفاده از منابع موجود و در دسترس می تواند تولید کند و آن چه نمی تواند.
- (۳) نقشه راهها مثالی از یک الگوست، زیرا جزئیات از جمله ساختمانها، درختان و دست اندازها را علاوه بر راههای اصلی و فرعی نشان می دهد.
- (۴) وقتی تولید کارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آن که از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

۱۹۴- کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل سوالات زیر است؟

(الف) الگوی مرز امکانات تولید، یک الگوی اقتصادی است که

(ب) کدام مورد، از عوامل تأثیرگذار بر مقدار تقاضای یک کالا نیست؟

(ج) قیمت یک کالا و میزان عرضه آن از سوی تولیدکنندگان با هم چه رابطه ای دارد؟

(د) در کدام مورد، این امکان وجود دارد که حداقل بیش از یک کالا تولید شود، بدون این که از تولید کالای دیگر کاسته شود؟

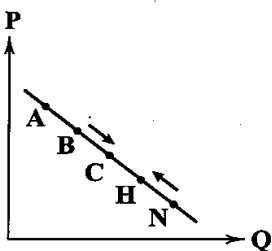
(۱) الف: نمایشی بسیط و تقریباً ساده از عرضه و تقاضا در یک کشور را نشان می دهد. ب: قیمت سایر کالاها ج: رابطه معکوس د: نقطه بالای منحنی مرز امکانات تولید باشد.

(۲) الف: اجازه می دهد تا درک بهتری از بده - بستان های یک کشور در استفاده از منابع کمیاب پیدا کنید. ب: درآمد مصرف کنندگان ج: رابطه تنگاتنگ د: نقطه زیر منحنی مرز امکانات تولید باشد.

(۳) الف: نمایشی بسیط و تقریباً ساده از عرضه و تقاضا در یک کشور را نشان می دهد. ب: سلیقه تقاضا کنندگان ج: رابطه متقابل د: نقطه بالای منحنی مرز امکانات تولید باشد.

(۴) الف: اجازه می دهد تا درک بهتری از بده - بستان های یک کشور در استفاده از منابع کمیاب پیدا کنید. ب: انتظارات تولیدکنندگان ج: رابطه مستقیم د: نقطه زیر منحنی مرز امکانات تولید باشد.

۱۹۵- با توجه به نمودار منحنی به ترتیب علت حرکت از «N به H» و از «B به C» کدام است؟

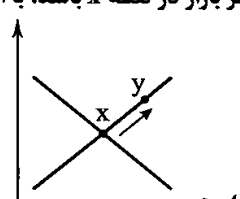
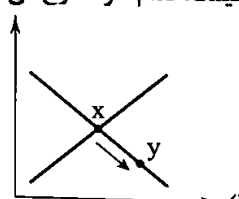
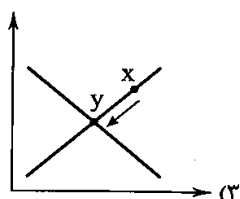
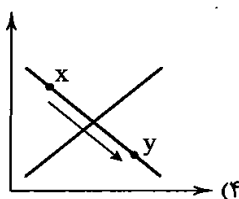
(۱) عرضه - افزایش قیمت - کاهش قیمت

(۲) عرضه - کاهش قیمت - افزایش قیمت

(۳) تقاضا - کاهش قیمت - افزایش قیمت

(۴) تقاضا - افزایش قیمت - کاهش قیمت

۱۹۶- اگر بازار در نقطه X باشد، با افزایش قیمت، کدام حرکت رخ می دهد؟

۱۹۷- در مورد نقش و عملکرد دولت در زمینه بهبود عملکرد بازار، کدام مورد نادرست است؟

- (۱) دولت در زمینه بهبود عملکرد بازار، صرفاً از مصرف کنندگان و خانواده ها حمایت می کند.
- (۲) در این حالت، دولت به عنوان یک داور، در میدان فعالیت های اقتصادی، حضور دارد.
- (۳) حضور دولت و عملکرد قوی آن سبب می شود افراد به حقوق یکدیگر تعرض نکنند.
- (۴) دولت اجازه نمی دهد تا زمانی که فروشنده اثبات نکند که مالک واقعی چیزی است، آن را بفروشد.

۱۹۸- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می دهد؟

- (الف) به طور کلی انحصار چه به صورت قانونی باشد و چه به صورت طبیعی برای رفاه جامعه مضر است.
- (ب) در کشورهایی که سازوکار مالیات بر ارزش افزوده برقرار است، کسب و کارها، منبع مالیات را از فروش خودشان جمع آوری کرده و آن را از طریق خرید از دیگر کسب و کارها، پرداخت می کنند.

(ج) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال کاهش باشد، می گوییم که در آن بازار، مازاد تقاضا داریم.

(د) اصولاً قیمت، ابزاری در دست سیاست گذاران برای کنترل بازار است.

(ه) غیر از مالیات، بخش زیادی از درآمدهای مورد نیاز دولت در ایران از محل فروش دارایی هایی مثل نفت تأمین می شود.

- (۱) ص - ص - غ - ص - غ (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - غ - ص - ص (۴) غ - ص - ص - ص

۱۹۹- هر یک از موارد زیر به ترتیب بیانگر کدام یک از انواع مالیات است؟

- مهم ترین نوع مالیات است.

- تفاوت بین ارزش کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده

- در واقع این نوع مالیات، تابع سیاست های کلان بازرگانی یک کشور است.

(۱) مالیات بر درآمد اشخاص - مالیات بر ارزش افزوده - عوارض گمرکی

(۲) مالیات بر مصرف - عوارض گمرکی - مالیات بر ارزش افزوده

(۳) مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر درآمد مشاغل

(۴) مالیات بر درآمد اتفاقی - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده

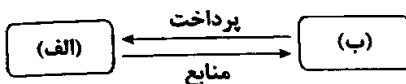
۲۰۰- کدام گزینه جریان چرخشی زیر را به درستی تکمیل می کند؟

(۱) الف: دولت ب: بازار عوامل تولید

(۲) الف: بازار عوامل تولید ب: دولت

(۳) الف: دولت ب: بنگاه ها

(۴) الف: بنگاه ها ب: بازار عوامل تولید

تاریخ آزمون
جمعه
۱۴۰۴/۰۵/۱۷

دفترچه
شماره ۳

پاسخنامه پایه دوازدهم رشته انسانی

دوره دوم متوسطه

سال تحصیلی ۱۴۰۵ - ۱۴۰۴

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۰۰	مدت پاسخگویی: ۲۰۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال از تا	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار ۲	۱۰	اجباری	۱	۳۰ دقیقه
	ریاضی و آمار ۱	۱۰		۱۱	
	ریاضی و آمار ۳	۱۰		۲۱	
۲	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	اجباری	۳۱	۳۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰		۴۱	
	علوم و فنون ادبی ۳	۱۰		۵۱	
۳	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	اجباری	۶۱	۲۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰		۷۱	
۴	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۸۱	۱۰ دقیقه
۵	عربی، زبان قرآن ۲	۱۰	اجباری	۹۱	۳۰ دقیقه
	عربی، زبان قرآن ۱	۱۰		۱۰۱	
	عربی، زبان قرآن ۳	۱۰		۱۱۱	
۶	تاریخ ۲	۱۰	اجباری	۱۲۱	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۱	۱۰		۱۳۱	
۷	جغرافیا ۲	۱۰	اجباری	۱۴۱	۲۰ دقیقه
	جغرافیای ایران	۱۰		۱۵۱	
۸	فلسفه ۱	۱۰	اجباری	۱۶۱	۳۰ دقیقه
	منطق	۱۰		۱۷۱	
	فلسفه ۲	۱۰		۱۸۱	
۹	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۹۱	۱۰ دقیقه

$$\varepsilon) \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{2}}(f(m)+f(n)) = \frac{1}{\sqrt{2}}(k+k) = \frac{\sqrt{2}k}{\sqrt{2}} = k \\ \frac{1}{\sqrt{2}}f(m+n) = \frac{1}{\sqrt{2}}k = \frac{k}{\sqrt{2}} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}}(f(m)+f(n)) \neq \frac{1}{\sqrt{2}}f(m+n) \quad \times$$

$$\delta) \begin{cases} \Delta f(\sqrt{2}m + \sqrt{2}n) = \Delta k \\ \sqrt{2}f(\sqrt{2}m) + \sqrt{2}f(\sqrt{2}n) = \sqrt{2}k + \sqrt{2}k = \Delta k \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta f(\sqrt{2}m + \sqrt{2}n) = \sqrt{2}f(\sqrt{2}m) + \sqrt{2}f(\sqrt{2}n) \quad \checkmark$$

پس موارد (الف)، (ب) و (د) درست هستند و مورد (ج) نادرست است.

$$1 < \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} \leq \sqrt{2}$$

$$f\left(\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}}\right) = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = \sqrt{2}$$

$$\sqrt{2} < \frac{9}{4} < 4$$

$$f\left(\frac{9}{4}\right) = \frac{9}{4} - 2\left(\frac{9}{4}\right) + 3 = -\frac{9}{4} + 3 = -\frac{3}{4}$$

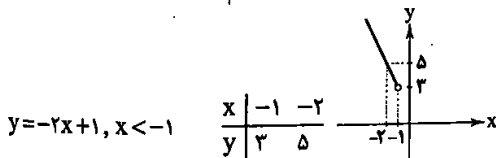
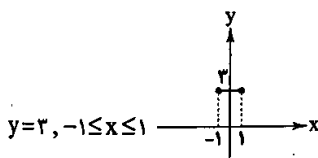
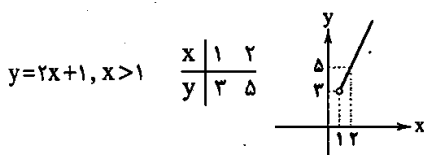
$$-\frac{1}{2} < 1$$

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = \left(-\frac{1}{2}\right)^2 - 1 = \frac{1}{4} - 1 = -\frac{3}{4}$$

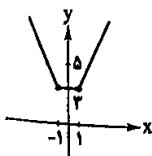
$$\Rightarrow 2f\left(\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}}\right) - 2f\left(\frac{9}{4}\right) - 4f\left(-\frac{1}{2}\right) = 2(\sqrt{2}) - 2\left(-\frac{3}{4}\right) - 4\left(-\frac{3}{4}\right)$$

$$= 6 + 3 + 3 = 12$$

نمودار تابع را رسم می‌کنیم:

و در نهایت:

برد تابع به صورت $y \geq 3$ خواهد بود.

می‌دانیم در تابع همانی $f(x) = x$ است، بنابراین داریم:

$$f(x) = \frac{2x^2 + ax^2 + bx + c - 2}{2x^2 + 2x - 1} = x$$

$$\Rightarrow 2x^2 + ax^2 + bx + c - 2 = 2x^2 + 2x - x$$

$$\Rightarrow a = 2, b = -1, c = 2$$

$$\Rightarrow a + b + c = 2 - 1 + 2 = 3$$

صورت‌بندی مغالطه به شکل زیر است:

$$p \Rightarrow q$$

$$\frac{q}{p} \text{ یا } ((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$$

قاعده قیاس استثنایی به صورت $((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow q$

است.

اما می‌دانیم $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$ پس با جایگذاری هم‌ارزی فوق خواهیم داشت:

$$((\sim p \vee q) \wedge p) \Rightarrow q$$

گزاره‌های (ب) و (د) نادرست است، زیرا گزاره (ب) باید به

صورت $2(x-y) = 4y^2$ و گزاره (د) باید به صورت $\Delta x - 3y = x - y$ باشد. گزاره‌های (الف) و (ج) درست هستند.

a و b اعدادی مثبت و c عددی منفی است:

درست است. $a < b \xrightarrow{+c} a + c < b + c$ (الف)

$$\text{مثال } 4 < 5 \xrightarrow{c=-3} 4 + (-3) < 5 + (-3) \Rightarrow 1 < 2$$

نادرست است. $ac < bc$ (ب)

$$\text{مثال } 4 < 5 \Rightarrow 4 \times (-3) < 5 \times (-3) \Rightarrow -12 < -15$$

نادرست است. $\frac{a}{c} < \frac{b}{c} \Rightarrow$ (ج)

$$\text{مثال } 4 < 5 \Rightarrow -\frac{4}{3} < -\frac{5}{3}$$

درست است. $a - c < b - c$ (د)

$$\text{مثال } 4 < 5 \xrightarrow{c=-3} 4 - (-3) < 5 - (-3) \Rightarrow 7 < 8$$

درست است. $ac^2 < bc^2$ (ه)

$$\text{مثال } 4 < 5 \Rightarrow 4(-3)^2 < 5(-3)^2 \Rightarrow 36 < 45$$

بنابراین 3 رابطه از 5 رابطه داده شده صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

$$1) f(x) = -x^2 + 2 \Rightarrow f(-2) = -(-2)^2 + 2 = -4 + 2 = -2 \quad \times$$

$$2) f(x) = -2x^2 - 1 \Rightarrow \begin{cases} f(-2) = -2(-2)^2 - 1 = -8 - 1 = -9 \quad \checkmark \\ f(-1) = -2(-1)^2 - 1 = -2 - 1 = -3 \quad \checkmark \\ f(0) = -2(0)^2 - 1 = -1 - 1 = -2 \quad \checkmark \\ f(1) = -2(1)^2 - 1 = -2 - 1 = -3 \quad \checkmark \end{cases}$$

بنابراین گزینه (2) ضابطه تابع است.

2

در فاصله $1 \leq x < 2$ ضابطه تابع $y = 2$ است.

در فاصله $0 \leq x < 1$ ضابطه تابع $y = 0$ است.

در فاصله $-4 < x < 0$ ضابطه تابع $y = -2$ است.

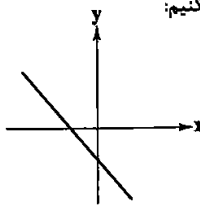
1 برد تابع f تک عضوی است، پس f یک تابع ثابت است. اگر

ضابطه f را به صورت $f(x) = k$ در نظر بگیریم، با بررسی هر یک از عبارت‌ها، داریم:

$$\text{الف) } \begin{cases} f(mn) = k \\ f(m) = k \end{cases} \Rightarrow f(mn) = f(m) \quad \checkmark$$

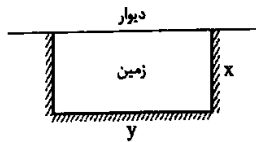
$$\text{ب) } \begin{cases} \lambda f(m) - 6f(n) = \lambda k - 6k = 2k \\ f(n) + f(m) = k + k = 2k \end{cases}$$

$$\Rightarrow \lambda f(m) - 6f(n) = f(m) + f(n) \quad \checkmark$$

عدد فرضی $m = -2$ را انتخاب می‌کنیم:

$$\begin{aligned} m = -2 &\rightarrow y = -2x + 2(-2) - 1 \\ &\Rightarrow y = -2x - 5 \end{aligned}$$

این خط دارای شیب منفی و عرض از مبدأ منفی است و شکل کلی این خطوط به صورت مقابل است و مشاهده می‌شود از ناحیه اول عبور نمی‌کنند.

$$\text{طول طناب } 2x + y = 80 \Rightarrow y = 80 - 2x$$

$$\text{مساحت } S = x \cdot y = x(80 - 2x) = -2x^2 + 80x$$

برای یافتن بیشترین مساحت داریم:

$$x = \frac{-b}{2a} \Rightarrow x = \frac{-80}{2(-2)} = 20$$

$$\Rightarrow S_{\max} = -2(20)^2 + 80(20) = 800$$

$$y = (a+1)x^2 - ax + \frac{1}{f}(a+2) \Rightarrow \begin{cases} a = a+1 \\ b = -a \\ c = \frac{1}{f}(a+2) \end{cases}$$

اگر تابع دارای ماکزیمم است، پس $a < 0$ یعنی:

$$a+1 < 0 \Rightarrow a < -1$$

از طرفی چون تابع محور x ها را قطع نمی‌کند، پس $\Delta < 0$ است، یعنی:

$$(-a)^2 - 4(a+1)\left(\frac{1}{f}(a+2)\right) = a^2 - a^2 - 4a - 4 < 0 \Rightarrow -4a < 4$$

$$\Rightarrow a > -\frac{3}{4}$$

دو نامعادله هیچ اشتراکی ندارند.

$$\begin{cases} a < -1 \\ a > -\frac{3}{4} \end{cases} \xrightarrow{\text{اشتراک}} \emptyset \text{ (تهی)}$$

$$\text{مجموع توابع درآمد} = -2x^2 + 16x - x^2 + 12x = -3x^2 + 28x$$

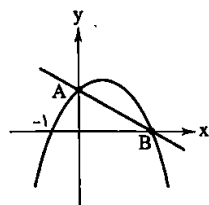
$$\text{مجموع توابع هزینه} = 8x + 6 + 2x + 9 = 10x + 15$$

$$\text{تابع سود کل} = (-3x^2 + 28x) - (10x + 15) = -3x^2 + 18x - 15$$

$$P(x) = -3x^2 + 18x - 15$$

$$S \left| \begin{aligned} x &= -\frac{b}{2a} = \frac{-18}{2(-3)} = \frac{-18}{-6} = 3 \\ P(3) &= -3(3)^2 + 18(3) - 15 = -27 + 54 - 15 = 12 \end{aligned} \right.$$

$$P(3) = -3(3)^2 + 18(3) - 15 = -27 + 54 - 15 = 12$$

ابتدا با استفاده از نقاط $(9, -\frac{5}{3})$ ، $(2, 1)$ ، ضابطه تابعخطی f را می‌نویسیم:

۳

$$\begin{aligned} (-1, m+1) &\Rightarrow m+1 = 2m \Rightarrow 1 = 2m - m \Rightarrow m = 1 \\ (-1, 2m) &\Rightarrow m = 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (m, n-2) &\xrightarrow{m=1} (1, n-2) \Rightarrow n-2 = 2 \Rightarrow n = 2+2 \Rightarrow n = 4 \\ (1, 2) &\Rightarrow n = 4 \\ m+n &= 1+4 = 5 \end{aligned}$$

و در نتیجه:

۴

$$-2 \begin{matrix} \nearrow \\ \searrow \end{matrix} \begin{matrix} 2 \\ 2b \end{matrix} \Rightarrow 2b = 2 \Rightarrow b = 1$$

$$1 \begin{matrix} \nearrow \\ \searrow \end{matrix} \begin{matrix} 4 \\ a^2 - 5 \end{matrix} \Rightarrow a^2 - 5 = 4 \Rightarrow a^2 = 9 \Rightarrow a = \pm 3$$

$$\text{اگر } a = 3 \Rightarrow \begin{cases} (3, 0) \\ (3, -2) \end{cases} \text{ تابع نیست}$$

$$a = -3 \Rightarrow \begin{cases} (-3, 0) \\ (-3, -2) \end{cases} \text{ تابع نیست}$$

دامنه (ورودی‌های) تابع a و a هستند و برد (خروجی‌های)

$$f(1) = \frac{2(1)-1}{(1)+2} = \frac{2-1}{3} = \frac{1}{3}$$

تابع $2b$ و -4 می‌باشند:

$$f(a) = \frac{2(a)-1}{a+2} = \frac{2a-1}{a+2}$$

خروجی‌های تابع $\frac{2a-1}{a+2}$ و $\frac{1}{3}$ هستند که باید با -4 و $2b$ برابر باشند:

$$2b = \frac{1}{3} \Rightarrow b = \frac{1}{6}$$

$$\frac{2a-1}{a+2} = -4 \Rightarrow 2a-1 = -4a-8 \Rightarrow 2a+4a = -8+1$$

$$\Rightarrow 6a = -7 \Rightarrow a = -\frac{7}{6}$$

$$a+b = -\frac{7}{6} + \frac{1}{6} = -\frac{6}{6} = -1$$

و در نهایت:

ابتدا به کمک دو نقطه $(-1, 4)$ ، $(2, -5)$ ، شیب و عرض از مبدأ خط را به دست آورده و معادله خط را می‌نویسیم:

$$y = mx + h$$

$$\begin{aligned} m &= \frac{4 - (-5)}{-1 - 2} = \frac{9}{-3} = -3 \\ y &= -3x + h \xrightarrow{(-1, 4)} 4 = 3 + h \Rightarrow h = 1 \end{aligned}$$

اکنون نقطه $(-k, 2k+2)$ را در ضابطه تابع جایگذاری می‌کنیم:

$$2k+2 = -3(-k) + 1 \Rightarrow k = 2$$

$$\frac{m+h}{k} = \frac{-3+1}{2} = -1$$

پس داریم:

۲

$$\begin{aligned} f\left(\frac{1}{2}\right) &= 4 \Rightarrow \left(\frac{1}{2}, 4\right) \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{4-1}{\frac{1}{2}-(-1)} = \frac{3}{\frac{3}{2}} = 2 \\ f(-1) &= 1 \Rightarrow (-1, 1) \\ f(-1) &= 1, m = 2 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow y = mx + n \xrightarrow{x=-1, y=1} 1 = (2)(-1) + n \Rightarrow 1+2 = n \Rightarrow n = 3$$

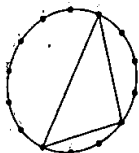
$$y = mx + n \xrightarrow{m=2, n=3} y = 2x + 3 \Rightarrow f(x) = 2x + 3$$

$$-1 \leq f(x) < 4 \Rightarrow -1 \leq 2x + 3 < 4$$

$$\xrightarrow{-3} -1-3 \leq 2x+3-3 < 4-3 \Rightarrow -4 \leq 2x < 1$$

$$\xrightarrow{\text{تقسیم بر 2}} -2 \leq x < \frac{1}{2}$$

۲۵) برای رسم هر مثلث ۳ نقطه لازم است. پس کافی است ۳ نقطه از بین ۱۴ نقطه انتخاب کنیم:

$$\binom{14}{3} = \frac{14!}{(14-3)!3!} = \frac{14 \times 13 \times 12 \times 11!}{11! \times 3 \times 2 \times 1} = 364$$

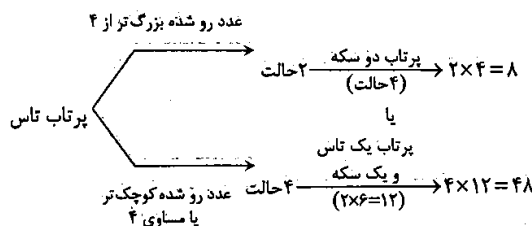
۲۶) اگر ۳ مهره قرمز انتخاب شوند، الزاماً یک مهره دیگر آبی خواهد بود پس طبق اصل ضرب داریم:

$$\binom{7}{2} \times \binom{5}{1} = \frac{7!}{2!5!} \times 5 = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{2 \times 1 \times 4!} \times 5 = 35 \times 5 = 175$$

۲۷) بررسی گزینه‌ها:

- (۱) مهره‌های خارج شده همواره سفید می‌باشند.
- (۲) مجموع دو عدد صحیح گاهی زوج و گاهی فرد است.
- (۳) مربع ۲ از خودش بزرگ‌تر است ولی مربع ۱ از خودش بزرگ‌تر نیست.
- (۴) معکوس ۲ از خودش کوچک‌تر است ولی معکوس ۱ از خودش کوچک‌تر نیست.

۲۸) پرتاب تاس ۶ حالت دارد، که در ۲ حالت عدد ظاهر شده بزرگ‌تر از ۴ است و در ۴ حالت دیگر ۴ یا کم‌تر است:

و طبق اصل جمع، $8 + 8 = 16$ ، تعداد اعضای قضای نمونه‌ای این آزمایش تصادفی است.

۲۹) $a =$ تعداد اعداد چهاررقمی زوج و بدون تکرار ارقام (الف) یکان صفر باشد:

$$\frac{4 \times 4 \times 3 \times 1}{\text{فقط صفر}} = 6$$

(ب) یکان صفر نباشد:

$$\frac{4}{\text{همه ارقام به جز صفر و رقم به کار رفته در یکان}} \times \frac{4}{\text{ارقام ۴ یا ۶ یا ۸}} \times \frac{3}{\text{ارقام ۲ یا ۳ یا ۵ یا ۷}} = 144$$

و طبق اصل جمع داریم:

$$a = 6 + 144 = 150$$

$$\frac{4}{\text{همه ارقام به جز صفر و رقم به کار رفته در یکان}} \times \frac{4}{\text{ارقام ۲ یا ۳ یا ۵ یا ۷}} \times \frac{2}{\text{ارقام ۱ یا ۴ یا ۶ یا ۸}} = 96 \Rightarrow b = 96$$

$$a - b = 150 - 96 = 54$$

و در نهایت:

$$\frac{4 \times 3 \times 2 \times 1}{\text{جایگشت های } A, A, A}$$

جایگشت های A, A, A

$$\frac{4!}{3!} = 4$$

جایگشت های B, H, R, N

$$m = \frac{1 - (-\frac{5}{2})}{\frac{7}{2} - 9} = \frac{\frac{7}{2}}{-\frac{11}{2}} = -\frac{7}{11}$$

$$f(x) - 1 = -\frac{7}{11}(x - 2)$$

$$\Rightarrow f(x) = -\frac{7}{11}x + 2$$

حال محل تلاقی نمودار f با محورهای مختصات را به دست می‌آوریم:

$$f(x) = -\frac{7}{11}x + 2$$

$$x = 0 \Rightarrow y = 2 \Rightarrow A(0, 2), h = 2$$

$$y = 0 \Rightarrow -\frac{7}{11}x + 2 = 0 \Rightarrow -\frac{7}{11}x = -2 \Rightarrow x = \frac{22}{7} \Rightarrow B(\frac{22}{7}, 0)$$

با توجه به این که سهمی محور x ها را در طول‌های -1 و 4 و محور y ها را در عرض 2 قطع می‌کند، معادله سهمی را می‌نویسیم:

$$f(x) = a(x+1)(x-4)$$

$$\frac{(0, 2)}{2} \rightarrow 2 = a(0+1)(0-4) \Rightarrow 2 = -4a \Rightarrow a = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow f(x) = -\frac{1}{2}(x^2 - 3x - 4) \Rightarrow f(x) = -\frac{1}{2}x^2 + \frac{3}{2}x + 2$$

$$\Rightarrow a = -\frac{1}{2}, b = \frac{3}{2}, c = 2$$

و در نهایت خواهیم داشت:

$$\frac{c+h}{a+b+m} = \frac{2+2}{-\frac{1}{2}+\frac{3}{2}-\frac{1}{2}} = \frac{4}{\frac{1}{2}} = 8$$

۳) حالات ممکن به صورت زیر است:

$$\text{الف) } A \rightarrow B \rightarrow D \Rightarrow \text{تعداد حالات} = 3 \times 2 = 6$$

$$\text{ب) } A \rightarrow C \rightarrow D \Rightarrow \text{تعداد حالات} = 4 \times 3 = 12$$

و طبق اصل جمع تعداد کل حالات برابر است با:

$$6 + 12 = 18$$

۴) برای این که عدد مضرب ۱۰ باشد، باید رقم یکان صفر باشد. از طرفی ارقام زوج عبارتند از $\{0, 2, 4, 6, 8\}$ که با توجه به صورت سؤال قابلیت تکرار نیز دارند. پس تعداد کل اعداد مذکور عبارتند از:

$$\begin{array}{c} \text{زوجها زوجها زوجها زوجها} \\ \text{با صفر با صفر با صفر با صفر} \\ \text{با صفر با صفر با صفر با صفر} \end{array} \quad \begin{array}{c} \text{زوجها زوجها زوجها زوجها} \\ \text{با صفر با صفر با صفر با صفر} \\ \text{با صفر با صفر با صفر با صفر} \end{array}$$

$$4 \times 5 \times 5 \times 1 = 100$$

$$\frac{(n-2)!}{(n-4)!} = \frac{(n-2)(n-3)(n-4)!}{(n-4)!} = 2.$$

$$\Rightarrow (n-2)(n-3) = 2$$

$$\Rightarrow n^2 - 5n + 6 - 2 = 0 \Rightarrow n^2 - 5n + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (n-4)(n-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n-4=0 \Rightarrow n=4 \\ n-1=0 \Rightarrow n=1 \end{cases}$$

$$n^2 - 3n + 4 \xrightarrow{n=4} (4)^2 - 3(4) + 4 = 16 - 12 + 4 = 8$$

پ والدین پ دد پ

$$\frac{2! \times 2! \times 2! \times 2!}{\text{جابه جایی جابه جایی جابه جایی جابه جایی}} = 48$$

پسرها دخترها والدین والدین دخترها

علوم و فنون ادبی

۲۱) کم شدن لغات فارسی اصیل از ویژگی‌های زبانی شعر این دوره است.
۲۲) در گزینه (۱)، با توجه به حسن ازلی معشوق آسمانی (خدا) است. اما در گزینه‌های دیگر وجود عناصر مادی نشان‌دهنده زمینی بودن معشوق است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) مو داشتن یار و بت هندو
(۳) با عدو بودن و رو داشتن یار و بی‌شرمی او
(۴) تخیال داشتن لب یار

۲۳) کلمه دخیل ترکی: قشون

۲۴) برخلاف توضیحی که در گزینه (۱) آمده، نثر فنی، کم‌کم در قرن هفتم ضعیف شد و در قرن هشتم با سلطه تیموریان بر ایران از بین رفت.

۲۵) در گزینه (۳) «سینه» مجازاً به معنی وجود یک انسان هجران‌دیده به کار رفته است.

در سایر گزینه‌ها «سینه» معنی حقیقی خود را دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) سر: مجاز از قصد و نیت
(۲) سر: مجاز از موها
(۳) سر (دوم): مجاز از فکر، ذهن و خاطر

۲۷) تو را دیدم: U - (مفاعیلن) / کنار من: U - U - (مفاعیلن) / می‌دوم: U - (فاعیلن) / گریه من: U U - (مفتعلن)

تقطیع بیت سؤال:

ک	سی	ما	نن	د	من	چس	تی	ز	هی	بد	عه	د	سن	گین	دل
U	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
م	گن	کن	در	و	فا	دا	ری	ن	خا	هی	یافیت	ما	نن	دم	-
U	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-

۲۹) وزن گزینه (۲): فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۳۰) مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): پشتیبانی دوست برای عاشق کافی است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) عجز عقل و درک انسان از شناخت خداوند
(۳) برای رسیدن به خداوند باید از تعلقات و وجود مادی خود گذشت.
(۴) توصیه برای ترک رازداری

۳۱) برعکس، شعر مدحی یا مدیحه‌سرایی نیز که از آغاز ادب فارسی به پیروی از شعر عربی معمول گشت، با شاعران بزرگ درباری و مدح پادشاهان و رجال دربار، جایگاه خود را پیدا کرد.

۳۲) عبارت سؤال، از «تاریخ بلغمی» نقل شده است.

۳۳) در زمان سامانیان، «بخارا» عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد و بسیاری از دانشمندیانی که در این شهر می‌زیستند، آثار ارزشمندی به پارسی و عربی، در قلمرو فرهنگ اسلامی پدید آوردند. بعضی از امیران سامانی، خود، صاحب فضل و ادب بودند. آن‌ها شاعران فارسی‌گوی را تشویق می‌کردند و مترجمان را به ترجمه کتاب‌های معتبری به نثر فارسی برمی‌انگیختند.

۳۴) فارسی میانه در حدود ۳۰۰ ق.م. تا حدود ۷۰۰ م رواج داشت.

۳۵) آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد؛ اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود، «کسایی مروزی» بود؛ سپس «ناصرخسرو» شیوه او را ادامه داد.

۳۶) در این گزینه از سجع «متوازی» استفاده شده که تأثیر موسیقایی بیشتری در مقایسه با سایر انواع سجع دارد.

۳۷) خراشیدن، پاشیدن: سجع مطرف

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) بی‌پایان، بی‌درمان
(۳) ننه‌ند، ندهند
(۴) فهم، وهم / تکلیفات، تشریفات

۳۸) واژه‌هایی که در آن‌ها صامت «و» به کار رفته خسرو - روشن ضمیر - ذوق نکته، «واو» در کلماتی چون روشن، توصیف، مورد، پرتو، مرو و ... صامت محسوب می‌شود.

تلفظ این «واو» متفاوت با تلفظ «واو» به عنوان مصوت بلند است. این تفاوت تلفظ را در کلمه «موضوع» می‌توانید ببینید.

۳۹) وزن گزینه (۴): فعولن فعولن فعولن فعل

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: فعولن فعولن فعولن فعولن

۴۰) مفهوم گزینه (۲): اتحاد، کلید موفقیت است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دشواری راه عشق و ساده‌انگاری عاشق در ابتدای راه.

۴۱) در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عوامل زیر تأثیر داشتند:

- ۱- تاراج کتابخانه اصفهان که سبب شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه سلطنتی به دست مردم افتد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود؛
- ۲- توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان؛
- ۳- تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری.

۴۲) خداوندنامه: حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلیری‌های حضرت علی (ع)

۴۳) ریاست انجمن ادبی خاقان به عهده فتحعلی‌شاه بود.

۴۴) (ب) سروش اصفهانی: قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و سلجوقی

(ج) مجمر اصفهانی: غزل‌سرایی به سبک حافظ و سعدی و به طور کلی شاعران سبک عراقی

بررسی سایر ابیات:

(الف) صبا کاشانی: قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و سلجوقی
(د) نشاط اصفهانی: غزل‌سرایی به سبک حافظ و سعدی و به طور کلی شاعران سبک عراقی

(ه) فروغی بسطامی: غزل‌سرایی به سبک حافظ و سعدی و به طور کلی شاعران سبک عراقی

بررسی موارد نادرست:

- ۱- فرخی یزدی از شاعران شاخص دوره بیداری است.
 - ۲- آشنایی با سعدی طبع فرخی را شکوفا ساخت.
 - ۳ و ۴- در دوره هفتم مجلس نماینده مردم یزد شد.
- شبهت ذکرشده از ادیب‌العمالک است.

۴۵) عبارت سؤال معرّف «سید اشرف‌الدین گیلانی»، معروف به «نسیم شمال» است.

۴۶) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت، میرزا آقا تبریزی بود.

۶۷ (۱) الف) دانش ابزاری

(ب) افول تجربی‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی

(ج) عقل‌گرایی، نفی وحی

(د) بحران معرفتی

۶۸ (۴) شکل‌گیری نظام سیاسی لیبرال ← پیامد باورها و

ارزش‌های بنیادین غرب

۶۹ (۴) بازگشت فرهنگ غرب به فرهنگ یونان و روم باستان ← بسط و گسترش ابعاد دنیوی

ظهور پادشاهان و قدرت‌های محلی ← فرو ریختن اقتدار کلیسا

۶۹ (۳) رفتارهای دنیوی توجیه دینی می‌شد ← قرون وسطی

فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش

دینی گام برداشت ← رنسانس

مجموع نوآوری‌های فنی و اقتصادی که برای اولین بار در انگلستان پدید آمد

← اواسط قرن هجدهم

۷۰ (۲) بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) در قرون وسطی، رفتارهای دنیوی، توجیه دینی می‌شد و به نام دین بر

تمایلات و خواسته‌های دنیوی سرپوش گذاشته می‌شد.

(د) در پنج قرن اخیر اروپا، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی بوده است که آن

را با نام فرهنگ غرب می‌شناسیم.

۷۱ (۲) بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست (لایه‌های عمیق) - درست (لایه‌های سطحی)

(۲) نادرست (لایه‌های سطحی) - درست (لایه‌های عمیق)

(۳) نادرست (لایه‌های سطحی) - نادرست (لایه‌های عمیق)

(۴) درست (لایه‌های عمیق) - نادرست (لایه‌های عمیق)

۷۲ (۲) برقراری صلح جهانی ← نامحسوس و کلان

علاقه به نویسنده خاص ← خرد و ذهنی

دیدار از سالمندان یک شهر در روز تکریم سالمندان ← عینی و کلان

متأثر شدن از مرور خاطرات واقعه مسجد گوهرشاد ← نامحسوس یا ذهنی

و کلان

۷۲ (۱) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) شرک و بت‌پرستی و نگاه نژادی، از جمله اعتقادات و ارزش‌های عمیق یا

بنیادین جهان اجتماعی شبه‌جزیره عربستان بود.

(۳) با ظهور اسلام، عقاید و ارزش‌های بنیادین جامعه جاهلی نابود شد و

لایه‌های سطحی آن در خدمت اسلام قرار گرفت.

(۴) تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع

تفاوت‌هایی است که میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

۷۲ (۴) عبارت‌های گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) ویژگی جهان‌های

اجتماعی در عرض هم را بیان می‌کنند و عبارت گزینه (۴) ویژگی جهان‌های

اجتماعی در طول هم را بیان می‌کنند.

۷۵ (۳) وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع کنیم و جهان خود را با

جهان‌های دیگر مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

وظیفه جامعه‌شناسی در جهان غرب، مطالعه جوامع صنعتی و شهری پیشرفته

(جوامع غربی) و وظیفه مردم‌شناسی، مطالعه جوامع ساده و ابتدایی است.

یکی از مهم‌ترین انتقادهای به خودمندی فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر

فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

۳ در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسندگان مطالب خود را در

قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند. روزنامه‌های پرشماری در این دوره

انتشار یافت که دربردارنده مطالب سیاسی، اجتماعی و گاه علمی بود؛ از

مهم‌ترین روزنامه‌ها می‌توان «صور اسرافیل» با مدیریت میرزا جهانگیرخان صور

اسرافیل و «نسیم شمال» با مدیریت و نویسندگی سید اشرف‌الدین گیلانی را

نام برد که مسائل سیاسی، اجتماعی و ... را با لحنی انتقادی و طنزآمیز بیان

می‌کردند. مجله «بهار» که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد، در سال‌های

مشروطه به وسیله میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی (پدر پروین اعتصامی)

منتشر شد و پس از آن دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرا

بهار به عرصه ظهور رسیدند.

۵۹ (۱) مفهوم گزینه (۱): توجه به معشوق حقیقی با همه وجود /

وحدت وجود

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: توکل / طلب عنایت از خداوند

مفهوم گزینه (۳): توکل برای کسب روزی، کافی نیست.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: توصیه به توکل

جامعه‌شناسی

۶۱ (۴) عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق

خداوند است.

در عصر نبوی، شمال غربی شبه‌جزیره تحت نفوذ امپراتوری روم و جنوب شرقی آن

تحت تأثیر و سلطه شاهنشاهی ایران بود.

۶۲ (۲) مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت

یافته بودند، قرار نمی‌گرفتند ← ناسیونالیسم و مارکسیسم

استبداد استعماری ← برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان

غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کرد ← استبداد ایلی

مانع شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور

کامل آشکار شود ← غلبه قدرت‌های عثمانی، سلجوقیان و ...

۶۳ (۴) اشتراک کالون و لوتر ← گسترش فرهنگ سکولار در

فرهنگ عمومی غرب

اشتراک روسو و دیدرو ← شکل‌گیری فرهنگ جدید غرب

افتراق سکولاریسم پنهان و سکولاریسم آشکار ← رویکرد گزینشی جهان

غرب به ابعاد معنوی جهان

مجسمه داوود اثر میکل آنژ ← بازگشت به هنر یونان باستان

۶۳ (۴) بررسی گزینه‌ها:

(۱) سکولاریسم - اومانیزم

(۲) اومانیزم - سکولاریسم

(۳) سکولاریسم - اومانیزم

(۴) سکولاریسم - سکولاریسم

۶۵ (۲) رفتار دنیاگرایانی که در جهان معنوی و دینی زندگی می‌کنند

← از آشکار کردن آن پرهیز می‌کنند و رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند.

رفتار دینداری که در جهان سکولار زندگی می‌کنند ← مطابقت دادن حرکات

نماز با حرکات ورزشی و بیان مفید بودن آن برای سلامت بدن

۶۶ (۲) تحریفات که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد، دو پیامد به

دنبال داشت:

در سطح اندیشه و نظر: مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با

قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

در سطح زندگی و عمل: مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری

روم، به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند.

روانشناسی / زبان عربی (اختصاصی)

۸۵ (۲) در عبارت اول افراد در زمینه‌های مختلف، به صورت متفاوت ادراک می‌شوند، پس اصل شکل و زمینه است.
در عبارت دوم، تمایل داریم اشکال را به صورت متصل ببینیم، پس اصل استمرار است.
در عبارت سوم تمایل داریم اشکال ناقص را به صورت کامل ببینیم، پس اصل تکمیل است.

۸۶ (۴) سعی در دانستن معانی ← یادگیری عمیق
چکیده درآوردن مطالب ← استفاده از چند روش حرکتی
استفاده از مثال‌های مختلف ← بسط معنایی
تفاوت بین مفاهیم ← تمایزبخشی

۸۷ (۴) هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳) اشاره به خطای حذف کردن یا فراموشی دارد اما گزینه (۴) به خطای اضافه کردن یعنی تحریف واقعیت اشاره دارد، زیرا فرد چیزی را می‌گوید که اتفاق نیفتاده است.

۸۸ (۳) بررسی عبارت‌هاک نادرست:
- عبارت سوم ← «پرنده» و «زرد بودن» زودتر از «شیر» و «مورچه» (حیوان) با واژه «قناری» تداعی می‌شوند.
- عبارت پنجم ← تمرین و بازگویی (تکرار) از ساده‌ترین راه‌های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت است.

۸۹ (۲) بار منفی عوامل عاطفی، باعث می‌شود تا امیرعلی به دلیل یادآوری خاطرات ناگوار خود، نام بیمارستان را فراموش کند.
۹۰ (۴) آزمون‌های مکرر فرد را جهت بازبینی موفق، توانمندتر می‌سازد.

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در پاسخ برای ترجمه یا تعریب یا واژگان مشخص کن (۹۶-۹۱):

۹۱ (۴) ترجمه کلمات مهم: ان، اگر، چنانچه / تَتَّقُوا اللَّهَ: از خداوند پروا کنید، از خدا بترسید / يَجْعَلْ لَكُمْ: برای شما قرار می‌دهد / فَرَقَاتْنَا: نیروی تشخیص حق از باطل

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «ان» ترجمه نشده است. فعل جمله، فعل امر نیست.
(۲) «اهل تقوا شوید» ترجمه نادرستی از «تَتَّقُوا اللَّهَ» است. «يَجْعَلْ» نادرست ترجمه شده است.
(۳) «يَجْعَلْ» فعل معلوم است نه مجهول!

۹۲ (۲) ترجمه کلمات مهم: يَهْجُرُنِي: از من جدا شوند / هَا: چیزی / يُفْرَخُ: شاد می‌کند

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هجرت کنند (← از من جدا شوند)، کاری (← چیزی)، دوست دارند (← شاد می‌کند)
(۳) رها کنند (← جدا شوند)، شاد می‌شوند (← شاد می‌کند)، «يُفْرَخُ» متعدی و معلوم است.

(۴) می‌ترسیدم (← می‌ترسم؛ «أَخَافُ» مضارع است)، دوری کنند (← جدا شوند)، کاری کنند (← چیزی را انجام دهند)، شاد شوند (← شاد می‌کند)

۹۳ (۱) ترجمه کلمات مهم: وَجَدْتُ: می‌یابی؛ به خاطر اسلوب شرط به صورت مضارع ترجمه می‌شود. / اِنْ: اگر، چنانچه / شَمَمْتُ: بو کنی، بیبوی / زَفَات: استخوان پوسیده، خاک قبر

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) هرگاه (← اگر)، «در آن» اضافی است.
(۳) بو می‌کردی (← بو کنی)، می‌یافتی (← می‌یابی)
(۴) جسم بیمار (← استخوان پوسیده)، «از آن» اضافی است، می‌شنوی (← می‌یابی)

۷۶ (۴) انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، کنشگری فعال و تأثیرگذار است. تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود. بنابراین جهان اجتماعی انسان‌ها شکل یکسانی ندارد و همواره تغییرات و تفاوت‌هایی در آن به وجود می‌آید.

۷۷ (۴) بررسی گزینه‌ها:

(۱) جهان دنیوی - جهان اساطیری - جهان توحیدی
(۲) جهان معنوی - جهان دنیوی - جهان اساطیری
(۳) جهان اساطیری - جهان دنیوی - جهان اساطیری
(۴) جهان اساطیری - جهان دنیوی - جهان معنوی

۷۸ (۳) بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست - نادرست (از علوم تجربی استفاده می‌کنند).
(۲) نادرست (علوم تجربی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد). - درست
(۳) درست - درست
(۴) نادرست (جهان صرفاً از موجودات خامی ساخته شده که همگی آن‌ها در اختیار بشرند). - نادرست (علمی را که از روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌دانند).

۷۹ (۴) در تمامی جهان‌های اجتماعی وجود دارد ← نهاد اجتماعی جایگاه انسان در جهان و تفسیرش از زندگی و مرگ ← عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی

صاحبان کشورهای نفت‌خیز از اهمیت نفت و وضعیت کشورهای توسعه‌یافته اطلاع کافی ندارند ← مفقود بودن بُعد ذهنی و معنایی نفت

۸۰ (۱) بررسی عبارت‌هاک نادرست:

(الف) جهان‌های اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های کلان خود، متنوع‌اند.
(ب) زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده، متنوع است.

روانشناسی

۸۱ (۳) بستن در به دلیل ادراک سرمای شدید، نشان‌دهنده ادراک یا همان تفسیر دریافت‌های حسی انتخاب‌شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) احساس

(۲) توجه

(۴) محرومیت حسی

۸۲ (۴) سبک پردازش و انتظارات در آرزو باعث می‌شود تا هر خانم چادری را خواهر خود بپندارد و اطلاعات موجود در حافظه آرش باعث می‌شود تا به دلیل شغلش، توجه او به چیدمان و دکوراسیون منزل باشد.

۸۳ (۳) مثال داده‌شده، مفهوم آماده‌سازی را در ذهن سارا تداعی می‌کند. آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار بگیرد. در این مثال، برند روی کیسه (ارائه پیشین محرک) باعث شده که سارا محرک معینی را انتخاب و آماده‌سازی کند. (خرید از برند روی کیسه)

۸۴ (۲) خستگی مهم‌ترین عامل رها کردن گوش به زنگی بعد از گذشت زمان است.

توهم یعنی ادراک پدیده‌های بدون احساس.
اگر فرد انجام‌دهنده تکالیف همزمان، مهارت لازم را داشته باشد، اثر منفی انجام دادن چند تکلیف همزمان، کاهش می‌یابد.
هر چه آگاهی بیشتر ← توجه هم ارادی‌تر

قد آثارها: آن را برانگیخته است؛ «قد آثارث» فعل ماضی نقلی است. [رد
گزینه‌های (۲) و (۴)]
ریاح: بادهایی؛ جمع است. [رد گزینه (۴)]
سَمَطُ السَّمَاءِ: آسمان خواهد بارید؛ «سَمَطَ» فعل مستقبل است. [رد
گزینه‌های (۲) و (۴)]

۱۰۲ ترجمه و بررسی گزینه نادرست:

یَنْقُضُ: سود می‌برد (نه سود می‌رساند) / «وین: از» ترجمه نشده است
ترجمه درست: «همه اهالی روستا از ساخت درمانگاه سود می‌برند»
۱۰۵ ترجمه عبارت سؤال: «بی‌گمان من و شما مسئول هستیم»
مفهوم: «قطعا همه انسان‌ها درباره مسائل مربوط به خود، خانواده و جامعه
دارای وظیفه بوده و مسئول هستند»، این مفهوم به گزینه (۴) نزدیک است.

۱۰۶ ترجمه عبارت سؤال: «ایران را چگونه یافتی؟»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) چند بار به ایران آمده‌ام.
 - (۲) نه، هیچ تفرقه‌ای میان اقوام ایران نیست.
 - (۳) ایران کشوری بزرگ و زیباست.
 - (۴) بله، به زودی به ایران مسافرت خواهم کرد.
- گزینه صحیح را در پاسخ به سؤالات آمده مشخص کن (۱۱۰-۱۰۷):

۱۰۷ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) برای اعداد دورقمی، اول یکان و سپس دهگان را می‌آوریم: أربعة و عشرون
- (۳) با توجه به جمله، عدد ترتیبی می‌خواهیم: الثاني
- (۴) برای اعداد ۳ تا ۱۰، معدود را جمع می‌آوریم: مقالات

۱۰۸ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) قَالَ: گفت (فعل متعدی)، يُفَرِّقُ: پراکنده می‌کند (فعل متعدی)،
اعلموا: بدانید (فعل متعدی)، يُحَاوِلُ: تلاش می‌کند (فعل متعدی)، ۴ مورد (۷)
- (۲) مَا ظَلَمْنَا: ستم نکردیم (فعل متعدی)، ظَلَمُوا: ستم کردند (فعل متعدی)،
۲ مورد (۴)
- (۳) أَشَاهِدُ: مشاهده می‌کنم (فعل متعدی)، تَمَظَّرُ: می‌باراند (فعل متعدی)،
۲ مورد (۴)
- (۴) انْكَسَرَتْ: شکست (فعل لازم)، مَا غَرَقَتْ: غرق نشد (فعل لازم)،
وَصَلُوا: رسیدند (فعل لازم)، این عبارت فعل متعدی ندارد. (۴)

۱۰۹ «تَتَعَجَّبُونَ» فعل مضارع در باب «تَفْعُلُ»، «استشهدوا» فعل
ماضی در باب «استفعال»، «انتصار» مصدر در باب «افتعال»، و «انتقلوا» فعل
ماضی در باب «افتعال» است.

۱۱۰ ترجمه عبارت سؤال: معین کن فعلی را که سه حرف زائد
دارد. [یعنی از باب «استفعال» باشد].
«استرجعنا» از باب «استفعال» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) تَشْتَغِلُ: از باب «افتعال» و دارای دو حرف زائد
 - (۳) سَيَخْرُجُ [ش + يَخْرُجُ]: از باب «تَفْعُلُ» و دو حرف زائد دارد.
 - (۴) يَسْتَمِعُ: از باب «افتعال» و دو حرف زائد دارد.
- مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا اولگان یا مفهوم مشخص کن (۱۱۶-۱۱۱):

۱۱۱ ترجمه کلمات مهم: ذَلِكَ الْكِتَابُ: آن کتاب / هَدَى: هدایتی

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) «که» اضافی است، مایه هدایت (← هدایتی)، بوده است (← است)
- (۳) ترتیب کلمات در قسمت اول ترجمه به هم خورده است. مایه هدایت (← هدایتی)
- (۴) آن کتابی که (← آن کتاب)، هدایت (← هدایتی)

۹۲ «يَقُلْ» کم می‌شود فعل لازم و «خطأ» در «خطوة» فاعلش است.

۹۵ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) وَلَدِي (← بَنِي، لَا تَتَّخِذْ) «لا تَتَّخِذْ» «نگیر» فعل نهی است.
- (۲) اتَّخَذَ (← اتَّخَذَ، «اتَّخَذَ» می‌گیرم)، اَصْدَقَاءَ (← صَدِيقٍ)، واحداً عدواً (← عدواً واحداً، اعداد اصلی «یک و دو» بعد از معدود می‌آیند).
- (۳) وَلَدِي (← بَنِي)، اَلْأَفْ اَصْدَقَاءَ (← اَلْف صَدِيقٍ)، الْعِدُوّ الْأَوَّل (← عدواً واحداً)

۹۶ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) أُجِيَّة (دوستان) ≠ عَدَاة (دشمنان)
 - (۲) دُو کلمه متضاد در آن نیست.
 - (۳) الْعَدَاة (صبحگاه) ≠ الْفَشَى (شامگاه)
 - (۴) يُعِد (دوری) ≠ قُرْب (نزدیکی) / عَذَاب (درد و رنج) ≠ سَلَامَة (سلامتی)
- گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۱۰۰-۹۷):

۹۷ اسم فاعل از فعل‌های ثلاثی مجرد بر وزن «فاعل» می‌آید و

گاهی تغییر قیافه داده و به شکل «الفاعی، فاع» ظاهر می‌شود، مثل «راضياً».

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «المُسلم» اسم فاعل از ثلاثی مزید است.
- (۲) «مُتَقِدّاً» اسم فاعل از ثلاثی مزید است.
- (۴) «مُبَشِّرِينَ» و «مُنْذِرِينَ» اسم فاعل از ثلاثی مزید هستند.

۹۸ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: آن چه از تو می‌خواهیم، بردباری در برابر مشکلات است. (موصول)
- (۲) ترجمه: نظرت درباره حضور در جشن ازدواج چیست؟! (استفهام)
- (۳) ترجمه: هر چه اکنون از دانش‌ها به دست بیاوری، فردا به تو سود می‌رساند. (شرط)

(۴) ترجمه: هیچ پرنده‌ای نیست مگر این که دو بال دارد و پرواز می‌کند. (نفی)

۹۹ «عَمَّال» جمع «عامِل: کارگر» و اسم فاعل است نه اسم مبالغه.
معیار ما برای تحلیل صرفی واژه‌ها، مفرد کلمات است.

۱۰۰ در گزینه (۱) اسم مبالغه نداریم. در سایر گزینه‌ها «الجَوَال، سَبَّار و جَبَّار» اسم مبالغه هستند.

■ مناسب‌ترین گزینه را برای ترجمه یا مفهوم یا گفت‌وگو مشخص کن (۱۰۶-۱۰۱):

۱۰۱ ترجمه کلمات مهم: يَنْكَسِرُ: شکسته می‌شود؛ فعل مضارع
است. [رد سایر گزینه‌ها]

ضوء الشمس: نور خورشید؛ «ضوء» مفرد است. [رد گزینه (۳)]

قطرات: قطرات، قطره‌ها؛ جمع است. [رد گزینه (۲)]

الظاهرة: پدیده [رد گزینه (۳)]

كائنٌ مُخَيَّرٌ: حیران (متحیر) می‌گردد؛ ترکیب «کان + فعل مضارع» به صورت
ماضی استمراری ترجمه می‌شود. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

الناس: مردم [رد گزینه (۴)]

سنوات طويلة: بیال‌های طولانی (دراز) [رد گزینه (۴)]

۱۰۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

تَصَدَّقَ: باور می‌کنی [رد سایر گزینه‌ها]

سَتَ: شش [رد گزینه (۴)]

المحاولة: تلاش [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

استطعت: توانستم؛ ماضی مثبت و از صیغه متکلم وحده است. [رد سایر
گزینه‌ها]

۱۰۳ ترجمه کلمات مهم: لَاحِظِي: ملاحظه کن؛ فعل امر در صیغه
«مفرد مؤنث مخاطب» است. [رد گزینه (۴)]

هذه الغيمة السوداء: این ابر سیاه؛ «الغيمة» مفرد است. [رد سایر گزینه‌ها]

۱۱۲ ۲ توضیح: دقت کنید «لا»ی نفی جنس باید با «هیچ» ترجمه شود: هیچ خردمندی (عاقلی) ... بنابراین گزینه‌های (۱) و (۴) رد می‌شوند. در گزینه (۳) «یَعْلَمُ» که مضارع است، ماضی ترجمه شده است. ضمناً «كُلَّ» ترجمه نشده است.

۱۱۳ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها،

(۲) «لا تجلس أحداً: احدی را نشان»

(۳) «عَلَّمَ: یاد دهد» نه «یاد بگیرد».

(۴) «انقطع» در باب «انفعال» لازم است نه متعدی: قطع شد.

۱۱۴ ۲ طینه: گِل / عظم: استخوان

۱۱۵ ۲ ترجمه کلمات مهم: اِکْتَسَبَ العلم: علم را به دست آورد، کسب علم کن / طول حیاتك: در طول زندگیا (زندگانیات) / فائتة: چرا که (زیرا) آن / نور یشی: نوری است که روشن می‌کند / فتنیمو: پس می‌بینی / ما حوَلَك: چیزهایی که پیرامون هست / گما هو: آن‌گونه که هست

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها،

(۱) «تمام» ترجمه درستی از «طول» نیست، و «پس، تَبَيَّنَ: می‌بینی» نه «نشان می‌دهد»، ضمناً «به تو» معادلی در متن ندارد

(۳) ضمیر «ك» در «حیاتك» ترجمه نشده است، «با آن» اضافی است، «یشی: روشن می‌کند» نه «روشن می‌شود»، و «پس، ضمیر «ت» ش» در «اطرافش» نادرست است، مشاهده می‌کند «می‌بینی، مشاهده می‌کنی

(۴) «تمام» ترجمه درستی از «طول» نیست، «تا» نادرست است، مشاهده کنی «مشاهده می‌کنی

۱۱۶ ۲ ترجمه عبارت سؤال: «آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند، برابرند؟» آیه شریفه برتری عالمان بر جاهلان و علم بر جهل دلالت دارد. گزینه‌های (۱) و (۳) همین مفهوم را به فارسی بیان کرده‌اند.

گزینه (۲) مفهومی متفاوت را ذکر کرده.

ترجمه گزینه‌های (۲) و (۴):

(۲) گفتن «نمی‌دانم» نیمی از دانش است.

(۴) هیچ فقری بدتر از نادانی نیست.

گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۱۲۰ - ۱۱۷):

۱۱۷ ۱ اعراب کلمات مشخص شده: حیاة: اسم «إِنَّ» و منصوب و

خبر آن «تَبَيَّنَ» است.

وَحِيداً: حال است.

مُشْتَعِلَةً: حال است.

ترجمه: «زندگی انسان به تنهایی روی زمین، غیرممکن به نظر می‌آید»

۱۱۸ ۱ اسم لای نفی جنس چند شرط دارد: اول این‌که بلافاصله بعد از

«لا» می‌آید نه با فاصله! [رد گزینه (۴)]. دوم: آخرش همیشه یک فتحه «ت» قرار دارد نه تنوین فتحه! [رد گزینه (۲)]. سوم: بدون «ال» است. [رد گزینه (۳)].

۱۱۹ ۲ «لعلّ: امید است که» غالباً برای بیان امید به کار می‌رود.

«لَبِثَ: کاش» در گزینه (۱) برای بیان حسرت به کار رفته است.

۱۲۰ ۱ «كَزَّ» در «طليكَ» ضمیر متصل و «علی، فی» حروف جر هستند.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «إِنَّ، لعلّ، أَنْ» از حروف مشبهة بالفعل هستند.

تاریخ

۱۲۱ ۱ مهم‌ترین پیامد فتوحات مسلمانان، در عرصه دین و فرهنگ جلوه‌گر شد. از یک سو، دین اسلام به سرزمین‌های جدید معرفی شد و به تدریج مردم آن سرزمین‌ها مسلمان شدند، از سوی دیگر، ایران، شام و مصر که دارای فرهنگ و تمدنی غنی و مردمانی متمدن بودند، نقش بسزایی در شکل‌گیری و شکوفایی تمدن اسلامی ایفا کردند.

توجه: سرزمین‌های شام، مصر و بخش‌های وسیعی از ایران در زمان عمر بن خطاب (حک ۱۳ تا ۲۳ هجری قمری) فتح شد.

۱۲۲ ۲ در دوران خلافت عمر و عثمان، درآمد‌های فراوانی از سرزمین‌های ثروتمندی که فتح شده بود، به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد. خلیفه دوم (عمر) این درآمدها را به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، بر پایه مساوات اسلامی نبود. عمر حدود ۱۰ سال به عنوان خلیفه بر قلمرو اسلامی حکومت کرد.

توجه: پس از درگذشت پیامبر (ص)، گروهی از انصار در مکانی موسوم به سقیفه بنی‌ساعده در مدینه گرد هم آمدند تا درباره تعیین جانشین رسول خدا (ص) تصمیم بگیرند. ابوبکر بن ابی‌قحافه، عمر بن خطاب و ابوعبیده جراح از گروه مهاجران، به سرعت، خود را به آن جمع رساندند و سرانجام ابوبکر به عنوان جانشین رسول خدا (ص) انتخاب شد.

۱۲۳ ۱ ابوبکر، در اواخر خلافت خود، چندین سپاه را به سوی منطقه شام فرستاد.

توجه: فتح مصر در دوره خلافت عمر بن خطاب صورت گرفت.

۱۲۴ ۱ معاویه و حاکم منصوب او در مدینه و مکه، به اقدام‌های مختلفی از قبیل تطمیع و تهدید متوسل شدند تا بزرگان این دو شهر را به بیعت با یزید وادار کنند که به‌جز امام حسین (ع) و عبدالله بن زبیر، دیگران را ناگزیر به بیعت کردند.

۱۲۵ ۴ توجه: در سال ۱۳۲ قمری خلافت اموی سقوط کرد و خلافت عباسی تأسیس شد.

امام صادق (ع) (۸۳ تا ۱۴۸ ق) توانستند با بهره‌گیری از شرایطی که پدید آمد، نهضت علمی وسیعی را سامان دهند. ایشان شاگردان زیادی را در معارف دینی مانند فقه، حدیث و تفسیر، تربیت کرده و حقیقت مذهب تشیع را تبیین نمودند.

۱۲۶ ۳ بررسی عبارت‌های نادرست،

(ب) عبدالله مهدی، حکومتی را در شمال آفریقا (تونس و مراکش) بنیاد نهاد که به خلافت فاطمیان معروف شد. خلفای فاطمی پس از مدتی، مصر را نیز به تصرف خود درآوردند.

(ج) فاطمیان از اواخر دوره مستنصر، دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شدند.

۱۲۷ ۲ بررسی عبارت‌ها،

(الف) هارون الرشید (پنجمین خلیفه عباسی) که مقام و جانش را مدیون دبیر و مربی خویش، یحیی پسر خالد برمکی بود، اداره امور خلافت را به او سپرد. یحیی و دو پسرش به مدت ۱۷ سال صاحب چنان قدرت و عظمتی بودند که این دوره در تاریخ به دوران فرمانروایی برمکیان معروف شده است. (۱۷۰ تا ۱۸۷ قمری)

(ب) مأمون پس از دستیابی به خلافت، تحت تأثیر وزیر قدرتمند خود، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد و لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان بود، به رنگ سبز درآورد. (۱۹۸ تا ۲۰۱ قمری)

(ج) منصور عباسی (حک ۱۳۶ تا ۱۵۸ قمری) پس از رسیدن به خلافت، ابتدا عموهایش را که مدعی جانشینی سفاح بودند، از همه مناصب مهمی که داشتند، خلع کرد و دبیر آنان، ابن مقفع (روزبه ایرانی) را به قتل رساند.

ترتیب درست عبارت‌ها: ج ← الف ← ب

۱۲۸ ۱ لشکرکشی به عراق بر علیه امام حسن (ع) مربوط به پیش از تأسیس خلافت امویان است.

۱۲۹ ۲ گزینه (۲) از نوع «وسیله ← هدف» است.

توجه: مهاجرت قبایل عرب به ایران در قرن اول، از جمله رویدادهایی است که آثار و نتایج سیاسی، اجتماعی و فرهنگی قابل توجهی بر جا گذاشت. این مهاجرت‌ها، از دوران فتوحات و به هدف تحکیم سلطه مسلمانان بر ایران شروع شد و در دوره امویان شدت یافت.

۱۳۰ ۲ همه عبارت‌های داده‌شده در موفقیت داعیان عباسی در جلب حمایت مردم خراسان از خود مؤثر بود.

جغرافیا

۱۴۱) ۴ انواع هوازدگی:

۱- فیزیکی: در این نوع هوازدگی، سنگ‌ها به قطعات کوچک‌تر تقسیم می‌شوند، اما در ترکیب شیمیایی آن‌ها تغییری ایجاد نمی‌شود.

۲- شیمیایی: در این نوع هوازدگی، ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها تغییر می‌کند.

۳- هوازدگی زیستی: فعالیت‌های موجودات زنده، یعنی گیاهان و جانوران می‌تواند موجب تغییرات فیزیکی و شیمیایی در سنگ‌ها شود. مثلاً رشد ریشه درختان و یا ایجاد حفره‌های کوچک توسط جانداران حفار، موجب خرد شدن سنگ‌ها (تغییرات فیزیکی) می‌شود و یا گیاهان در حال پوسیدگی اسیدهای تولید می‌کنند که موجب تغییرات شیمیایی در سنگ‌های مجاورشان می‌شود.

۱۴۲) ۲ در کوهستان‌ها با توجه به شرایط آب و هوایی و جنس سنگ‌ها، هوازدگی فیزیکی (مکانیکی) و شیمیایی رخ می‌دهد. تغییرات دمای شب و روز و یخ بستن آب در شکاف‌ها و درزها از عوامل مهم هوازدگی در کوهستان‌ها هستند. عامل مهم فرسایش در کوهستان‌ها، آب‌های جاری و یخچال‌ها هستند.

۱۴۳) ۳ نیم‌رخ توپوگرافی داده‌شده می‌تواند مربوط به دوره باشد.

نکته: در نقشه‌های توپوگرافی اگر بیرونی‌ترین منحنی میزان، کوچک‌ترین عدد را داشت، شکل «کوه‌مانند» و اگر بزرگ‌ترین عدد را داشت «دره یا دشت‌مانند» خواهد بود.

۱۴۴) ۴ گیاهان تنها موجودات زنده تولیدکننده در یک بوم‌سازگان هستند؛ زیرا می‌توانند با عمل نورساخت (فتوسنتز)، غذا بسازند و به این ترتیب، حیات دیگر موجودات زنده به آن‌ها وابسته است.

گیاهان با عمل نورساخت (فتوسنتز) ترکیبات آلی تولید و اکسیژن آزاد می‌کنند.

۱۴۵) ۱ نواحی بیابانی: ۳۳ درصد سطح زمین را پوشانده‌اند. نواحی کوهستانی: از نظر تنوع زیستی و تنوع فرهنگ‌های بومی حائز اهمیت هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

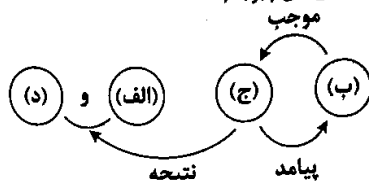
ج) در هر دو ناحیه، رفت و آمد و راهسازی مشکل است.

د) محدودیت خاک در هر دو ناحیه، فعالیت‌های کشاورزی را با مشکل مواجه می‌کند.

۱۴۶) ۴ شیب دامنه‌ها و ضخامت خاک: در دامنه‌های پرشیب، ضخامت خاک کم‌تر است. (رابطه معکوس)

ارتفاع و فصل رویش گیاهان: هر چه ارتفاع افزایش می‌یابد، درجه رشد گیاهان و فصل رویش آن‌ها کم‌تر می‌شود. (رابطه معکوس)

۱۴۷) ۳ امروزه در اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات، برخی از زبان‌ها در جهان غلبه بیشتری پیدا کرده‌اند. هم‌چنین، پیش‌بینی می‌شود که در آینده برخی از زبان‌های بومی و محلی در نواحی مختلف از بین بروند (کاهش وسعت برخی از نواحی زبانی در جهان). به همین دلیل، اغلب کشورهای جهان یا نواحی سعی می‌کنند زبان ملی و زبان‌های بومی و محلی خود را حفظ کنند تا هویت فرهنگی‌شان پلرجا بماند.

توجه: گاهی پخش و انتشار از یک فرهنگ به فرهنگ‌های دیگر بدون آن‌که فرهنگ‌ها در تماس مستقیم با یک‌دیگر باشند، اتفاق می‌افتد. امروزه برخلاف گذشته، با توجه به گسترش رسانه‌ها، نوع دوم پخش فرهنگی غالب است (غیرمستقیم).

۱۴۸) ۲ با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام چندرا گوپتا علیه یونانیان سر به شورش برداشت. او با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله موریای بنیان گذاشت. حکومت موریای در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید و قلمرو خود را به سرتاسر هند، به‌جز قسمت‌های جنوبی آن، گسترش داد.

توجه: حکومت موریای پس از آشوکا ضعیف شد و کم‌کم سلسله دیگری به نام گوپتا بر سر کار آمد و چندین قرن بر هند فرمان راند.

۱۴۹) ۳ شی‌هوانگ‌تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت.

۱۵۰) ۲ یونانیان از دستاوردهای تمدن‌های مصر، بین‌النهرین و ایران بهره بسیاری بردند و در عرصه‌های مختلف پیشرفت‌های چشمگیری کردند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

د) رومیان پس از پیروزی در جنگ‌هایی که (در فاصله سال‌های ۲۶۴ تا ۴۴۶ ق.م.) با کارتاژیان و مقدونی‌ها انجام دادند، توانستند رقیبان خود را شکست داده و بر دریای مدیترانه و سرزمین‌های پیرامون آن مسلط شوند. ه) کنستانتین در سال ۳۳۰ م. بیزانتیوم را به پایتختی برگزید.

۱۵۱) ۲ پس از پایان جنگ‌های یونان و ایران، دولت - شهر آتن به رهبری پریکلس، سیاستمدار آزادی‌خواه، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت.

۱۵۲) ۳ تا حدود دو قرن پیش، مورخان ایرانی بر پایه ترجمه خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانیان و نیز داستان‌های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را نمی‌نوشتند. در واقع، نوشته‌های آنان، ترکیبی از افسانه و واقعیت بود.

۱۵۳) ۴ تنها عبارت «د» صحیح است.

با خوانده شدن خط میخی، علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیشتر شد و دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.

۱۵۴) ۳ در ایران باستان، هر چند وضعیت تاریخ‌نگاری مانند یونان و روم مطلوب نبوده و مورخان بزرگی پا به عرصه نگذاشته‌اند، اما به گفته هروودت، ایرانیان از شعور و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار بوده‌اند. شاید یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری در آن دوره، این باشد که سنت شفاهی، بسیار مقبول‌تر و پسنندیده‌تر از سنت کتابت بوده است. علاقه و عادت به حفظ سینه به سینه مطالب در قرن‌ها و حتی هزاره‌ها، لزوم ثبت و نگارش آن‌ها را در درجه اهمیت کم‌تری قرار داده است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) ستایش اینشوشینک در معبد چغازنبیل (تمدن ایلام) ← ۲۶۰۰ تا ۷۰۰ ق.م.

ب) پیدایش نخستین سکونتگاه‌ها در کرمان ← دوره نوسنگی (۱۲ هزار تا ۵۰۰۰ ق.م.)

ج) ورود گروه‌های جمعیتی از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قاره هند به ایران ← دوره پارینه‌سنگی

ترتیب درست عبارت‌ها: ج ← ب ← الف

۱۵۵) ۴ از آنجایی که اقتصاد بین‌النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری و اکدی، پیاسی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند. این تاخت و تازها، سرانجام موجب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م. با یک‌دیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تشکیل دهند.

نکته: سرزمین اصلی ایلامی‌ها شامل جلگه خوزستان و مناطق کوهستانی زاگرس جنوبی و میانی بود.

(۳) وسعت جلگه‌ها در نیمه غربی کشور بیشتر است.
(۴) رودهای طغیانی که به دریاها می‌ریزند، نشته‌ها و آبرفت‌هایی را بر جلگه‌های ساحلی، تحمیل و مرتباً مکان و وسعت جلگه‌ها را دچار تغییر می‌کند.

۱۵۶ (۴) سازمان هواشناسی کشور با استفاده از اطلاعات روزانه، مانند فشار، رطوبت و دما، نقشه‌های هواشناسی تهیه می‌کند و با کمک تصاویر بی‌دری ماهواره‌ای، عبور توده‌های هوا را پس از شکل‌گیری مراکز کم‌فشار و پرفشار، طی چند روز، پیگیری می‌کند.

۱۵۷ (۳) الف) توده‌های سودانی ← گاهی در دوره سرد سال، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.

ب) توده‌های مرطوب موسمی ← برخی سال‌ها در دوره گرم از اقیانوس هند به ایران نفوذ و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.

۱۵۸ (۲) آب و هوای نواحی ساحلی جنوبی کشور، گرم و شرجی و آب و هوای نواحی ساحلی شمالی کشورمان معتدل خنری است.

ویژگی‌های آب و هوای گرم و شرجی: بارندگی اندک - رطوبت نسبی بالا - میانگین دمای بالای سالیانه

ویژگی‌های آب و هوای معتدل خنری: بارندگی زیاد - اعتدال دما در طول سال - پوشش گیاهی غنی

توجه: در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور، اختلاف دما کم‌تر است.

۱۵۹ (۳) موقعیت آب و هوایی در نواحی مرکزی ایران به گونه‌ای است که یکی از بزرگ‌ترین کویرهای جهان (دشت کویر) را به وجود آورده است. بیابان لوت در جنوب شرق ایران قرار دارد که بخش زیادی از آن به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای (موقعیت مطلق یا ریاضی) کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بخش زیادی از بیابان لوت (ب) در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای قرار گرفته است.

(۲) میانگین بارش در دشت کویر (الف) کم‌تر از ۵۰ میلی‌متر و در بیابان لوت (ب) کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر است.

(۴) بیابان لوت (ب) در روز ۲۷ تیر ۱۳۹۵ به عنوان اولین اثر طبیعی ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار گرفت.

۱۶۰ (۴) در شرایط عادی، هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سبک‌تر از لایه‌های بالایی است و به راحتی می‌تواند به بالا صعود کند و جابه‌جا شود. اما در ماه‌های سرد سال، وضعیت برعکس می‌شود. در این شرایط، هوای سرد و سنگین‌تر در مجاورت زمین ساکن است و لایه‌های گرمی در بالای آن قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی، حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد و موجب افزایش آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و نواحی صنعتی می‌شود.

فلسفه و منطق

۱۶۱ (۲) وقتی می‌گوییم: «یونان، مهد تفکر فلسفی است»، یعنی:

الف) دانش فلسفه در آن‌جا شکل گرفت.

ب) نخستین بار در آن‌جا تفسیر جهان با روش عقلانی رایج شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) نمی‌توان برای آغاز تفکر عقلانی یا آغاز اندیشه‌های اساسی و بنیادین بشر، مکان و زمانی تعیین کرد؛ قطعاً از نخستین روزهای آفرینش، انسان به تفکر عقلانی پیرامون امور بنیادین و غیربنیادین پرداخته است.

۴) تفکر فلسفی، همان تفکر پیرامون مسائل بنیادین است؛ پس همان‌طور که برای آغاز اندیشه‌های اساسی و بنیادین نمی‌توانیم مکان و زمانی مشخص کنیم، برای آغاز تفکر فلسفی نیز همین‌طور است.

۴ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) خانواده زبانی هند و اروپایی در چندین قاره و خانواده زبانی آفری - آسیایی در جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا گسترش یافته است.
ب) زبان عربی به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های خانواده زبانی آفری - آسیایی، یکی از زبان‌های رسمی سازمان ملل متحد است.

۱۶۲ (۳) انسان‌ها با تغییراتی که در محیط‌های طبیعی به وجود می‌آورند، چشم‌اندازهای فرهنگی خلق می‌کنند. فرهنگ هر ناحیه، موجب به وجود آمدن چشم‌اندازهای خاصی در آن ناحیه می‌شود. در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد.

۱۶۳ (۱) طرح‌واره داده‌شده به پدیده پخش فرهنگی غیرمستقیم اشاره دارد. گاهی پدیده پخش و انتشار از یک فرهنگ به فرهنگ‌های دیگر بدون آن‌که فرهنگ‌ها در تماس مستقیم با یکدیگر باشند، اتفاق می‌افتد.

بررسی عبارت‌ها:

الف) غیرمستقیم (ناشی از ترجمه کتاب‌های فلسفه یونان در مراکز علمی اسلامی هم‌چون بیت‌الحکمه)

ب) مستقیم (ناشی از همسایگی)

ج) غیرمستقیم (ناشی از فناوری عکاسی)

د) مستقیم (ناشی از همسایگی)

۱۶۴ (۱) پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سنوزوئیک مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره کواترنر، ناهمواری‌ها شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر فرسایش تغییر شکل می‌یابند. عواملی مانند آب‌های روان، باد، اختلاف دما و یخچال‌ها به همراه عملکرد انسان، موجب تغییر شکل ناهمواری‌ها در ایران شده است.

۱۶۵ (۳) منطقه کوهستانی مشخص‌شده در نقشه، مربوط به منطقه کوهستانی آذربایجان است.

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) رشته‌کوه ارسباران در شمال این منطقه واقع شده است.

ب) جهت رشته‌کوه‌های تالش، شمالی - جنوبی است.

ج) آب‌های جاری در کوهستان‌های تالش با سرعت به دریای خزر وارد می‌شود.
د) منطقه کوهستانی البرز، یکی از کانون‌های عمده فعالیت‌های اقتصادی کشور است.

ه) دو توده کوهستانی مهم این منطقه (سهند و سبلان) حاصل فعالیت‌های آتشفشانی است.

۱۶۶ (۲) تنها عبارت «د» صحیح است.

در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان، منطقه مکران واقع شده است که در آن رشته‌کوه‌های بشاگرد و اطراف آن با ارتفاع نسبتاً کم و فرسوده‌ای وجود دارد. در این کوه‌ها، فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که آن‌ها را «ناهمواری‌های مریخی» و کوه‌های مینیاتوری هم می‌نامند.

۱۶۷ (۲) بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین منجر به شکل‌گیری ماهی‌دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس شده است.

ب) تغییر در الگوی پراکندگی ریزش‌های جوی و بروز توفان‌ها و خشکسالی از نشانه‌های تغییرات اقلیمی است.

۱۶۸ (۲) جلگه‌ها در ایران در کنار همه دریاها و دریاچه‌ها و رودهای پرباب ایران، دیده می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت از مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) آرا و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که اندیشمندان و جهان‌شناسان یونانی عرضه داشتند، به ظهور دانشمندانی منجر گردید که منادی بی‌اعتباری علم و اندیشه شدند و اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند.
- (۲) آرا و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که اندیشمندان و جهان‌شناسان یونانی عرضه داشتند، سبب شد تا نوعی تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار غالب شود و بدر بی‌اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه در ذهن ایشان پراکنده گردد.
- (۴) سوفیست‌ها به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد است و آن‌ها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به دست آورند، نظریات آنان را بی‌پایه دانستند.

۱۶۶ ۳

سقراط به مردم می‌آموخت که هر چیزی را مورد سؤال قرار دهند؛ پس از نظر سقراط، همه حق دارند هر چیزی را مورد سؤال قرار دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) سقراط برای احیای تفکر عقلانی و استواری فضیلت قیام کرده و شالوده تفکر فلسفی اصیل را استوار ساخت. بسیاری از مردم او را دوست می‌داشتند و گروهی نیز از او بیزار بودند.
- (۲) افلاطون نشان می‌دهد که سقراط عمر خود را مصروف اصلاح جامعه و شناساندن افکار مغالطه‌آمیز سوفیست‌ها کرد. مقصود سقراط از گشت و گذار در شهر: جز این مقصودی ندارم که شما جوانان و بزرگسالان را متقاعد سازم که بتایید جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس خود ترجیح دهید.
- (۴) سقراط، جهالت افراد قدرتمند و سفسطه‌گر را به رخشان می‌کشید. از این‌رو به چهارمی بسیار بحث‌برانگیز تبدیل شد.

۱۶۷ ۳

راز نهایی سروش معبد دلفی آن است که به ما نشان دهد که تا چه اندازه نادان هستیم؛ نزدیک‌ترین گزینه به گزاره فوق، در گزینه (۳) ذکر شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) این عبارت، خود پیام سروش معبد دلفی است؛ نه راز نهایی آن.
- (۲) این عبارت ارتباطی با راز نهایی سروش معبد دلفی ندارد.
- (۴) این عبارت، گمان مردم درباره سقراط است که توسط خود سقراط رد شده است.
- توجه: تست مذکور، مشابه کنکور سراسری ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ است.

۱۶۸ ۲

سقراط معتقد بود که ثروت، عامل کسب فضیلت (که یکی از امور اخلاقی می‌باشد) نیست، بلکه از فضیلت (امور اخلاقی) است که ثروت و هر چه که برای فرد و جامعه سودمند است، به دست می‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) سقراط معتقد بود که انسان، نباید جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس ترجیح دهد؛ نه این‌که این امور پسندیده نباشند.
- (۳) سقراط به جای این‌که حقیقت را مستقیماً در اختیار افراد قرار دهد، به آن‌ها کمک می‌کرد تا حقیقت را خودشان به دست بیاورند و خودشان، بیان کنند.
- (۴) این عبارت برعکس بیان شده است؛ در واقع سقراط معتقد بود که ابتدا باید خود یک چیز را پذیرفت و سپس آثار آن را قبول کرد؛ به همین دلیل است که اعتقاد خودش به صفات خداوند را دلیل بر اعتقاد قبلی‌اش به خود خداوند می‌داند.
- توجه: به هیچ عنوان توقع نداشته باشید که عین عبارات کتاب درسی در کنکور سراسری تکرار شوند؛ بلکه باید تلاش کنید تا برداشت طراح را از متن کتاب درسی، پیدا نمایید.

۱۶۹ ۴

باری، اگر مرگ انتقال به جهانی دیگر است و اگر این سخن راست است که همه درگذشتگان در آن‌جا گرد آمده‌اند، پس چه نعمتی بالاتر از این‌که آدمی از این مدعیان که عنوان قاضی پر خود نهاده‌اند، رهایی یابد و با داوران دادگر آن جهان روبه‌رو شود و با نیکان و بلندمرتبان همنشین گردد! اگر مرگ این است، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم.

۱۶۲ ۴ از نظر هراکلیتوس، تضاد میان پدیده‌های جهان، ظاهری

است و اموری که متضاد به نظر می‌رسند، در حقیقت وحدت دارند و با یکدیگر جمع می‌شوند.

توجه: اصطلاح «فیلسوفان ایونی»، نخستین بار در کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲ مورد استفاده طراح قرار گرفت و منظور از آن، فیلسوفان یونانی است که در درس چهارم فلسفه یازدهم از آن‌ها یاد شده؛ با این حال، حتی اگر معنای این اصطلاح را ندانید، با توجه به محتوای گزینه‌ها می‌توانید به پاسخ صحیح برسید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مورخان، تالس را نخستین اندیشمند یونانی می‌دانند که دارای اندیشه‌های فلسفی مشخصی بوده؛ نه این‌که او نخستین اندیشمند یونانی باشد که به مسائل فلسفی پرداخته است.
- (۲) فیثاغورس، ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان در هم آمیخت و یک دستگاه فلسفی عمیق بنیان نهاد.
- (۳) پارمنیدس معتقد بود که حقیقت جهان، از طریق حواس قابل دست‌یابی نیست و باید از عقل استفاده کرد.

توجه: تست مذکور، مشابه کنکور سراسری خاچ ۱۳۹۹ است.

۱۶۳ ۱

تالس که به دنبال یافتن مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها بود، عقیده داشت که آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهاست و همه چیز، در نهایت، از آب ساخته شده است؛ زیرا او می‌دید که آب در درجات بالا بخار می‌شود و در درجات بسیار پایین منجمد و سخت می‌گردد و وقتی به صورت باران می‌آید، گیاهان از زمین می‌رویند. پس این‌ها هم حتماً شکل دیگری از آباند. براساس این مطالب می‌توان گفت: اگر تالس، آب را عنصر و پایه و اساس سایر چیزها می‌دانست، دلیل وی این بود که آب قابل تغییر است و به هر شکلی می‌تواند درآید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) این عقیده را که آب ماده‌ای نامعین و دارای بُعد نامتناهی و نامحدود است، تالس مطرح نکرده است.
- (۳) هر چند تالس به دنبال تفسیر عقلانی از جهان بود؛ اما این موضوع هم به دلیل این نبود که آب را اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزها می‌دانست.
- (۴) به عقیده تالس، همه موجودات از آب به وجود آمده‌اند، یعنی به اعتقاد او، همه موجودات حتماً شکل دیگری از آب‌اند و نه برعکس.

۱۶۴ ۴

پارمنیدس برخلاف هراکلیتوس، می‌گفت که هستی، یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد. او می‌گفت در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت «نیستی، هست»، زیرا این جمله تناقض‌آمیز است. ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبه‌رو هستیم. البته از طریق حواس نمی‌توان به این واقعیت رسید. تنها با تفکر عقلی است که این حقیقت را می‌توان دریافت. پس این سخن که «نیستی، هست» مستلزم تناقض است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) پارمنیدس برخلاف هراکلیتوس به یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر معتقد بود، در حالی‌که هراکلیتوس تغییر دائمی و وحدت اضداد را اصل بنیادین جهان می‌دانست. پس نمی‌توان گفت که پارمنیدس از طریق وحدت اضداد هراکلیتوس به این نتیجه رسید که «نیستی» نمی‌تواند «وجود» داشته باشد.

(۲) دیدگاه پارمنیدس، حواس نمی‌توانند به ما کمک کنند تا به این نتیجه برسیم که «نیستی، هست»، بلکه تنها با تفکر عقلی می‌توان به این درک رسید.

(۳) از نظر پارمنیدس، نیستی نمی‌تواند وجود داشته باشد، زیرا تفکر درباره آن مستلزم وجود آن است و این یک تناقض است.

۱۶۵ ۳

سوفیست‌ها به جای آموزش علوم به فن سخنوری روی آوردند و به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند و به آن‌جا رسیدند که اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند.

فلسفه و منطق | ۱۳

تذکره: اما هیچگاه با اضافه کردن مفاهیم به مفهوم کلی، مفهوم کلی به جزئی تبدیل نمی‌شود. مثلاً اگر مفاهیم دیگری هم اضافه بکنیم و بگوییم: انسان آسیایی ایرانی سندنجدی دانش آموز دبیرستان تیزهوشان آقای کریمی اگرچه مصادیق خیلی کم‌تر شده باز مفهوم کلی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مصادیق مفاهیم کلی و جزئی ممکن است یک امر ذهنی باشد. مانند مفهوم سیمرغ و بتمن که مصادیق خارجی ندارند، پس الزاماً همه مفاهیم دارای مصادیق خارجی نیستند.

(۲) مدلول که همان مفهوم است، جایگاه آن در ذهن است و اگر کلی باشد، دارای مصادیق فراوانی است اما اگر مفهوم جزئی باشد، فقط دارای یک مصادیق است.

(۴) برای مفاهیم کلی‌ای مانند دایره لوزی، فقط می‌توان مصادیق غیرواقعی فرض کرد.

در گزینه (۴)، هر سه مفهوم با یکدیگر نسبت تباین دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفاهیم «دانشجو و جسم رشدکننده» نسبت عموم و خصوص مطلق دارند.
(۲) مفاهیم «کتاب منطقی و کتاب منطق دهم» نسبت عموم و خصوص مطلق دارند.

(۳) مفاهیم «معلم و دبیر فلسفه» نسبت عموم و خصوص مطلق دارند.

(۳) چون «الف» و «ب» نسبت عموم و خصوص مطلق دارند و «الف» عام‌تر از «ب» است، پس می‌توان گفت: هر ب الف است.
دو مفهومی که نسبت تباین دارند، چهار قضیه سالبه (دارای کیفیت یکسان) در مورد آن‌ها صادق است؛ دو قضیه سالبه کلیه. براساس تداخل دو قضیه سالبه جزئی نیز در مورد آن صادق است:

۱- هیچ د نیست. ۲- هیچ د ج نیست. ۳- بعضی ج د نیست. ۴- بعضی د ج نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «ب» چون مفهوم کوچک‌تر محسوب می‌شود، نمی‌تواند مصادیق اختصاصی داشته باشد، بلکه «الف» چون عام‌تر است، می‌تواند مصادیق اختصاصی داشته باشد.

(۲) «الف» دارای حداقل یک مصادیق مشترک با «ب» است.

اما دو مفهومی که نسبت تباین دارند، حداکثر چهار قضیه سالبه در مورد آن‌ها صادق است؛ دو قضیه سالبه کلیه و براساس تداخل دو قضیه سالبه جزئی: هیچ ج د نیست. هیچ د ج نیست. بعضی ج د نیست. بعضی د ج نیست.

(۴) دو قضیه جزئی (نه کلی) با موضوع «الف» درباره آن صادق است: بعضی الف ب است و بعضی الف ب نیست.

موضوع و محمول در قضایای آن حتماً جابه‌جا می‌شوند: ۱- هیچ ج د نیست. ۲- هیچ د ج نیست.

تعریف همان تنظیم مفاهیم (معلوم) پیشین جهت کشف ماهیت شیء (تصور مجهول) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اگر انسان توانایی استدلال نداشت، برخی از قضایا که بدیهی‌اند را می‌شناخت.

(۲) در تعریف از تصور استفاده می‌کنیم، نه از تصدیق (قضیه).

(۴) برای استدلال از تصدیق‌های معلوم استفاده می‌کنیم، نه از مفهوم (تصور).

(۴) مفهوم «فرشتگان» جسم نیست که از طریق ذکر مصادیق بتوان آن را تعریف کرد، بلکه باید برای شناسایی آن، از تعریف مفهومی یا تعریف لغوی استفاده کرد. هم‌چنین برای شناسایی موجود مادی‌ای که تا به حال کسی آن را ندیده، بهتر است از تعریف مفهومی و لغوی استفاده کنیم.

(۴) سقراط در قسمتی از دفاعیه خود می‌گوید: «آنتینان! بگذارید افتراهای را که از دیرباز به من نسبت داده‌اند و میلتوس هم همان را تکرار کرد، یادآوری کنم. آنان می‌گویند: سقراط رفتاری خلاف دین ما آنتینان در پیش گرفته و در پی آن است که به اسرار آسمان و زمین دست یابد. باطل را حق جلوه دهد و این کار را به دیگران هم می‌آموزد.» از این بخش از دفاعیه می‌توانیم نتیجه بگیریم که سقراط در دفاعیه‌اش سعی دارد این اتهامات را به چالش بکشد و نشان دهد که این افتراها از دیرباز وجود داشته و ملتوس تنها آن‌ها را تکرار کرده است. یعنی سقراط تلاش می‌کند تا خود را از این اتهامات تبرئه کند و نشان دهد که این اتهامات بی‌اساس هستند. این اتهامات عبارت‌اند از: تلاش برای دستیابی به اسرار آسمان و زمین، تحریف حقایق یا باطل را حق جلوه دادن و آموزش این اعمال به دیگران.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سقراط در پایان، خطاب به حاضران گفت: «باری، اگر مرگ انتقال به جهانی دیگر است و اگر این سخن راست است که همه درگذشتگان در آن جا گرد آمده‌اند، پس چه نعمتی بالاتر از این که آدمی از این مدعیان که عنوان قاضی بر خود نهاده‌اند، رهایی یابد و با داوران دادگر آن جهان روبه‌رو شود و با نیکان و بدمنزمتگان هم‌نشین گردد! اگر مرگ این است، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم.» این عبارت به وضوح بیانگر «آمادگی سقراط برای پذیرش مرگ» است.
(۲) وقتی نادانی کسی را آشکار می‌کنیم، کسانی که آن‌جا حاضرند، گمان می‌کنند که آن‌چه از آن‌ها نمی‌دانند، من می‌دانم؛ خال آن‌که دانای حقیقی فقط خداست. راز سرورش معبد دلفی که در الهامی به دوستم کرفون گفته بود «داناترین مردم سقراط است»، همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم و اگر از من به عنوان «دانا» یاد کرد، فقط به این خاطر بود که بگوید: «داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.» پس می‌توان گفت که سقراط در دادگاه تصویری جدید و متمایز از «دانایی» ترسیم و ارائه کرد.

(۳) سقراط با متانت به میلتوس گفت: «اما این افترا، که من منکر خدا باشم، وارد نیست. از تو می‌پرسم: آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را نپذیرد، اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق‌بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟» میلتوس گفت: «نه، چنین کسی پیدا نمی‌شود.»

(۳) مفاهیم جزئی و کلی با جزئی و کلی بودن قضایای محصوره یک معنا نیستند و اشتراک لفظی است. در قضایای محصوره، منظور از جزئی و کلی بودن، سور قضیه است (زیرا قضایای محصوره موضوعشان کلی است) اما جزئی و کلی بودن مفاهیم در این‌جا به معنای قابلیت فرض افراد ذهنی داشتن و یا نداشتن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ذهن (معنا و مفهوم) با دو حیطه زبان (عالم الفاظ) و جهان خارج (مصادیق) ارتباط دارد.

(۲) تعداد مصادیق خارجی نمی‌تواند موجب تفاوت این دو مفهوم باشد چون مفاهیم کلی‌ای داریم که فقط یک مصادیق دارند و یا اصلاً مصادیق واقعی ندارند. «قابلیت فرض مصادیق ذهنی» که ویژگی مفاهیم کلی است، تفاوت اصلی آن با مفاهیم جزئی است.

(۴) تقسیم قضایای حملی می‌تواند ناشی از تفاوت موضوع آن‌ها باشد زیرا موضوع قضایای محصوره، مفهومی کلی و موضوع قضایای شخصیه مفهومی جزئی است.

(۳) مفهوم و مصادیق رابطه معکوس دارند، زیرا هر چه به مفاهیم اضافه شود، مصادیق کاهش می‌یابد. یعنی هر چقدر به مفهوم اولیه مفهوم اضافه شود، مصادیق کم می‌شود و هر چقدر مصادیق بیشتر شود، مفهوم کم‌تر می‌شود. مثلاً: تمام انسان‌های روی زمین مصادیق مفهوم «انسان» هستند و اگر به مفهوم «انسان» مفاهیم و کلمات آسیایی و ایرانی اضافه شود و بگوییم: «انسان آسیایی ایرانی» با اضافه شدن این دو مفهوم به مفهوم انسان مصادیق کم‌تر می‌شود.

۱۸۲ ۳ کودکی که به چیزی اشاره می‌کند و می‌گوید: «این چیست؟»، یعنی پذیرفته است که آن چیز در جهان خارج وجود دارد و صرفاً به دنبال فهم چستی آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کودک مذکور به دنبال فهم ماهیت آن مفهوم است؛ پس اطلاعی از ویژگی اختصاصی آن ندارد.

(۲) کودک، به دنبال فهم چستی (ماهیت) آن مفهوم است؛ نه هستی آن. (۴) وجود و ماهیت در جهان خارج، مغایرت ندارند؛ بلکه صرفاً در ذهن مغایر یک‌دیگر هستند.

۱۸۳ ۲ وجود و ماهیت، در عالم خارج از ذهن (عالم مصادیق) یک چیز بوده و عینیت دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) وجود و ماهیت، در عالم ذهن (عالم معنا) دو چیز بوده و مغایرت دارند. (۳) انفکاک و جدایی هستی و چستی، صرفاً در عالم ذهن (عالم مفاهیم) است؛ نه در عالم خارج از ذهن (عالم مصادیق). (۴) این‌که هستی و چستی در ذهن مغایرت دارند؛ به این معنا نیست که یکی بر دیگری حمل نمی‌شود بلکه در ذهنتان می‌توانید بگویید که: «فلان ماهیت وجود دارد».

۱۸۴ ۴ حمل «گاز بر هیدروژن» به صورت «هیدروژن، گاز است» بازنویسی شده و بی‌نیاز از دلیل است؛ زیرا «گاز بودن» از ویژگی‌های ذاتی هیدروژن و از آن جدایی‌ناپذیر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حمل «سه زاویه بر مثلث» به صورت «مثلث، سه زاویه است» بازنویسی شده و نیازمند به دلیل است. در واقع می‌توانید بگویید: «مثلث سه زاویه دارد؛ زیرا دارای سه ضلع است».

نکته: حمل «سه ضلع بر مثلث» بی‌نیاز از دلیل و حمل «سه زاویه بر مثلث» نیازمند به دلیل است.

(۲) حمل «ابزار ساز بر انسان» به صورت «انسان، ابزار ساز است» بازنویسی شده و نیازمند به دلیل است؛ زیرا در واقع ابزار ساز بودن، ذاتی انسان نیست.

(۳) حمل «پرنده بر حیوان» به صورت «حیوان، پرنده است» بازنویسی شده و نیازمند به دلیل است؛ زیرا در واقع حیوان‌های دیگری نیز به جز پرنده وجود دارند و پرنده بودن، ذاتی حیوان نیست.

توجه: اگر گزینه (۲) برعکس بیان می‌شد، بی‌نیاز از دلیل بود؛ یعنی به صورت حمل «حیوان بر پرنده» نوشته می‌شد.

۱۸۵ ۴ توماس آکوئیناس که در قرن ۱۳ میلادی زندگی می‌کرده، فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری نمود و همین امر فرصتی را فراهم کرد تا فلاسفه غرب با اندیشه‌های فلسفی و عقلی ابن‌سینا و ابن‌رشد آشنا شوند و از این طریق، مجدداً با فلسفه ارسطویی ارتباط برقرار کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این عبارت، برعکس بیان شده است. در واقع مغایرت وجود و ماهیت، از پایه‌های برهان وجوب و امکان است.

(۲) ابن‌سینا صرفاً به این موضوع، توجه ویژه نشان داد؛ نه این‌که برای نخستین بار به آن توجه کرده باشد.

(۳) فلسفه توماس آکوئیناس، بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود.

۱۸۶ ۴ از نظر ابن‌سینا، وقتی می‌گوییم «هستی» و «چستی» دو مفهوم از یک چیزند به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ آن‌گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده آب هستند. از نگاه علم شیمی، آب، ترکیبی از دو عنصر اکسیژن و هیدروژن است و این نکته را از طریق یک آزمایش ساده به دست می‌آوریم. اما از نگاه فلسفی، آب، موجودی واحد است که انسان، دو معنا و دو مفهوم مختلف چستی (آب) و هستی (وجود داشتن آب) را از همین یک موجود به دست می‌آورد؛ یعنی در خارج، دو امر جداگانه به نام «آب» و «وجود» نداریم. به عبارت دیگر «آب» و «وجود» دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود هستند.

۱۷۷ ۴ در گزینه (۴) از هر سه نوع تعریف لغوی، مفهومی و تعریف

از طریق ذکر مصادیق استفاده شده است. در نتیجه تصور کامل‌تری از مجهول به مخاطب ارائه می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱، ۲ و ۳ در هر سه گزینه، تعریف مفهومی و مصادیقی صورت گرفته است.

۱۷۸ ۲ تعریف یک مفهوم با استفاده از خودش (تعریف شیء به خود) را تعریف دوری می‌نامند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مثلاً شناخت هر دو مفهوم «انسان» و «حیوان ناطق» متوقف بر شناخت مفهوم «حیوان» است ولی تعریف «انسان» به «حیوان ناطق» دوری نیست.

(۲) تعریف در صورتی دوری است که هر دو لفظ مترادف، هر یک با دیگری تعریف شود البته ممکن است دو مفهوم مترادف، به عنوان «تعریف» و «مفهوم مجهول» در نظر گرفته شوند و دور هم به وجود نیایند؛ مثل تعریف «عنقا» به «سیمرغ» و یا این‌که مفهوم مجهول و مفهوم معلوم از نظر وضوح و روشنی در یک سطح باشند، مانند تعریف «انسان» به «بشر» که از نظر وضوح در یک سطح هستند. هم‌چنین اگر تعریف‌کننده عام‌تر از تعریف‌شونده باشد، الزاماً تعریف دوری نخواهد بود، مانند انسان: حیوان رشدکننده.

(۴) هرگز نمی‌توان چنین مفاهیمی را به عنوان «تعریف‌کننده» و «تعریف‌شونده» در نظر گرفت؛ زیرا در آن صورت تعریف، بی‌ارتباط خواهد بود؛ اما ممکن است در چنین تعریفی، اشکال «دور» وجود نداشته باشد؛ مثل تعریف «درخت» به «جسم غیرشکل‌کننده» که گرچه نادرست است ولی دوری نیست.

۱۷۹ ۳ تعریف «نماز» به: «عمل عبادی واجب» نه جامع است و نه

مانع، چون این تعریف شامل نمازهای مستحب نمی‌شود در نتیجه جامع نیست. هم‌چنین عمل عبادی واجب می‌تواند روزه و ... هم باشد پس مانع هم نیست. تعریف «فلز» به «جسم رسانای الکتریسته»، جامع است اما مانع نیست، چون هر رسانای الکتریسته‌ای فلز نیست، مثلاً می‌تواند آب باشد.

۱۸۰ ۴ فقط در گزینه (۴) است که مفاهیم از عام‌ترین مفهوم به سوی خاص‌ترین مفهوم طبقه‌بندی شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) امتحان نهایی نمی‌تواند زیرمجموعه امتحان منطق باشد.

(۲) فلسفه اخلاق نمی‌تواند زیرمجموعه فلسفه اولی باشد. هم‌چنین علم از تمام مفاهیم عام‌تر است، اما در انتهای طبقه بندی قرار گرفته است.

(۳) موتور اتومبیل نمی‌تواند زیرمجموعه هیچ‌کدام از مفاهیم قبلی باشند، زیرا در طبقه‌بندی اقسام داریم نه اجزا.

۱۸۱ ۱ انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جنبه می‌یابد:

«وجود داشتن» و «چستی داشتن». پس وقتی می‌گوییم «انسان موجود است»، «آب موجود است»، «اسب موجود است» یعنی درباره واقعیات یا موضوعات مختلفی سخن می‌گوییم که محمول همه آن‌ها وجود است و چون محمول واحدی به نام وجود را به واقعیات یا موضوعات مختلف نسبت داده‌ایم، لذا وجود، وجه مشترک موجودات می‌شود و ماهیت، وجه اختصاصی آن‌ها.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۳ موضوعات بی‌شمار و مصادیق گوناگون ما ماهیت است و محمول ماکه قابلیت حمل و انطباق بر موضوعات بی‌شمار و مصادیق گوناگون را دارد، وجود است نه ماهیت.

(۴) اگر بخواهیم وجود را بر موضوعات بی‌شمار و مصادیق گوناگون حمل کنیم، نیازمند دلیل هستیم. حال ممکن است این دلیل، یک دلیل حسی و تجربی باشد یا یک دلیل عقلی محض. پس رابطه ذاتی میان «موضوعات بی‌شمار و مصادیق گوناگون» و «وجود» برقرار نیست و لذا می‌توان وجود را از موضوعات بی‌شمار و مصادیق گوناگون جدا کرد.

اقتصاد ۱۵

(۲) «اسب، حیوانی پستاندار است» وجوبی است؛ زیرا همه اسبها، در دسته پستانداران قرار دارند - «قورباغه در خشکی زندگی می‌کند» امکانی است؛ زیرا ممکن است یک قورباغه، در آب زندگی کند.

(۳) «خنک‌کننده هوا با آب کار می‌کند» امکانی است؛ زیرا ممکن است مانند اسپهلت، نیازی به آب نداشته باشد - «استوانه ضلع دارد» امتناعی است؛ زیرا هیچ استوانه‌ای ضلع ندارد و همه آن‌ها، هم‌چون دایره، منحنی‌الدور هستند.

۱۹۰ (۲)

اگر کسی مدعی شود که «سوالات کنکور فلسفه و منطق ۱۴۰۴ دشوار است» این قضیه، امکانی است و بنابراین قابل صدق و کذب است و صدق و کذب آن را هم با دلیل و هم در واقعیت باید اثبات کند. اما قضایای ضروری یا وجوبی، همواره صادق هستند، برخلاف قضایای امتناعی که همواره کاذب هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) قضایای ضروری، همواره صادق و قضایای امتناعی همواره کاذب هستند. پس فقط قضایای امکانی گاهی صادق و گاهی کاذب هستند.

(۲) چون قضایای ضروری، همواره صادق‌اند، بنابراین نمی‌توان گفت که قضایای امکانی همانند قضایای دیگر، همواره و در هر حالتی صادق نیستند.

(۴) در قضایای امکانی فقط سلب محمول از موضوع امکان‌پذیر نیست، بلکه موضوع قضیه هم می‌تواند محمولش را بپذیرد و هم می‌تواند نپذیرد.

اقتصاد ۱۹۱

بررسی گزینه‌ها: ۴

(۱) درست است.

$$A \text{ کالای } ۱۰ \times ۵۶۰ = ۵۶۰۰$$

$$B \text{ کالای } ۲۱ \times ۴۰۰ = ۸۴۰۰$$

(۲) حرکت روی PPF قطعاً هزینه فرصت به دنبال دارد.

(۳)

$$\text{دولار } ۶۷۵۰ = \frac{۳۱۵۰}{B \text{ کالای}} + \frac{۲۴۰۰}{A \text{ کالای}} = \text{درآمد در نقطه «د»}$$

$$\text{سود} \rightarrow \text{دولار } ۵۰ = ۶۷۵۰ - ۶۷۰۰ = \text{سود} / \text{زیان}$$

(۴)

$$۱۰۰ = ۳۵۰ - ۲۵۰ = \text{هزینه فرصت حرکت از نقطه «ح» به «و»}$$

نقطه (و) نقطه (ح)

$$\text{دولار } ۲۱۰۰ = ۱۰۰ \times ۲۱ = \text{هزینه فرصت به دلار}$$

۱۹۲ (۲)

زمانی که یک شرکت تولیدی، منابع و امکانات محدود خود را به تولید محصولات مختلف اختصاص می‌دهد، برای تولید هر واحد محصول از یک نوع به نوع دیگر، میزان منابع مورد استفاده متفاوت می‌شود و در نتیجه با افزایش یک محصول باید منابع بیشتری به آن اختصاص داد. لذا مقدار بیشتری از محصول دیگر را از دست می‌دهیم؛ یعنی هزینه فرصت افزایش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱۹۳ (۲)

(۱) به طور کلی، بهتر است، یک شرکت، به جای تولید در درون مرز امکانات تولید، بر روی مرز امکانات، تولید کند.

(۳) الگو نمایشی ساده از واقعیتی پیچیده است؛ مثلاً نقشه راه‌ها یک الگوست؛ زیرا جزئیات از جمله ساختمان‌ها، درختان و دست‌اندازها را نشان نمی‌دهد. نقشه فقط راه‌های اصلی و فرعی را نشان می‌دهد تا شما بدون درگیر شدن در جزئیات غیرلازم، بتوانید از جایی که هستید به جایی که می‌خواهید، بروید.

(۴) وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آن‌که از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ابن‌سینا، دو جزء بودن «هستی» و «چیستی» از یک موجود را رد می‌کند. (۲) ابن‌سینا، انتزاع دو معنا و دو مفهوم مختلف «هستی» و «چیستی» از یک موجود را قبول دارد.

(۳) ابن‌سینا، دو جزء بودن «هستی» و «چیستی» از یک موجود را رد می‌کند و معتقد است که از یک موجود واحد در خارج، دو امر جداگانه به نام «ماهیت» و «وجود» نداریم.

۱۸۷ (۳)

دلیل اول: اگر وجود عین ماهیت یا جزء ماهیت (جنس یا فصل) می‌بود، نفی وجود از ماهیت، ممکن نبود و حال آن‌که می‌توان وجود را از ماهیات نفی کرد؛ مثلاً می‌توان گفت: «انسان نیست». دلیل دوم: اگر وجود عین ماهیت یا جزء ماهیت می‌بود، اثبات وجود برای هیچ ماهیتی نیازمند به دلیل نبود. با تصور هر ماهیتی، وجود هم با آن همراه بود. به عبارتی: اگر وجود عین ماهیت یا جزء آن می‌بود، تصور وجود از تصور ماهیت متفک نمی‌شد و هرگاه ماهیت را تصور می‌کردیم، وجود نیز تصور شده بود و حال آن‌که، گاهی ماهیتی را تصور می‌کنیم و در آن حال از هستی یا نیستی آن غفلت داریم.

اگر وجود عین ماهیت بود، لازم می‌آمد که همه ماهیات یکی باشند، زیرا وجود یک مفهوم است و اگر این مفهوم واحد عین مفهوم همه ماهیات باشد، لازم می‌آید که همه ماهیات یک مفهوم داشته باشند. اما اگر وجود جزء ماهیت (جنس یا فصل) باشد، مستلزم تسلسل است، زیرا اگر وجود، مثلاً جنس برای ماهیت باشد، لازم می‌آید که جزء دیگر ماهیت که آن هم خودش ماهیتی است، خودش موجود باشد و لازم می‌آید که وجود، جزء آن جزء هم باشد و چون آن جزء نیز موجود است، لازم می‌آید که وجود، جزء آن نیز باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اگر وجود جزء ماهیت باشد، مستلزم تسلسل است.

(۲) اگر وجود عین ماهیت یا جزء آن می‌بود، تصور وجود از تصور ماهیت متفک نمی‌شد و هرگاه ماهیت را تصور می‌کردیم، وجود نیز تصور شده بود و حال آن‌که، گاهی ماهیتی را تصور می‌کنیم و در آن حال از هستی یا نیستی آن غفلت داریم.

(۴) با تصور هر ماهیتی، وجود خارجی هم با آن همراه خواهد بود، نه این‌که ماهیت در ذهن وجود پیدا کند.

۱۸۸ (۱)

از نظر ابن‌سینا وقتی می‌گوییم «چیستی» و «هستی» دو مفهوم از یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ آن‌گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده آب هستند. از نگاه علم شیمی، آب، ترکیبی از دو عنصر اکسیژن و هیدروژن است و این نکته را از طریق یک آزمایش ساده به دست می‌آوریم. اما از نگاه فلسفی، آب، موجودی واحد است که انسان، دو معنا و دو مفهوم مختلف چیستی (آب) و هستی (وجود داشتن آب) را از همین یک موجود به دست می‌آورد؛ یعنی در خارج، دو امر جداگانه به نام «آب» و «وجود» نداریم. به عبارت دیگر: «وجود» و «آب» دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود هستند. یعنی براساس سخنان ابن‌سینا، ماهیت و وجود جز در ذهن تفایر و تمایزی ندارند و بنابراین در واقعیت دو چیز نیستند.

۱۸۹ (۳)

سربازهای ایران، پلیس هستند - امکانی است؛ زیرا ممکن است برخی سربازها، ارتشی یا سپاهی باشند. دایره ضلع ندارد - وجوبی است؛ زیرا هیچ دایره‌ای ضلع ندارد و همه دایره‌ها منحنی‌الدور هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «مثلث، شکلی منتظم‌الاضلاع است» امکانی است؛ زیرا ممکن است یک مثلث، مختلف‌الاضلاع باشد - «کتاب از جنس کاغذ است» امکانی است؛ زیرا ممکن است یک کتاب، دیجیتالی باشد یا هم‌چون گذشته بر روی پوست حیوانات نوشته شود.

۱۹۲ (۴) الف) الگوی مرز امکانات تولید، یکی از این الگوهای اقتصادی است که اجازه می‌دهد تا درک بهتری از بده - بستان‌های یک کشور در استفاده از منابع کمیاب پیدا کنید.

نکته: الگو، نمایشی ساده از واقعیتی پیچیده است؛ مثلاً نقشه راه‌ها یک الگو است؛ زیرا جزئیات از جمله ساختمان‌ها، درختان و دست‌اندازها را نشان نمی‌دهد. نقشه، فقط راه‌های اصلی و فرعی را نشان می‌دهد تا شما بدون درگیر شدن در جزئیات غیرلازم، بتوانید از جایی که هستید به جایی که می‌خواهید، بروید.

ب) غیر از درآمد و قیمت که بر مقدار تقاضا اثرگذار است، سلیقه، انتظارات و قیمت دیگر کالاها هم می‌تواند بر مقدار تقاضا و خرید اثر بگذارد. مثلاً چیزهایی که مد می‌شوند، حتی بدون تغییر قیمت، مقدار تقاضای آن‌ها زیاده‌تر می‌شود یا هنگامی که پی ببرید قیمت کالایی در آینده بیشتر می‌شود، امروز ممکن است درباره خرید آن تصمیم دیگری بگیرید.

ج) رفتار اقتصادی تولیدکنندگان در مقابل عرضه یک کالا با قیمت آن، رابطه‌ای مستقیم دارد، یعنی با افزایش قیمت، عرضه افزایش می‌یابد و با کاهش آن، عرضه کاهش می‌یابد.

د) زمانی که تولید ناکارا باشد (قرار داشتن در زیر منحنی مرز امکانات تولید) این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون آن‌که از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

۱۹۵ (۴) چون نمودار نزولی است، بیانگر منحنی تقاضا می‌باشد. علت حرکت از N به H ، افزایش قیمت و دلیل حرکت از B به C ، کاهش قیمت است.

۱۹۶ (۱) هنگامی که افزایش قیمت رخ بدهد، به سمت بالا حرکت می‌کنیم. حال نقطه X نقطه مبدأ است، پس تنها در گزینه (۱) حرکت رو به بالا رخ داده است.

۱۹۷ (۱) مجموعه گسترده‌ای از قوانین و مقرراتی که توسط دولت وضع و اجرا می‌شود، به منظور تسهیل و تشویق مبادلاتی است که به نفع خریداران و فروشندگان (نه این‌که صرفاً از یک گروه حمایت کند) است و از بروز شرایطی که به مبادلات آن‌ها آسیب می‌زند، جلوگیری می‌کند.

۱۹۸ (۴) بررسی عبارت‌هاک نادرست، الف) این‌گونه نیست که بگوییم به طور کلی انحصار مضر است، بلکه در شرایط مختلف، متفاوت است.

ج) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال کاهش باشد، می‌گوییم که در آن بازار، مازاد عرضه و کمبود تقاضا داریم، زیرا فروشندگان نتوانسته‌اند کالای خود را بفروشند؛ به همین خاطر قیمت را پایین می‌آورند.

۱۹۹ (۱) مهم‌ترین نوع مالیات است: مالیات بر درآمد اشخاص تفاوت بین ارزش کالا و خدمات عرضه‌شده با ارزش کالا و خدمات خریداری‌شده: مالیات بر ارزش افزوده

در واقع این نوع مالیات تابع سیاست‌های کلان بازرگانی یک کشور است: عوارض گمرکی

